

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Острозька академія»
Економічний факультет
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня магістра

на тему: **«ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА»**

Виконала: студентка 2 курсу, групи МФК-61
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»
освітньо-професійної програми
«Фінанси, банківська справа та страхування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Клебан Тетяна Вікторівна

Керівник – доктор економічних наук, професор
Мамонтова Наталія Анатоліївна
Рецензент – доктор економічних наук, доцент
Антонюк Олена Ростиславівна

"РОБОТА ДОПУЩЕНА ДО ЗАХИСТУ"

Завідувач кафедри фінансів,
обліку і аудиту

_____ (проф., д.е.н. Мамонтова Н.А.)
(підпис)

Протокол № _____ від « ____ » _____ 2020 р.

Острог – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1. Сутність майна підприємства та його структура.....	5
1.2 Джерела формування майна підприємства.....	16
1.3 Методика оцінки формування та використання майна підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2	
ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПРАТ «ФАРМАК», ПРАТ ФФ «ВІОЛА», ПРАТ «КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД» ЗА 2017-2019 РР.	32
2.1. Структурно-динамічний аналіз майна підприємств та джерел його формування	32
2.2 Аналіз ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємств.....	70
2.3 Аналіз ділової активності та рентабельності підприємств	84
РОЗДІЛ 3	
НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПРАТ «ФАРМАК», ПРАТ ФФ «ВІОЛА» ТА ПРАТ «КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД».....	97
3.1 Оптимізація джерел формування майна підприємств.....	97
3.2 Покращення ділової активності підприємств	103
3.3 Підвищення ефективності використання основних засобів та запасів підприємств.....	107
ВИСНОВКИ.....	114
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:.....	120
ДОДАТКИ.....	128

ВСТУП

Одним із основних аспектів діяльності підприємства, що забезпечує безперебійний процес господарської діяльності, зокрема виробництво продукції або надання послуг є управління майном підприємства. Для забезпечення отримання прибутку та ефективної діяльності необхідний постійний аналіз використання майна підприємства, а саме його структури, складу, джерел фінансування, ліквідності. Виходячи з того, що особливості джерел формування та напрямів використання майна значною мірою впливають на фінансовий стан суб'єктів господарювання, оцінка їх фінансових аспектів розвитку є особливо актуальними для підвищення ефективності функціонування підприємства та зокрема пошуку резервів збільшення прибутку.

Проблемні питання формування та використання майна підприємства досить довгий час привертають увагу вчених у галузі економіки, фінансів та банківської справи. Зокрема, дослідженням цих проблем займалася велика кількість вчених, а саме: К.В. Богацька., Т.А. Говорушко, Н.В. Іванчук, Б.М.Литвин, Н.А. Мамонтова, Н.В. Петруня, В.В. Скоробатова, Я. В. Соколов, М.В. Стельмах, О.О. Шеремет та інші. Однак деякі аспекти формування та використання майна підприємства і надалі потребують глибокого розгляду.

Мета дослідження полягає у визначенні напрямів удосконалення формування та використання майна підприємств фармацевтичної галузі на основі вивчення теоретичних та оцінки практичних аспектів обраної проблематики.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати ряд завдань:

- визначити сутність майна підприємства та його структуру;
- охарактеризувати джерела формування майна підприємства;
- обґрунтувати методику оцінки формування та використання майна підприємства;

- здійснити структурно-динамічний аналіз майна підприємств та джерел його формування;
- проаналізувати ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкість обраних підприємств фармацевтичної галузі;
- оцінити ділову активність та рентабельність підприємств;
- оптимізувати структуру джерел формування майна підприємств;
- визначити шляхи підвищення рівня ділової активності задля покращення ефективності використання ресурсів фармацевтичних підприємств;
- визначити шляхи підвищення ефективності використання основних засобів та запасів досліджуваних підприємств.

Об'єктами дослідження є майно ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод», а предметом – фінансові аспекти формування та використання майна цих підприємств.

Для отримання об'єктивних результатів були застосовані наступні методи дослідження. Абстракція, аналіз, синтез, узагальнення — для теоретичного узагальнення сутності понять «майно», «активи» та інші поняття. Порівняння — для дослідження коефіцієнтів фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, ділової активності, рентабельності підприємств та оцінки їх значущості. Також було застосовано і інші методи: графічний — для наочного подання матеріалу, методи обробки динамічних рядів — для виявлення тенденцій у зміні показників.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність майна підприємства та його структура

Однією з найбільш важливих характеристик основної діяльності суб'єкту господарювання є його майновий стан, оскільки саме ця сторона економічної діяльності товариства зазнає впливу від великої кількості факторів: як внутрішніх так і зовнішніх.

На сьогодні не існує єдиного трактування сутності «майно підприємства». І зарубіжні і вітчизняні науковці використовують різні тлумачення цього терміну. Так, одні економісти ототожнюють «майно» з поняттям «капітал», інші ж — з поняттям «активи». Термін “актив” походить від латинського слова *actives*, що означає діючий, діяльний. В той час, як термін «капітал» від латинського "*capitalis*" означає головний, основний. Тобто можна стверджувати, що дані поняття є різними, проте доповнюють одне одного. Для того, щоб більш детально з'ясувати сутність поняття «майно» слід розглянути його трактування в різній економічній літературі (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Підходи трактування поняття «Майно»

№	Автор	Трактування
1.	Андрійчук Ю.А.	Майно це : • сукупність господарських відносин, оцінених в грошах; • частина активу, точніше, лише сукупність речей, а саме такі предмети, як будинки, будівлі, споруди, машини та інші предмети, які призначені для тривалої господарської служби.
2.	Бланк І.О.	Майно підприємства — це контрольовані ним економічні ресурси, сформовані за рахунок інвестованого в них капіталу.
3.	Бутинець Ф.Ф.	Майно — один з чинників, завдяки якому здійснюється діяльність на підприємстві, як підсобник виробництва і торгівлі.
4.	Велш Глен А., Шорт Деніел Г. та Сазерленд Дж.	Майно — економічні ресурси, що належать підприємству.

Продовження табл.1.1

5.	Соколов Я.В.	Майно — це актив, який знаходиться у власності підприємства, що відображено в інвентаризаційному описі.
6.	Шеремета М.	Майно — це активи, що являють собою економічні ресурси підприємства у формі сукупних майнових цінностей, які використовуються у господарській діяльності з метою одержання прибутку.
7.	Шершеневич Г.Ф.	В економічному сенсі майно є благом (річ або комплекс речей), що перебуває у володінні особи. У юридичному розумінні майно — сукупність майнових, тобто тих, що підлягають грошовій оцінці, юридичних відносин, в яких перебуває особа.

Джерело: складено автором на основі [58; 14 с.19-20; 19; 22; 59 с.226; 70; 71 с.95]

Отже, узагальнюючи інформацію подану у табл.1 майно підприємства — це сукупність контрольованих ним економічних ресурсів, які перебувають у його власності та сукупність майнових цінностей, що використовуються суб'єктом господарювання у своїй діяльності з метою отримання прибутку.

Важливим моментом до визначення сутності поняття «майно підприємства» є його трактування у нормативній базі. В Україні до таких законодавчих актів належать: Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» та інші.

Таблиця 1.2

Трактування сутності поняття «майно» в нормативній базі України

№	Нормативна база	Трактування
1.	Господарський кодекс України [21, ст.139 п.1]	Майном визнається сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів.
2.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [53, ст. 1]	Майно (активи) — ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому;
3.	Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» [55, ст.3]	Майном, яке може оцінюватися, вважаються об'єкти в матеріальній формі, будівлі та споруди (включаючи їх невід'ємні частини), машини, обладнання, транспортні засоби тощо; паї, цінні папери; нематеріальні активи, в тому числі об'єкти права інтелектуальної власності; цілісні майнові комплекси всіх форм власності.
4.	Цивільний кодекс України [65, ст.190, п.1]	Майном як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

Джерело: складено автором на основі [21 ст.139 п.1; 53 ст. 1; 55 ст.3; 65 ст. 190 п.1]

Розглянувши нормативні акти можна побачити, що «майно» у законодавчій базі також розглядається як сукупність речей, ресурсів та

матеріальних цінностей, якими володіє підприємство, для отримання економічної вигоди в майбутньому. Також, майно суб'єкта господарювання згідно законодавства можна ототожнювати з активами.

Загалом, дослідивши сутність майна (активів) підприємства в економічній літературі та нормативно-правових актах можна виокремити основні його, так звані, специфічні риси (рис.1.1).

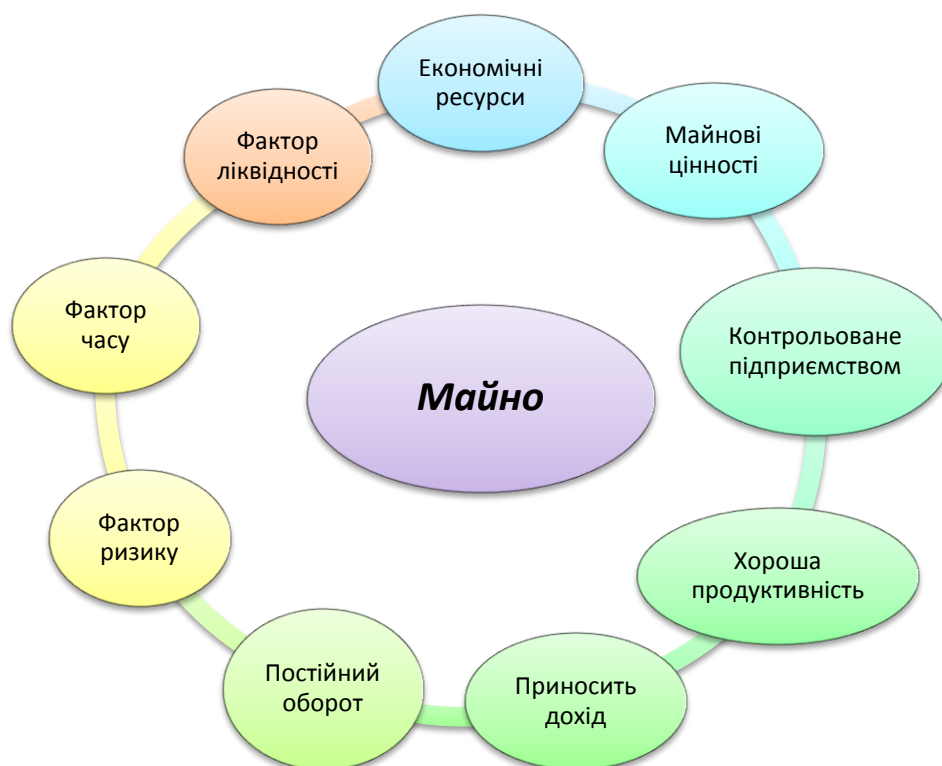

Рис.1.1 Специфічні риси майна підприємства

Джерело: складено автором на основі [14;22;56]

Основними рисами, характеристиками майна підприємства є наступні:

- до майна підприємства належать активи, які є економічними ресурсами підприємства у різних формах та видах, що використовуються в процесі здійснення господарської діяльності;
- активами (майном) є майнові цінності підприємства, що формуються за рахунок інвестиційного капіталу;
- активи є майновими цінностями, що мають детерміновану (визначену) вартість. Тобто, майно підприємства слід розглядати не як певну цінність для організації, а як вартість, яку можна виміряти;

- до майна можна відносити лише ті економічні ресурси, які повністю контролюються суб'єктом господарювання;
- говорячи про майно, як економічний ресурс, який використовується в господарській діяльності, активи повинні мати хорошу продуктивність;
- активи є економічним ресурсом, який приносить дохід. Спроможність генерувати дохід в процесі операційної чи інвестиційної діяльності є однією з найважливіших характеристик майна підприємства;
- активи суб'єкта господарювання, використовувані у процесі господарської діяльності, перебувають постійному процесі обороту;
- активи є носієм фактору ризику. Ризик є найважливішою характеристикою всіх форм використання активів в господарській діяльності підприємства;
- використання майна тісно пов'язане з фактором часу, оскільки з плином часу ті чи інші активи можуть зношуватись, тому підприємство повинно постійно контролювати цей процес, щоб не виникало перебоїв у ході виробництва продукції;
- фактор ліквідності. Дана характеристика, говорить про те, що майно підприємства повинно бути спроможним у момент настання якихось критичних чи економічних ситуацій швидко бути перетвореними у грошову форму.

Формування активів підприємства є важливим етапом, адже вибір оптимальної структури майна — одна з головних характеристик підприємства, оскільки вказує на його мобільність та якість господарської діяльності. При формуванні структури активів суб'єкту господарювання важливо враховувати на якій стадії життєвого циклу знаходиться це підприємство, адже для кожного типу є свої особливості.

Таким чином, виділяють три основних етапи розвитку підприємства, відповідно до яких потрібно здійснювати формування структури майна товариства:

- створення нового підприємства;
- розширення, реконструкція або модернізація вже діючого підприємства;

- формування нових структурних одиниць функціонуючого підприємства — дочірніх компаній, філіалів тощо.

Найбільш складним та відповідальним періодом при виборі структури майна суб'єкту господарювання є при створенні нового підприємства, особливо якщо це підприємство буде великих розмірів. Формуючи на цьому етапі структуру майна підприємства, його активів необхідно враховувати те, що у майбутньому вони повинні принести нам прибуток. Потрібно враховувати швидкість обороту цих активів, а також рівень їх ліквідності для того аби не було проблем з платоспроможністю.

Загалом, формуючи оптимальну структуру майна підприємства потрібно враховувати основні принципи їх побудови (рис. 1.2).

Рис.1.2 Основні принципи формування активів підприємства

Джерело: складено автором на основі [12;48]

В період реконструкції підприємства чи його розширення при формуванні активів необхідно обов'язково враховувати стратегічні завдання розвитку підприємства, враховувати усі можливості побудови інвестиційних ресурсів. На даному етапі життєвого циклу суб'єкту господарювання відбувається постійний процес оновлення складу активів. Говорячи про формування майна підприємства на етапі створення нових структурних одиниць підприємства

(дочірні компанії, філії та ін.), то цей процес може відбуватись за допомогою побудови нових структурних майнових комплексів або ж їх придбання, наприклад приватизація діючого державного підприємства або купівля підприємства, що збанкрутувало.

Важливим етапом при побудові структури майна товариства є врахування усіх його видів, тому доцільним буде здійснити його класифікацію. Залежно від різних ознак виділяють цілу низку різних видів активів підприємства [12].

За швидкістю обороту активів виділяють :

- оборотні активи — активи, що використовуються повністю протягом одного виробничого циклу, обслуговують операційну та виробничу діяльність (виробничі запаси сировини та напівфабрикатів, запаси МШП, обсяг незавершеного виробництва, запаси готової продукції, дебіторська заборгованість, грошові активи в національній та іноземній валюті, короткострокові фінансові вкладення, витрати майбутніх періодів)
- необоротні активи — всі активи, що не є оборотними, цей вид активів багаторазово використовується в процесі виробничої діяльності (основні засоби, нематеріальні активи, незавершені капітальні інвестиції, устаткування, довгострокові фінансові інвестицій та інші види необоротних активів).

За характером володіння активи поділяють на:

- власні;
- орендовані.

За формою функціонування активи підприємства класифікують на:

- нематеріальні активи — які не мають матеріальної форми, але беруть участь у господарській діяльності та приносять прибуток (право на користування ресурсами, патентне право на винахід, на товарний знак, на виробничу модель, також сюди ж належить гудвіл та інші види нематеріальних активів);
- матеріальні активи — ті, які мають матеріальну форму (основні засоби, незавершені капітальні вкладення, устаткування, виробничі запаси сировини та

матеріалів, запаси швидкозношуваних предметів (МШП), обсяг незавершеного виробництва, інші види матеріальних активів).

За характером джерел формування розрізняють:

- чисті активи — ті, що сформовані за рахунок власного капіталу підприємства;
- валові активи — ті, що сформовані за рахунок і власного і позикового капіталу.

За природою обслуговування видів діяльності виділяють активи:

- операційні — активи, що використовуються у виробничій діяльності підприємства для отримання економічної вигоди в майбутньому (отримання прибутку);
- інвестиційні — активи, використання яких пов'язане з інвестиційною діяльністю (незавершені капітальні інвестиції, устаткування, довго- та короткострокові фінансові інвестиції).

Також важливим поділом активів є їх класифікація за ступенем ліквідності. Так, за рівнем ліквідності активи є:

- високоліквідні — до них належать грошові кошти та їх еквіваленти, а також поточні фінансові інвестиції;
- швидколіквідні — сюди включають дебіторську заборгованість та платежі, які очікуються протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- повільно ліквідні — це найменш ліквідні оборотні активи, а саме: запаси, витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи;
- важколіквідні — в цю групу належать усі необоротні активи підприємства.

При здійсненні оцінки майна підприємства, а саме аналізу його активів, в першу чергу досліджують необоротні активи.

Необоротні активи підприємства — сукупність майнових цінностей підприємства, які багаторазово беруть участь у процесі господарської діяльності й переносяться своєю вартістю на вартість продукції частинами з метою отримання економічної вигоди (прибутку) [49].

До необоротних активів прийнято враховувати ті майнові цінності, які можна використовувати більше ніж протягом одного року та вартість яких не менша ніж 15 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Поняття «необоротні активи» у різних країнах має різне трактування. Так, у Німеччині під необоротними активами розуміють фінансові активи та основний капітал, у Швейцарії необоротні активи це основні засоби, у Єгипті — основні засоби, нематеріальні активи та природні багатства, а у Естонії це основне майно.

Таким чином, за функціональними видами необоротні активи поділяються згідно рис. 1.3.

Нематеріальні активи	- права користування природними ресурсами; * авторське право; - права користування майном; *права на комерційні призначення; - права на об'єкти промислової власності.
Незавершені капітальні інвестиції	- незавершене будівництво; - введенні в експлуатацію ОЗ.
Основні засоби	- будівлі та споруди; * машини та обладнання; - транспортні засоби; *інвентар, інструменти.
Довгострокові фінансові інвестиції	- інвестиції в асоційовані підприємства; - вкладення у дочірні підприємства; - вкладення в спільну діяльність.
Довгострокова дебіторська заборгованість	- не виникає під час нормального операційного циклу; - термін дії більше 12 місяців.
Відстрочені податкові активи	- тимчасова різниця, що не підлягає оподаткуванню - перенесення невикористаних податкових збитків; - перенесення майбутніх податкових пільг.
Інші необоротні активи	активи, що не вважаються основними засобами.

Рис.1.3 Склад необоротних активів підприємства

Джерело: складено автором на основі [50;11]

Нематеріальні активи — це придбанні підприємством права на користування, незавершені капітальні інвестиції — витрати на будівництво і монтаж з початку будівництва до його завершення. Головною статтею балансу у складі необоротних активів є основні засоби, адже саме вони є основою діяльності будь-якого суб'єкту господарювання. Основні засоби — матеріальні цінності, що являють собою вартість власних та отриманих (орендованих) об'єктів, які багаторазово беруть участь у діяльності підприємства.

Довгострокові фінансові інвестиції, можуть бути виражені у формі різних акцій, облігацій та депозитних внесків. Такі інвестиції здійснюються на термін більше 1-го року. Наступною складовою необоротних активів є відстрочені податкові активи — це сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в майбутніх періодах.

До складу інших необоротних активів, як видно з рисунка належать ті активи, що не вважаються основними засобами. Такими активами є [49]:

- предмети терміном служби менше одного року незалежно від їх вартості;
- спеціальні інструменти і спеціальні пристосування підприємств серійного і масового виробництва певних виробів або для виготовлення індивідуального замовлення незалежно від їхньої вартості;
- спеціальний одяг, спеціальне взуття, а також постільні речі незалежно від їхньої вартості і терміну служби;
- формений одяг, призначений для видачі працівникам підприємства, незалежно від вартості й терміну служби.

Говорячи про оборотні активи підприємства, то на відмінну від необоротних активів є необмежені терміном використання, оскільки вони представлені або у грошовій формі або їх легко швидко перетворити у грошову форму.

Оборотні активи — це кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди і фонди обігу для забезпечення безперервності процесу виробництва, реалізації продукції та отримання прибутку [15]. Оборотні активи беруть участь як у процесі виробництва, так і в процесі реалізації продукції, тому відіграють дуже важливу роль при здійсненні майна підприємства.

Структура оборотних активів відображено на рисунку 1.4. Зазвичай, у структурі оборотних активів найбільшу частку займають запаси матеріальних цінностей. Запаси — це матеріальні цінності, які суб'єкт господарювання використовує для реалізації (продажу) або ж для виготовлення тієї чи іншої

продукції, в залежності від виду основної діяльності товариства. Також, запаси можуть бути використанні підприємством для здійснення управління ним.

Запаси	• виробничі запаси; • незавершене виробництво; • готова продукція; • товари.
Дебіторська заборгованість	• за товари, роботи та послуги; • за розрахунками; • інша поточна дебіторська заборгованість.
Поточні фінансові інвестиції	• в фондові інструменти; • в грошові інструменти.
Грошові кошти та їх еквіваленти	• грошові кошти п-ства на поточних та інших рахунках в банку; • еквіваленти грошових коштів.
Інші оборотні активи	• витрати майбутніх періодів; • інші оборотні активи.

Рис. 1.4 Склад оборотних активів підприємства

Джерело: складено автором на основі [54]

Зазвичай, у структурі оборотних активів найбільшу частку займають запаси матеріальних цінностей. Запаси — це матеріальні цінності, які суб'єкт господарювання використовує для реалізації (продажу) або ж для виготовлення тієї чи іншої продукції, в залежності від виду основної діяльності товариства. Також, запаси можуть бути використанні підприємством для здійснення управління ним.

Другу сходинку у структурі оборотних активів здебільшого займає дебіторська заборгованість, а саме: дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги. Загалом, дебіторська заборгованість — це обсяг заборгованості дебіторів установи на певну дату, це фінансові зобов'язання як юридичних так і фізичних осіб за розрахунками. Виділяють такі три типи дебіторської заборгованості: поточна, довгострокова та безнадійна дебіторська заборгованість. Поточна дебіторська заборгованість — це заборгованість дебіторів, яка повинна бути погашена протягом 12 місяців здати балансу. Відповідно довгострокова дебіторська заборгованість — погашена більше ніж

після 12 місяців з дати балансу. Такий тип як безнадійна дебіторська заборгованість вказує на те, що ці кошти не будуть повернуті на підприємство або ж пройшов строк її погашення.

Окрему складову у оборотних активах складають поточні фінансові інвестиції і грошові кошти та їх еквіваленти, адже саме ці статті активу балансу є високоліквідними. Поточні фінансові інвестиції — це кошти, які підприємство вкладає у короткострокові цінні папери, до яких належать казначейські зобов'язання, облігації, банківські депозити, векселі та інші цінні папери. До грошових коштів та їх еквівалентів відносять кошти на рахунках у банках, як в національній так і в іноземній валюті, високоліквідні короткострокові фінансові вкладення, які можуть бути швидко реалізовані в будь-який момент без ризику втрат.

До складових інших оборотних активів включають ті активи, що не можуть належати до вище перелічених статей балансу, а також витрати майбутніх періодів. Витрати майбутніх періодів — вже здійснені впродовж поточного або попередніх періодів витрати, але вони підлягають віднесенню на собівартість у майбутніх періодах.

Варто і охарактеризувати таку складову активів як необоротні активи утримуванні для продажу та вибуття. Більшість підприємств такого показника у балансі не мають, в них він дорівнює нулю. Лише невелика частка суб'єктів господарювання має таку складову активів. Згідно П(С)БО 27, необоротний актив та група вибуття визнаються утримуваними для продажу у разі, якщо[48]:

- економічні вигоди очікується отримати від їх продажу, а не від їх використання за призначенням;
- вони готові до продажу у їх теперішньому стані;
- їх продаж, як очікується, буде завершено протягом року з дати визнання їх такими, що утримуються для продажу;
- умови їх продажу відповідають звичайним умовам продажу для подібних активів;

• здійснення їх продажу має високу ймовірність, зокрема якщо керівництвом підприємства підготовлено відповідний план або укладено твердий контракт про продаж, здійснюється їх активна пропозиція на ринку за ціною, що відповідає справедливій вартості.

Таблиця 1.3

Переваги та недоліки необоротних та оборотних активів

Показник/ Вид активів	Необоротні активи	Оборотні активи
Переваги	• здатність більш посиленого використання (у двічі або тричі) у періоди зростання ринкової кон'юнктури; • менший ризик втрати у процесі господарської діяльності; • менший ризик інфляційного знецінення та можливе збільшення ринкових цін на нерухомість швидшими темпами ніж темпи інфляції; • можливість приносити стабільний дохід за несприятливої господарської кон'юнктури у формі лізингових та орендних платежів.	• більша ліквідність ніж у необоротних активів; • здатність швидко перетворити оборотні активи на грошові кошти; • знаходження частини оборотних активів у вигляді готових засобів платежу; • можливість покращити темп обороту шляхом доцільного управління активами.
Недоліки	• низький рівень ліквідності порівняно з оборотними активами; • неспроможність забезпечити потік платежів при погіршенні платоспроможності; • можливість морального зносу та швидкої змінюваності технологій; • низький рівень маневреності, неможливість швидко змінити структуру вкладених коштів.	• додаткові витрати на утримання надмірних оборотних активів; • можливе інфляційне знецінення грошових активів; • можливі втрати у зв'язку з природним убутком товарно-матеріальних цінностей; • вищий рівень фінансових ризиків.

Джерело: складено автором на основі [3]

Здійснюючи оцінку переваг та недоліків необоротних та оборотних активів (табл.1.3), для керівника підприємства буде легше вибрати відповідну стратегію фінансування активів та більш якісно здійснити сам процес фінансового управління активами. Так, директор установи може вибрати для себе агресивну, консервативну, помірну або ж ідеальну модель поведінки фінансування активів.

1.2 Джерела формування майна підприємства

Формуючи майно підприємства, потрібно ретельно підбирати джерела їх утворення, правильно співставити обсяг власного та залученого капіталу, щоб у

майбутньому отримати економічну вигоду, а не навпаки — отримати збитки, через поганий фінансовий стан підприємства або ж його неплатоспроможність.

Таким чином, джерела формування майна умовно поділяють на внутрішні (власні) та зовнішні (залучені) джерела. До внутрішніх джерел фінансування майна належить власний капітал та всі його складові, а до зовнішніх позикові кошти. Між активами і джерелами їх утворення на підприємстві існує тісний взаємозв'язок. Який обсяг активів є на підприємстві, така ж повинна бути сума джерел їх утворення.

Головну роль у фінансуванні (формуванні) майна підприємства відіграє саме власний капітал та всі його основні складові, адже чим більша частка власного капіталу, тим вищим є рівень фінансової стійкості та платоспроможності для підприємства.

Рис. 1.5 Склад джерел формування майна підприємства

Джерело: складено автором на основі [64]

Розглянемо більш детально сутність власного капіталу та його складових. Власний капітал для суб'єкта господарювання — це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Основною частиною власного капіталу прийнято вважати статутний капітал — сума вкладів власників підприємства в його активи за номінальною вартістю згідно із засновницькими документами. У відповідній статті балансу наводиться зафіксована в установчих документах загальна вартість активів, які є внеском власників (учасників) до капіталу підприємства [61].

Пайовий капітал — це сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його господарсько-фінансової діяльності[23].

Зазвичай, пайовий капітал присутній у таких суб'єктів господарювання як: споживчі товариства, житлово-будівельні кооперативи, кредитні спілки, колективні сільськогосподарські товариства тощо.

Важливими складовими власного капіталу є додатковий та резервний капітал, адже додатковий капітал утворює резерви капіталу підприємства, які можуть бути використаними без прямих фінансових втрат власниками, а резервний капітал дає змогу мати кошти про запас, щоб у разі виникнення непередбачених витрат, товариство мало кошти.

Не менш важливу роль відіграє нерозподілений прибуток (непокритий збиток) у складі власного капіталу. Дана стаття балансу показує частку реінвестованого прибутку підприємством у їх господарську діяльність. Непокритий збиток вираховується при визначенні підсумку власного капіталу[20].

Неоплачений капітал — заборгованість учасників за внесками до статутного капіталу. Ця сума вираховується при визначенні підсумку власного капіталу.

Вилучений капітал — фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників. Сума вилученого капіталу підлягає вирахуванню при визначенні підсумку власного капіталу [61].

Також, варто відмітити, що досить часто у пасиві балансу наводиться така стаття балансу як капітал у дооцінках — дооцінка необоротних активів,

вартість активів, безкоштовно отриманих підприємством від інших юридичних або фізичних осіб.

Оскільки власний капітал відіграє найважливішу роль у формуванні активів підприємства доцільним буде зазначити основні його функції [24]:

- довгострокового фінансування господарської діяльності - знаходиться у розпорядженні підприємства необмежено довго;
- відповідальності та захисту прав кредиторів - відображений в балансі підприємства власний капітал є для зовнішніх користувачів мірилом відносин відповідальності на підприємстві, а також захистом кредиторів від втрати капіталу;
- компенсації понесених збитків - тимчасові збитки мають погашатись за рахунок власного капіталу;
- кредитоспроможності - при наданні кредиту, за інших рівних умов, перевага надається підприємствам з меншою кредиторською заборгованістю та більшим власним капіталом;
- фінансування ризику - власний капітал використовується для фінансування ризикованих інвестицій, на що можуть не погодитись кредитори;
- самостійності та влади - розмір власного капіталу визначає ступінь незалежності (автономності) та впливу його власників на підприємство;
- розподілу доходів і активів - частки окремих власників у капіталі є основою при розподілі фінансового результату та майна при ліквідації підприємства.

Важливу роль при здійсненні формування майна підприємства відіграє залучений капітал, адже коли на підприємстві є недостатня кількість власних фінансових ресурсів та необхідні кошти для фінансування господарської діяльності товариства, відбувається залучення позикового капіталу. На підприємстві залучають два види позикового капіталу: довгострокові і поточні зобов'язання та забезпечення.

Довгострокові зобов'язання та забезпечення – зобов'язання, які повинні бути погашені протягом більше як 12 місяців, або протягом періоду більшого,

ніж один операційний цикл підприємства з дати балансу, якщо такий цикл становить більш як 12 місяців [47].

Довгострокові фінансові зобов'язання та забезпечення, як складова позикового капіталу — це кошти, що залучаються організацією для фінансування (формування) необоротних активів та частини оборотних активів. До них належать відстроченні податкові зобов'язання, довгострокові кредити банків, довгострокові забезпечення, цільове фінансування та інші довгострокові зобов'язання.

Джерелом фінансування частини оборотних активів є поточні зобов'язання та забезпечення, тобто ті зобов'язання, що повинні бути погашені підприємством у термін менше ніж 12 місяців з дати балансу. До складу поточних зобов'язань та забезпечень згідно рис.1.5 є короткострокові кредити банків, поточна кредиторська заборгованість, поточні забезпечення, доходи майбутніх періодів та інші поточні зобов'язання.

В той ж час поточна кредиторська заборгованість таж має свої складові:

- за довгостроковими зобов'язаннями;
- за товари, роботи, послуги;
- розрахунки з бюджетом;
- розрахунки зі страхування;
- розрахунки з оплати праці;
- за одержаними авансами;
- за розрахунками з учасниками.

У складі поточних зобов'язань підприємства частина коштів отримана на умовах позики (короткострокові банківські та комерційні кредити, боргові цінні папери, емітовані підприємством), а частина — на безоплатній основі (кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, поточна заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом, з позабюджетних платежів, з оплати праці, з учасниками тощо). З одного боку, наявність таких коштів зменшує витрати на фінансування оборотних активів і є вигідною для підприємства, а з другого — свідчить про проблеми у фінансово-

господарській діяльності підприємства, особливо якщо це заборгованість по сплаті податків чи внесків до позабюджетних фондів [3].

Таблиця 1.4

Переваги та недоліки власного і позикового капіталу

Показник/Вид капіталу	Власний капітал	Позиковий капітал
Переваги	• простота залучення, так як рішення пов'язане зі збільшенням власного капіталу особливо за рахунок внутрішніх джерел його формування приймається власниками і менеджерами підприємства без необхідності одержання згоди інших господарюючих суб'єктів; • забезпечення фінансової стійкості і розвитку підприємства, його платоспроможності і зниження ризику банкрутства.	• достатньо широкі можливості залучення, особливо при високому кредитному рейтингу підприємства, наявності застави чи гарантії поручителів; • забезпечення росту фінансового потенціалу підприємства при необхідності суттєвого розширення його активів і зростання темпів росту об'єм його господарської діяльності.
Недоліки	• обмеженість обсягу залучення і в результаті цього обмеження можливостей суттєвого розширення операційної та інвестиційної діяльності підприємства; • не використовується можливість приросту коефіцієнта рентабельності власного капіталу за рахунок залучення позикових фінансових коштів.	• складність процедури залучення, особливо у великих розмірах, так як надання кредитних ресурсів залежить від рішення інших господарюючих суб'єктів; • по мірі збільшення питомої ваги позикових коштів в загальній сумі використовуваного капіталу, збільшуються фінансові ризики і загроза банкрутства.

Джерело: складено автором на основі [17;18]

Структура власного капіталу та зобов'язань підприємства значною мірою відображає нам фінансовий стан підприємства, адже чим більша частка позикового капіталу, тим більша ймовірність поганого фінансового стану товариства. Тому при формуванні майна підприємства, необхідно ретельно дослідити джерела їх утворення та правильно підібрати структуру капіталу (наприклад 70/30% або 80/20%), при цьому враховуючи усі переваги та недоліки як власного, так і позикового капіталу (табл.1.4).

1.3 Методика оцінки формування та використання майна підприємства

В процесі дослідження фінансових аспектів формування та використання майна підприємства необхідно здійснити комплексний аналіз його складових. Інформаційною базою для здійснення аналізу слугує баланс підприємства на звітну дату та всі його суміжні документи — звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал.

У балансі міститься інформація про активи (майно) підприємства та пасиви (джерела цього майна, що включають власний капітал та залучені кошти) на конкретну дату. Ця інформація необхідна для того, щоб установити, якими активами володіє підприємство, наскільки воно забезпечено власними і залученими джерелами. На підставі цих даних визначається фінансовий стан, рівень платоспроможності, фінансової стійкості, ліквідності майна підприємства [35].

Для того, щоб здійснити аналіз джерел формування майна підприємства та напрямів їх використання перш за все потрібно скласти порівняльний аналітичний баланс суб'єкта господарювання. Досліджуючи динаміку та структуру майна підприємства та джерел їх утворення можна побачити за рахунок яких джерел формуються активи — власних чи позикових, можна оцінити структуру активів товариства.

Дослідження зміни в структурі активів дозволяє одержати важливу інформацію. Так, наприклад, зростання питомої ваги оборотних активів може свідчити про:

- формування більш мобільної структури активів, що сприяє прискоренню обертання коштів підприємства;
- відволіканні частини поточних активів на кредитування споживачів готової продукції, товарів, робіт, послуг підприємства, дочірніх підприємств та інших дебіторів, що свідчить про фактичну іммобілізацію цієї частини оборотних активів з виробничого процесу;

- згортання виробничої бази;
- викривлення реальної оцінки основних засобів внаслідок існуючого порядку бухгалтерського обліку [7].

Щоб більш ретельно дослідити напрями використання майна підприємства необхідно здійснити аналіз конкретних розділів та окремих статей активу балансу підприємства.

Перш за все здійснюється аналіз необоротних активів підприємства, аналіз основних засобів, щоб оцінити виробничий потенціал організації. При здійсненні аналізу активів підприємства, якщо частка необоротних активів у загальній структурі активів є більшою ніж 40%, то прийнято вважати, що структура активів є важкою, тобто це вказує на низьку мобільність майна підприємства.

Основні засоби, як головна складова необоротних активів підприємства прийнято вважати основним капіталом. Саме тому при здійсненні оцінки необоротних активів важливим є аналіз стану та ефективності використання основних засобів (ОЗ) товариства.

Таблиця 1.5

Показники стану та ефективності використання основних засобів

Показники	Нормативне значення	Розрахунок	Призначення показника
Коефіцієнт зносу ОЗ	< 0.5	Знос ОЗ / Первісна вартість ОЗ	Показує частку зношених основних засобів
Коефіцієнт придатності ОЗ	> 0.5	Залишкова вартість ОЗ / Первісна вартість ОЗ	Показує частку придатних основних засобів
Фондовіддача	Зростання	Чистий дохід / Середньорічна вартість ОЗ	Показує обсяг чистого доходу в розрахунку на одиницю вартості основних засобів
Фондомісткість	Зниження	Середньорічна вартість ОЗ / Чистий дохід	Показує вартість основних засобів, що припадає на одиницю чистого доходу
Рентабельність ОЗ	Зростання	(Валовий прибуток / Середньорічна вартість ОЗ)*100%	Показує суму валового прибутку, що припадає на гривню вартості основних засобів

Джерело: складено автором на основі [3;67]

Після здійснення аналізу та оцінки необоротних активів необхідно проаналізувати оборотні активи та основні їх складові. Так, перш за все

здійснюється аналіз динаміки загального складу оборотних активів, досліджується який компонент займає найбільшу частку у загальній структурі оборотних активів, вказується про покращення чи погіршення структури оборотних активів. Наступним етапом при дослідженні стану оборотних активів є дослідження окремих їх складових — аналіз складу та структури запасів і дебіторської заборгованості, адже саме ці статті оборотних активів зазвичай займають найбільшу частку у їх структурі.

У процесі аналізу запасів необхідно:

- встановити забезпеченість підприємства нормальними перехідними запасами сировини, матеріалів, незавершеного виробництва, готової продукції, товарів;
- виявити надлишкові та непотрібні запаси матеріальних ресурсів, незавершеного виробництва, готової продукції і товарів [30].

Здійснення оцінки структури запасів відбувається застосовуючи коефіцієнт накопичення запасів (КНЗ), який характеризує рівень мобільності запасів товарно-матеріальних цінностей:

$$K_{\text{НЗ}} = \frac{BЗ + НВ}{ГП + Т}, \quad (1.1)$$

де ВЗ – виробничі запаси

НВ – незавершене виробництво

ГП – готова продукція

Т – товари

Оптимальне значення показника: $K_{\text{НЗ}} \leq 1$ (коли продукція конкурентоспроможна і користується попитом).

Важливе значення у процесі оцінки оборотних активів підприємства має аналіз його поточної дебіторської заборгованості, оскільки вона є коштами, що вилучаються з обороту підприємства іншими суб'єктами та можуть створити реальну загрозу платоспроможності і погіршення фінансової стійкості.

На основі дослідження оборотних активів та його складових здійснюється оцінка ефективності використання оборотних активів (ОА) підприємством.

Рис. 1.6 Показники ефективності використання оборотних активів підприємства

Джерело: складено автором на основі [9]

Після здійснення оцінки ефективності використання оборотних активів розраховують суми їх вивільнення або додаткового залучення в оборот внаслідок зміни їх оборотності:

$$\Delta \overline{OA}^{T^0} = \frac{ЧД^1}{Д} \cdot (TO^1 - TO^0), \quad (1.2)$$

де $\Delta \overline{OA}^{T^0}$ – сума вивільнення (залучення) оборотних активів внаслідок зміни їх оборотності;

$ЧД^1$ – чистий дохід від реалізації у звітному періоді; TO^1 – тривалість обороту оборотних активів у звітному періоді; TO^0 – тривалість обороту оборотних активів у базовому періоді; $Д$ – кількість днів у періоді (для року – 360).

Якщо оборотність оборотних активів прискорилась у звітному періоді порівняно з базовим, тобто $TO^1 < TO^0$, то $\Delta \overline{OA}^{T^0} < 0$. Це свідчить про суму вивільнення оборотних активів внаслідок прискорення їх оборотності. Якщо оборотність оборотних активів сповільнилась у звітному періоді порівняно з базовим, тобто $TO^1 > TO^0$, то $\Delta \overline{OA}^{T^0} > 0$, що свідчить про суму залучення оборотних активів внаслідок сповільнення їх оборотності [37].

Досліджуючи фінансові аспекти саме формування майна підприємства, слід здійснити оцінку фінансового стану суб'єкта господарювання, адже саме завдяки цим показникам можна оцінити яких коштів (власних чи залучених) є мало, а яких багато на підприємстві для формування запасів.

Щоб оцінити тип фінансової стійкості використовують такі абсолютні показники:

- E_1 надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів;
- E_2 надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів;
- E_3 надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів.

На основі цих показників можна визначити тип фінансової стійкості підприємства: кризовий фінансовий стан, нормальна фінансова стійкість, нестійкий фінансовий стан або ж абсолютна фінансова стійкість. Для оцінки оптимальності співвідношення власного і залученого капіталу, оцінки джерел формування активів підприємства можна використовувати відносні показники фінансової стійкості підприємства.

Таблиця 1.6

Характеристика відносних показників фінансової стійкості підприємства

Показники	Нормативне значення	Розрахунок	Призначення показника
Коефіцієнт автономії	$\geq 0,5$	Власний капітал/Активи	Характеризує частку власного капіталу в загальній сумі капіталу, авансованого в діяльність підприємства
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$< 0,5$	Зобов'язання /Активи	Демонструє, яка частина активів підприємства фінансується за рахунок зобов'язань
Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	Активи/Власний капітал	Характеризує рівень фінансової залежності підприємства від зовнішніх джерел
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75–0,9	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) /Активи	Вказує, яку частку активів компанія здатна фінансувати за рахунок постійного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі
Коефіцієнт фінансового ризику	< 1	Зобов'язання/ Власний капітал	Характеризує співвідношення залучених коштів і власного капіталу
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	(Власний капітал – Необоротні активи) / Власний капітал	Показує, яка частка власного капіталу знаходиться в мобільній формі, а яка капіталізована

Продовження табл.1.6

Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	(Власний капітал – Необоротні активи) / Запаси	Значення показника говорить про частку запасів, яка фінансується за рахунок ресурсів, залучених на постійній основі.
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	(Власний капітал – Необоротні активи) / Оборотні активи	Значення показника демонструє частку власних оборотних коштів у сумі оборотних активів компанії.
Індекс постійного активу	зменшення	Необоротні активи/Власний капітал	Показує частку необоротних активів (в тому числі і основних засобів) у джерелах власних коштів

Джерело: складено автором на основі [41]

Крім абсолютних та відносних показників фінансової стійкості, фінансовий стан суб'єкта господарювання можна оцінювати з точки зору його короткострокової і довгострокової перспектив.

У короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства є його ліквідність і платоспроможність, тобто спроможність своєчасно і в повному обсязі розрахуватися по короткострокових зобов'язаннях.

Аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні засобів (актив балансу), які згруповані за ступенем їх ліквідності і розміщені у порядку зменшення їх ліквідності, із зобов'язаннями (пасив балансу), які згруповані за строками їх погашення та розміщені у порядку зростання термінів [2].

Баланс вважається абсолютно ліквідним, якщо виконуються такі співвідношення:

$$A1 \geq P1; A2 \geq P2; A3 \geq P3; A4 \leq P4, \quad (1.3)$$

де $A1, A2, A3, A4$ — активи відповідно до ступеня їх ліквідності;

$P1, P2, P3, P4$ — пасиви, відповідно до строків їх погашення.

Для неупередженої оцінки фінансового стану організації серйозне значення має розрахунок та застосування показників ліквідності. Вони дають можливість оцінити рівень платоспроможності підприємства на певний момент часу, а також вказують на вміння підприємства ефективно використовувати своє майно, щоб вчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями.

Щоб здійснити такий аналіз використовують відносні показники ліквідності та платоспроможності підприємства.

Таблиця 1.7

Характеристика відносних показників ліквідності та платоспроможності
підприємства

Показники	Нормативне значення	Розрахунок	Призначення показника
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	$A1/(П1+П2)$	Показує, яка частка поточної заборгованості підприємства може бути погашена негайно на дату складання звітності
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	$(A1+ A2)/(П1+П2)$	Показує, яка частка поточної заборгованості підприємства може бути погашена за рахунок готівки та очікуваних надходжень від дебіторів
Коефіцієнт загальної ліквідності	1—2	$(A1+A2+A3)/(П1+П2)$	Дозволяє виявити, в якій мірі поточні активи покривають поточні зобов'язання
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5—0,7	$\text{Запаси}/(П1+П2)$	Характеризує ступінь залежності платоспроможності підприємства від матеріально-виробничих запасів і витрат з точки зору необхідності мобілізації грошових коштів для погашення своїх короткострокових зобов'язань

Джерело: складено автором на основі [2]

Важливою характеристикою будь-якого суб'єкта господарювання є його ділова активність.

Найпоширенішим методом оцінки ділової активності підприємства є так зване « золоте правило економіки », відповідно до якого

$$T_p^{\text{ЧП}} > T_p^{\text{ЧД}} > T_p^K > 100\%, \quad (1.4)$$

де $T_p^{\text{ЧП}}$ – темп зростання чистого прибутку;

$T_p^{\text{ЧД}}$ – темп зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

T_p^K – темп зростання капіталу, інвестованого в діяльність підприємства (темپ зростання вартості активів).

Це співвідношення ще називають економічною нормаллю, і трактують як найбільш бажане співвідношення між темповими значеннями основних абсо-

лютних характеристик ділової активності. Воно має очевидну економічну інтерпретацію, означає певний причинно-наслідковий зв'язок:

1. нерівність означає, що економічний потенціал підприємства поліпшується, масштаби діяльності зростають;

2. нерівність свідчить про те, що темпи зростання доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) вищі за темпи зростання економічного потенціалу, тобто на кожну гривню додатково вкладеного капіталу підприємство отримує більше, ніж одну гривню віддачі;

3. нерівність вказує на те, що темпи зростання прибутку перевищують темпи зростання доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та темпи зростання економічного потенціалу. Для забезпечення такого співвідношення витрати виробництва повинні зменшуватися, а активи (майно) підприємства використовуватися більш ефективно [10].

Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється, насамперед, у швидкості обороту його коштів. Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівнів і динаміки різноманітних коефіцієнтів оборотності.

Таблиця 1.8

Показники ефективності використання ресурсів підприємства

Показники	Розрахунок	Призначення показника
Коефіцієнт оборотності капіталу	Чистий дохід/Власний капітал	Характеризує ефективність використання власного капіталу підприємства
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	Чистий дохід/ Дебіторська заборгованість	Вказує на ефективність управління заборгованістю клієнтів і інших дебіторів.
Коефіцієнт оборотності запасів	Собівартість/ Запаси	Відображає число оборотів товарно-матеріальних запасів підприємства за аналізований період
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	Собівартість/Кредиторська заборгованість	Показує розширення або зниження комерційного кредиту, наданого підприємству
Тривалість обороту (ТО)	$360/\text{Коеф.об.}$	Показує тривалість одного обороту відповідного ресурсу

Продовження табл.1.8

Операційний цикл (ОЦ)	Коеф. об. запасів + ТО запасів	Проміжок часу між придбанням запасів для здійснення діяльності та отриманням коштів (еквівалентів грошових коштів) від реалізації виробленої з них продукції або товарів і послуг
Фінансовий цикл	ОЦ-ТО кред.з.+ТО виданих авансів –ТО отриманих авансів	Це період, протягом якого власні оборотні кошти роблять один повний оборот.
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	(Чистий прибуток - дивіденди) /Власний капітал	Демонструє стійкість процесу зростання власного капіталу компанії.

Джерело: складено автором на основі [23]

Також на ефективність використання коштів вказує такий показник як ресурсовіддача. Завдяки дослідженню впливу екстенсивних та інтенсивних чинників, можна дійти висновку завдяки чому росте виручка підприємства: через нарощення вартості майна суб'єкта господарювання чи через ефективне його використання.

Фінансова стійкість підприємства, з одного боку, є необхідною умовою його сталого функціонування і розвитку, а з іншого боку, відображає ефективність функціонування через його прибутковість, яка оцінюється за допомогою системи наступних показників рентабельності.

Таблиця 1.9

Показники рентабельності та прибутковості підприємства

Показники	Розрахунок	Призначення показника
Валова рентабельність продукції	Валовий прибуток /Чистий дохід*100%	Характеризує ефективність виробничої діяльності, а також ефективність політики ціноутворення
Операційна рентабельність продукції	Прибуток від операційної діяльності /Чистий дохід *100%	Показує рентабельність підприємства після відрахування витрат на виробництво та збут товарів, тобто затрат, які не відносяться до операційної діяльності.
Чиста рентабельність продажів	Чистий прибуток /Чистий дохід*100%	Характеризує суму прибутку з гривні продажу
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації	Валовий прибуток/Собівартість*100%	Характеризує ефективність реалізації продукції
Операційна рентабельність активів	Прибуток від операційної діяльності/Активи*100%	Характеризує ефективність використання всіх активів підприємства

Продовження табл.1.9

Чиста рентабельність активів	Чистий прибуток/Активи*100%	Характеризує ефективність використання всіх активів підприємства
Рентабельність основних засобів	Чистий прибуток/Основні засоби*100%	Вказує на частку прибутку підприємства, отриманого за рік, від вартості основних засобів.
Рентабельність оборотних активів	Чистий прибуток/Оборотні активи*100%	Характеризує відносну прибутковість оборотних активів
Чиста рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток/Власний капітал*100%	Характеризує ефективність використання власного капіталу

Джерело: складено автором на основі [4]

Таким чином, для того щоб дослідити фінансові аспекти формування та використання майна підприємства, необхідно проаналізувати всю його діяльність : від зміни валюти балансу до стану фінансової стійкості та ділової активності. Досліджуючи всі складові фінансового аналізу суб'єкта господарювання можна побачити як формується його майно, за рахунок яких джерел, та побачити чи ефективно товариство його використовує.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПРАТ «ФАРМАК», ПРАТ ФФ «ВІОЛА», ПРАТ «КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД» ЗА 2017-2019 РР.

2.1. Структурно-динамічний аналіз майна підприємств та джерел його формування

Для здійснення оцінки фінансових аспектів формування та використання майна підприємства було обрано суб'єкти господарювання, що здійснюють свою діяльність у фармацевтичній сфері: ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола», ПрАТ «Київський вітамінний завод».

ПрАТ «Фармак» починаючи з 2010 року є лідером фармацевтичного ринку України та найбільшим експортером лікарських засобів завдяки своїй якості та інноваціям. В той же час ПрАТ ФФ «Віола» входить до ТОП-10 провідних вітчизняних виробників лікарських засобів, а ПрАТ «Київський вітамінний завод» — це сучасна національна фармацевтична компанія-виробник зі стабільними ринковими позиціями та широким асортиментом якісної фармацевтичної продукції.

В процесі функціонування підприємства і величина активів, і їх структура відчують постійні зміни. Найбільш загальне уявлення про якісні зміни в структурі майна та джерелах його утворення, а також динаміку цих змін можна отримати за допомогою вертикального і горизонтального аналізу [35].

Першим здійснимо вертикальний та горизонтальний аналіз ПрАТ «Фармак» (табл.2.1).

Згідно з даними таблиці вартість майна ПрАТ «Фармак» зросла на 1 069 261 тис. грн. або 22% у 2018 році та ще на 12,06% у 2019 році, що є позитивним, оскільки це зростання може вплинути на зростання обсягів виробництва і прибутків. Це відбулося за рахунок збільшення необоротних

активів на 23,20 та 14,11% у 2018 і 2019 рр. відповідно. Проте одночасно зі зростанням обсягу необоротних активів, відбулося і збільшення обсягу оборотних активів на 30,71%.

Таблиця 2.1

Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019/ 2018
<i>Актив</i>										
Необоротні активи	2454347	50,50	3023665	51,00	3450338	51,93	569318	426673	23,20	14,11
Оборотні активи	2405374	49,50	2905317	49,00	3193762	48,07	499943	288445	20,78	9,93
Баланс	4859721	100	5928982	100	6644100	100	1069261	715118	22,00	12,06
<i>Пасив</i>										
Власний капітал	3375761	69,46	4283273	72,24	5211569	78,44	907512	928296	26,88	21,67
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	112636	2,32	299263	5,05	475809	7,16	186627	176546	165,7	58,9
Поточні зобов'язання і забезпечення	1371324	28,22	1346446	22,71	956722	14,40	-24878	-389724	-1,81	-28,9
Баланс	4859721	100	5928982	100	6644100	100	1069261	715118	22,00	12,06

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б; В; Д]

За досліджуваний період частка необоротних активів переважала у структурі майна підприємства та зросла від 50,5% до 51,93%. Щодо частки оборотних активів, то вона зазнала негативних змін: зменшення відбулось від 49,5% до 48,07%.

Що ж стосується джерел формування майна підприємства, то за аналізований період сума власного капіталу зросла на 1 835 808 тис. грн. або 48,56%. Разом із тим, спостерігається збільшення довгострокових та зменшення поточних зобов'язань і забезпечень на 224,68% та 30,76% відповідно у 2017-2019рр.. На початок досліджуваного періоду частка власного капіталу становила 69,46%, та збільшилась до 78,44%, вказуючи на те, що дане підприємство має оптимальну структуру капіталу.

В цілому можна зробити висновок, що фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок стабільних джерел. Збільшення ж вартості майна

відбувалося в основному за рахунок збільшення вартості необоротних активів та з точки зору формування майна товариства за рахунок збільшення обсягу власного капіталу та зменшення поточних зобов'язань, що свідчить про зменшення залежності підприємства від кредиторів та покращення його фінансової стійкості.

Наступним здійснимо аналіз майна ПрАТ ФФ «Віола» — виробника лікарських засобів.

Таблиця 2.2

Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
<i>Актив</i>										
Необоротні активи	33193	27,45	40104	26,58	40047	23,41	6911	-57	20,82	-0,14
Оборотні активи	87717	72,55	110788	73,42	130999	76,59	23071	20211	26,30	18,24
Баланс	120910	100	150892	100	171046	100	29982	20154	24,80	13,36
<i>Пасив</i>										
Власний капітал	38420	31,78	57233	37,93	84319	49,30	18813	27086	48,97	47,33
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	32053	26,51	31626	20,96	32658	19,09	-427	1032	-1,33	3,26
Поточні зобов'язання і забезпечення	50437	41,71	62033	41,11	54069	31,61	11596	-7964	22,99	-12,84
Баланс	120910	100	150892	100	171046	100	29982	20154	24,80	13,36

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, вартість майна підприємства зросла на кінець 2018 року на 29 982 тис. грн., або 24,8% та на 20 154 тис. грн., або 13,36% у 2019 році, що свідчить про розширення діяльності підприємства.

Розглянемо причини, що вплинули на зміну валюти балансу.

Необоротні активи підприємства збільшились на 6 911 тис. грн. у 2018 році та зменшились на 57 тис. грн. у 2019 році. Оборотні активи зросли на 44,54% за досліджуваний період.. Таким чином, основну роль у зміні майна підприємства відіграло нарощення оборотних активів.

Змінилась і структура майна підприємства, зокрема, підвищилася його мобільність, оскільки частка оборотних активів зросла на 4,04%, а необоротних – зменшилась на таку ж саму величину, досягнувши значень 76,6 та 23,41% відповідно.

Що стосується джерел формування майна підприємства, то за аналізований період збільшилась сума власного капіталу на 45 899 тис. грн., або 96,29%. Сума довгострокових зобов'язань та забезпечень у 2018 році зменшилась на 1,33%, а у 2019 році зросла на 3,26%. Говорячи про обсяг поточних зобов'язань і забезпечень – тут ситуація склалась навпаки — у 2018 році їх сума зросла на 22,99%, а у 2019 році зменшилась на 12,84%.

Відповідні зміни відбулись і в структурі пасивів: на 17,52% збільшилась частка власного капіталу, досягнувши позначки 49,3%. Також за досліджуваний період частка довгострокових та поточних зобов'язань у структурі пасиву балансу зменшилась та становила на кінець 2019 року 19,1 та 31,6% відповідно проти 26,5 та 41,7% станом на 2017 рік.

Загалом, зростання вартості майна підприємства з точки зору джерел його формування відбулося за рахунок нарощення власного капіталу. Така зміна оцінюється позитивно, оскільки як і в попередньому підприємстві, збільшення частки власного капіталу свідчить про зменшення залежності товариства від кредиторів та покращення його фінансової стійкості.

Останньою організацією, яку нами було обрано для дослідження є ПрАТ «Київський вітамінний завод», здійснимо аналіз його майна (табл.2.3).

Як свідчать дані таблиці вартість майна підприємства на кінець 2018 року зросла на 258 092 тис. грн., а на кінець 2019 р. на 34 571 тис. грн. або на 21,26% і 2,35% відповідно, що свідчить про нарощення діяльності підприємства. розглянемо причини, що вплинули на зміну валюти балансу.

Необоротні активи підприємства зменшилися у 2018 р. на 1,48%, а у 2019 р. на 9,10%. Оборотні активи підприємства зросли на 38,26% та 8,43% у 2018 р. і 2019 р. відповідно.

Таблиця 2.3

Порівняльний аналітичний баланс ПрАТ «Київський вітамінний завод» за
2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк- тура %	Сума, тис. грн.	Струк- тура, %	Сума, тис. грн.	Струк- тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
<i>Актив</i>										
Необоротні активи	519378	42,79	511705	34,76	465137	30,87	-7673	-46568	-1,48	-9,10
Оборотні активи	694525	57,21	960269	65,24	1041246	69,12	265744	80977	38,26	8,43
Необоротні активи утримувані для продажу та групи вибуття	0	0,00	21	0,00	183	0,01	21	162	-	771,43
Баланс	1213903	100	1471995	100	1506566	100	258092	34571	21,26	2,35
<i>Пасив</i>										
Власний капітал	882038	72,66	1051243	71,42	1165499	77,36	169205	114256	19,18	10,87
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	73571	6,06	47745	3,24	40168	2,67	-25826	-7577	-35,10	-15,87
Поточні зобов'язання і забезпечення	258294	21,28	373007	25,34	300899	19,97	114713	-72108	44,41	-19,33
Баланс	1213903	100	1471995	100	1506566	100	258092	34571	21,26	2,35

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, структура активу товариства у 2018 і 2019 рр. порівняно із 2017 р. стала легкою, оскільки оборотні активи становлять 69,11%, а необоротні 30,87%, також у 2018 році у ПрАТ «Київський вітамінний завод» з'явилися необоротні активи утримувані для продажу.

Щодо джерел формування майна підприємства, то власний капітал протягом досліджуваного періоду збільшувався — у 2018 р. на 169 205 тис. грн., а в 2019 р. на 114 256 тис. грн. або на 19,18% та 10,87% відповідно. У структурі його частка перевищує 70%, і на кінець 2019 р. вона зросла до 77,36%, через зменшення суми поточних зобов'язань на 19,33% і довгострокових зобов'язань на 15,87%, що свідчить про зменшення залежності від кредиторів. У 2018 р. поточні зобов'язання зросли у частці до 25%, через отримання підприємством короткострокових кредитів банків, проте у 2019 році їх частка знизилась, тобто покращився фінансовий стан підприємства.

Досліджуючи структуру всіх нами досліджуваних підприємств (Додаток А), можна побачити, що протягом 2017-2019 років, найкращу структуру джерел формування активів мало ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод». Найгіршу структуру джерел формування майна має ПрАТ ФФ «Віола», оскільки протягом усього аналізованого періоду частка власного капіталу хоч і мала тенденцію до збільшення, була менше ніж 50%, на відмінну від двох інших підприємств у яких цей показник знаходився в межах 69-79%. Говорячи про структуру саме майна суб'єктів господарювання, то тут найкращу структуру активів має ПрАТ ФФ «Віола», оскільки частка оборотних активів є більшою ніж 40%, тобто структура майна є легкою. У ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» в загальній структурі активів підприємства переважають необоротні активи, і з кожним роком, починаючи з 2017р., їх частка зростає. При такому співвідношенні прийнято вважати, що структура майна є важкою, тобто це вказує на низьку мобільність майна підприємства.

Щоб оцінити чому склалась така ситуація, що у двох з трьох досліджуваних товариств є важка структура майна, слід перш за все здійснити аналіз необоротних активів та основних його складових.

Таблиця 2.4

Динаміка складу і структури необоротних активів ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Нематеріальні активи	94818	3,86	115297	3,81	136793	3,97	20479	21496	21,6	18,6
Незавершені капітальні інвестиції	372439	15,17	366941	12,14	705052	20,43	-5498	338111	-1,5	92,1
Основні засоби	1845915	75,21	2160993	71,47	2143478	62,12	315078	-17515	17,1	-0,8
Інвестиційна нерухомість	1525	0,06	1432	0,05	1606	0,05	-93	174	-6,1	12,2
Довгострокові фінансові інвестиції	4622	0,19	4855	0,16	4302	0,12	233	-553	5,0	-11,4
Довгострокова дебіторська заборгованість	65660	2,68	70237	2,32	165244	4,79	4577	95007	7,0	135,3

Продовження табл.2.4

Відстрочені податкові активи	23060	0,94	14829	0,49	16551	0,48	-8231	1722	-35,7	11,6
Гудвіл	46308	1,89	42602	1,41	35803	1,04	-3706	-6799	-8,0	-16,0
Інші необоротні активи	0	0,00	246479	8,15	241509	7,00	246479	-4970	-	-2,0
Всього необоротних активів	2454347	100,00	3023665	100,00	3450338	100,00	569318	426673	23,2	14,1

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Як свідчать дані таблиці, сума необоротних активів зростає, що свідчить про розширення підприємством господарської діяльності, тому слід визначити його можливі причини.

Найбільшою причиною зростання є ріст обсягу основних засобів у 2018 році та незавершених капітальних інвестицій у 2019 році на 315 058 тис. грн. та 338 111 тис. грн. відповідно, що свідчить про орієнтацію підприємства на створення матеріальних умов для розширення своєї основної діяльності, яка є головною метою його створення та забезпечує найбільшу частку доходу.

Також, варто відмітити, що за період 2017-2019 рр. решта складових необоротних активів мали нестабільну динаміку. Так, нематеріальних активів підприємства на кінець періоду стало більше на 40,2%, інвестиційна нерухомість спочатку зменшилась на 93 тис. грн., а потім зросла на суму 174 тис. грн.. Довгострокові фінансові інвестиції навпаки — у 2018 році їх обсяг зріс на 5%, а потім зменшився на 11,4%.

Також на підприємстві була присутня довгострокова дебіторська заборгованість і становила на кінець 2019 року 165 244 тис грн.. Відстрочені податкові активи, гудвіл та інші необоротні активи також то зростали то спадали в динаміці.

Щодо структури необоротних активів, то основну частку складають основні засоби, частка яких зменшилась з 75,21% до 62,12%, також зросла частка незавершених капітальних інвестицій і становила на кінець 2019 року

20,43%. Решта складових досягнули у загальній структурі необоротних активів 0 - 7 %.

Таблиця 2.5

Динаміка складу і структури необоротних активів ПрАТ ФФ «Віола»
за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019/ 2018
Нематеріальні активи	3114	9,38	4109	10,25	3655	9,13	995	-454	32,0	-11,0
Незавершені капітальні інвестиції	2716	8,18	1378	3,44	3494	8,72	-1338	2116	-49,3	153,6
Основні засоби	27363	82,44	34617	86,32	32898	82,15	7254	-1719	26,5	-5,0
Всього необоротних активів	33193	100,00	40104	100,00	40047	100,00	6911	-57	20,8	-0,1

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, можна побачити, що сума необоротних активів у 2018 році зросла, а в 2019 навпаки зменшилась на 57 тис. грн..

Головну роль у збільшенні та зменшенні необоротних активів відіграло збільшення у 2018 році та спад у 2019 році суми нематеріальних активів на 995 тис. грн. та 454 тис. грн. відповідно, а також ріст та зменшення вартості основних засобів на 7 254 тис. грн та 1 719 тис. грн. відповідно.

За досліджуваний період обсяг незавершених капітальних інвестицій також зазнав змін — відбулось скорочення на 49,3% у 2018 році та збільшення на 153,6% у 2019 році. Решта складових необоротних активів за аналізований період були відсутніми.

Говорячи про структуру необоротних активів ПрАТ ФФ «Віола», то основну частку складають основні засоби, частка яких зменшилась з 82,44% до 82,15%. Також нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції збільшили свою частку у загальній структурі необоротних активів підприємства до 9,13 та 8,72% відповідно.

Таблиця 2.6

Динаміка складу і структури необоротних активів ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019/ 2018
Нематеріальні активи	7273	1,40	8071	1,58	9670	2,08	798	1599	11,0	19,8
Незавершені капітальні інвестиції	5815 3	11,20	42699	8,34	19341	4,16	- 15454	-23358	-26,6	-54,7
Основні засоби	4539 52	87,40	460935	90,08	436126	93,76	6983	-24809	1,5	-5,4
Всього необоротних активів	5193 78	100,00	511705	100,00	465137	100,00	-7673	-46568	-1,5	-9,1

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, відповідно до даних, наведених у таблиці 2.6, необоротні активи підприємства зменшувалися, це відбувалося головним чином, через зменшення у 2018 р. незавершених капітальних інвестицій на 15 454 тис. грн. та зменшення вартості основних засобів у 2019 році на 24 809 тис. грн. або на 5,4%. Протягом досліджуваного періоду зростали нематеріальні активи товариства, це свідчить про націленість стратегії підприємства на інноваційний характер. У структурі необоротних активів основні засоби займали найбільшу частку і становили на кінець 2019 року 93,76%. Другу за обсягом частку у необоротних активах підприємства займають незавершені капітальні інвестиції, їх зменшилася від 11,20% до 4,16%. Нематеріальні активи становили 2,08% від загальної суми необоротних активів. Решта складових необоротних активів так як і у ПрАТ ФФ «Віола» у даного суб'єкта господарювання були відсутніми.

Оскільки серед складових необоротних активів головну роль відіграють основні засоби, то доцільним буде дослідити основні показники стану та ефективності їх використання.

Розпочнемо з ПрАТ «Фармак» (табл.2.7). Аналізуючи показники стану та ефективності використання основних засобів ПрАТ «Фармак» можна побачити,

що основні засоби підприємства є зношеними на 44%, що оцінюється позитивно.

Таблиця 2.7

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів на
ПрАТ «Фармак» за 2017-2019рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018- 2017	2019- 2018
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,38	0,39	0,44	0,01	0,05
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,62	0,61	0,56	-0,01	-0,05
Фондовіддача	3,51	3,30	3,04	-0,21	-0,26
Фондомісткість	0,28	0,30	0,33	0,02	0,03
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	193,84	183,94	172,61	-9,90	-11,33
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	48,39	52,42	49,05	4,03	-3,37

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Варто відмітити, що основні засоби товариства на 56% є придатними до використання, що теж вказує на хороший стан. Так на 1 грн. основних фондів у 2017 році припало 3,51 грн. чистого доходу, а в 2019 році даний показник становив 3,04 грн.

Розглядаючи вартість основних засобів, яка припала на 1 грн доходу, то слід відзначити, що спостерігається позитивна тенденція впродовж досліджуваного періоду. Так, даний показник у 2017 складав 0,28 грн., а у 2019 році збільшився до 0,33 грн. Якщо говорити про рентабельність основних засобів, то на 1 грн вартості основних засобів припало у 2017 році 193,84% валового прибутку, а у 2019 році – 172,61%, що має негативний характер, така ж ситуація і з рентабельністю за чистим прибутком.

Загалом на ПрАТ «Фармак» стан основних засобів є хорошим, проте з кожним роком він погіршується. Також, основні засоби дещо не ефективно використовуються, оскільки їх рентабельність як за валовим так і за чистим прибутком знизилась.

Далі дослідимо стан та ефективність використання основних засобів на фармацевтичній фабриці «Віола» (табл.2.8).

Таблиця 2.8

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів на
ПрАТ ФФ «Віола» за 2017-2019рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017	2019-2018
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,6	0,6	0,7	0,0	0,0
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,4	0,4	0,3	0,0	0,0
Фондовіддача	9,8	10,2	10,6	0,4	0,4
Фондомісткість	0,1	0,1	0,09	0,0	-0,01
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	136,2	236,3	317,4	100,0	81,1
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	43,0	94,8	100,1	51,8	5,3

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Таким чином, за досліджуваний період 60-70% вартості основних засобів списано на витрати виробництва в попередніх періодах, що оцінюється негативно, адже даний показник повинен бути меншим 50%.

Говорячи про ступінь придатності основних засобів, то лише 30% станом на кінець 2019 року є придатними для експлуатації в процесі господарської діяльності.

Аналізуючи показники ефективності використання основних засобів можна побачити, що на 1 грн. основних засобів у 2017 році припало 9,8 грн. чистого доходу, а в 2019 році даний показник становив 10,6 грн. Розглядаючи вартість основних засобів, яка припала на 1 грн. чистого доходу, то слід відзначити, що спостерігається позитивна тенденція впродовж досліджуваного періоду. Так, даний показник у 2017-2018 рр. складав 0,1 грн., а у 2019 році зменшився до 0,09 грн.

Якщо говорити про рентабельність основних засобів, то на 1 грн вартості основних засобів припало у 2017 році 136,2% валового прибутку, а у 2019 році – 317,4%, що має позитивний характер, така ж ситуація і з рентабельністю за чистим прибутком — вона зросла від 43% до 100,1%.

Загалом на ПрАТ ФФ «Віола» спостерігається позитивна тенденція ефективності використання основних засобів водночас з негативною тенденцією стану основних засобів за аналізований період.

Таблиця 2.9

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів на ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст. тис.грн.	
				2018- 2017	2019- 2018
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,04	0,19	0,30	0,15	0,11
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,96	0,81	0,70	-0,15	-0,11
Фондовіддача	3,46	4,33	5,02	0,87	0,69
Фондомісткість	0,29	0,23	0,20	-0,06	-0,03
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	157,12	197,19	226,90	40,07	29,71
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	34,35	37,05	26,21	2,70	-10,84

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Протягом 2017-2019 рр. стан основних засобів був задовільним, хоча придатність основних засобів мала негативну динаміку, але відповідала нормативному значенню, оскільки у 2017 р. становила 96%, а у 2019 р. 70%. Це свідчить про те, що підприємство періодично оновлює дану складову необоротних активів.

Як свідчать дані, наведені у таблиці 2.9, фондовіддача мала позитивну динаміку, оскільки у 2017 р. на 1 вартості основних засобів припадало 3,46 грн. чистого доходу, тоді як у 2018 – 4,33 грн., а у 2019 р. 5,02 грн., що оцінюється позитивно. Вартість основних засобів, яка була затрачена в розрахунку на 1 грн. чистого доходу зменшилася із 29 коп. до 20 коп., це свідчить про ефективне використання основних засобів. Упродовж досліджуваного періоду, основні засоби товариства характеризувалися високим рівнем рентабельності за валовим прибутком, яка покращувалася у динаміці, зокрема у 2017 р. на 1 грн. основних засобів припадало 1,57 грн. валового, а у 2019 р. 2,26 грн.. Так, як обсяг чистого прибутку на підприємстві зменшувався, то в результаті ми отримали негативну динаміку рентабельності ОЗ за чистим прибутком. У цілому динаміка використання основних засобів є позитивною, це зумовлювалося зростанням

чистого доходу, валового прибутку, а також постійним оновленням даної складової майна підприємства.

Загалом, усі три досліджуваних суб'єкти господарювання ефективно використовують свої основні виробничі фонди, внаслідок чого підприємства добре здійснюють свою діяльність у фармацевтичній сфері.

Ефективність функціонування будь-якого підприємства не можлива без раціонального вкладення оборотного капіталу та наявності власних оборотних активів, а також без ефективного його розміщення в окремих елементах оборотних активів, структура яких суттєво впливає на фінансовий стан підприємства і платоспроможність та на ліквідність його активів [36].

Тому слід дослідити стан оборотних активів та основних його складових, а також ефективність їх використання. Розпочнемо з ПрАТ «Фармак».

Таблиця 2.10

Динаміка складу і структури оборотних активів ПрАТ «Фармак»
за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Запаси	1051321	43,71	1165550	40,12	1579162	49,45	114229	413612	10,87	35,5
Дебіторська заборгованість	1272621	52,91	1578136	54,32	1438263	45,03	305515	-139873	24,01	-8,8
Поточні фінансові інвестиції	20472	0,85	40970	1,41	1092	0,03	20498	-39878	100,13	-97,3
Гроші та їх еквіваленти	53947	2,24	109969	3,78	165486	5,18	56022	55517	103,85	50,5
Витрати майбутніх періодів	6339	0,26	8159	0,28	8137	0,26	1820	-22	28,71	-0,3
Інші оборотні активи	674	0,03	2533	0,09	1622	0,05	1859	-911	275,82	-35,9
Всього оборотних активів	2405374	100	2905317	100	3193762	100	499943	288445	20,78	9,9

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, аналізуючи дані таблиці, за 2017-2019 рр. відбулось збільшення обсягу оборотних активів на підприємстві на суму 499 943 тис. грн. або на 20,78% у 2018 році та на 288 445 тис. грн. або 9,9% у 2019 році . Основними

факторами такого збільшення було зростання обсягу дебіторської заборгованості на 305 515 тис. грн., або 24,01% у 2018 році та зростання обсягу запасів на 46,35% за аналізований період.

Також за аналізований період зросла сума грошових коштів та їх еквівалентів — на 154,3 %. Інші складові оборотних активів за аналізований період зростали у 2018 році та зменшували свою суму у 2019 році становили на кінець періоду: поточні фінансові інвестиції 1 092 тис. грн., витрати майбутніх періодів — 8 137 тис. грн., а інші оборотні активи на кінець 2019 становили 1 622 тис. грн..

Найбільшу частку у структурі оборотних активів займали запаси, а саме 49,45% на кінець 2019 року, частка яких збільшилась від 43,71%, в той час як частка дебіторської заборгованості зменшилась від 52,91% у 2017 році до 45,03% у 2019 році. Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець 2019 року становили 5,18% від загальної структури оборотних активів ПрАТ «Фармак», решта складових у структурі займали менше 1%.

Таблиця 2.11

Динаміка складу і структури оборотних активів ПрАТ ФФ «Віола»
за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Запаси	38041	43,37	47058	42,48	39877	30,45	9017	-7181	23,70	-15,26
Дебіторська заборгованість	49661	56,61	63662	57,46	91090	69,53	14001	27428	28,19	43,08
Гроші та їх еквіваленти	15	0,02	58	0,05	29	0,02	43	-29	286,7	-50,00
Інші оборотні активи	0	0,00	10	0,01	3	0,00	10	-7	-	-70,00
Всього оборотних активів	87717	100	110788	100	130999	100	23071	20211	26,30	18,24

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Здійснивши динаміку складу і структури оборотних активів ми побачили, що за 2017-2019 рр. відбулось збільшення обсягу оборотних активів на підприємстві на суму 43 282 тис. грн. або на 44,54%. Основними факторами

такого збільшення було зростання обсягу запасів у 2018 році та дебіторської заборгованості у 2018-2019 рр. на суму 9 017 тис. грн., та 41 429 тис. грн. відповідно. Інші складові оборотних активів за аналізований період також зросли у динаміці у 2018 році, проте знижувались у 2019. Так сума грошових коштів та їх еквівалентів збільшилась на 43 тис. грн. у 2018 році, а у 2019 році зменшилась на 29 тис. грн.. Інших оборотних активів сума зросла на 10 тис. грн., а потім скоротилась на 7 тис. грн.

Найбільшу частку у структурі оборотних активів займала дебіторська заборгованість, а саме 69,53% на кінець 2019 року. Наступну сходинку у структурі посіли запаси, а саме 30,44% на кінець аналізованого періоду.

Таблиця 2.12

Динаміка складу і структури оборотних активів ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Запаси	438752	63,17	535362	55,75	566536	54,41	96610	31174	22,02	5,82
Дебіторська заборгованість	239688	34,51	417431	43,47	434060	41,68	177743	16629	74,16	3,98
Гроші та їх еквіваленти	15529	2,24	6434	0,67	39838	3,83	-9095	33404	-58,57	519,2
Витрати майбутніх періодів	556	0,08	555	0,06	812	0,08	-1	257	-0,18	46,31
Інші оборотні активи	0	0,00	487	0,05	0	0,00	487	-487	-	-100
Всього оборотних активів	694525	100	960269	100	1041246	100	265744	80977	38,26	8,43

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Сума оборотних активів ПрАТ «Київський вітамінний завод» на кінець 2019 року, в порівнянні з 2017 року, збільшились на 346 721 тис. грн., або на 46,7%. Це відбулося за рахунок збільшення запасів на 27,84% та дебіторської заборгованості на 78,14%, а також збільшення грошових коштів на 33 404 тис. грн. у 2019 році.

В структурі оборотних активів на кінець досліджуваного періоду: найбільшу питому вагу займали запаси – 54,41%, питома вага дебіторської заборгованості склала – 41,69 %, грошових коштів – 3,83%.

Оскільки найбільшу частку у структурі оборотних активів займають запаси та дебіторська заборгованість необхідно дослідити стан саме цих складових оборотних активів. Для характеристики стану запасів необхідно порівняти фактичні залишки на кінець звітного періоду з наявністю їх на початок звітного періоду.

Таблиця 2.13

Динаміка складу запасів ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр., тис. грн.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019/ 2018
Виробничі запаси	493120	567307	701767	74187	134460	15,04	23,70
Незавершене виробництво	85175	125216	110067	40041	-15149	47,01	-12,10
Готова продукція	398524	451655	730139	53131	278484	13,33	61,66
Товари	74502	21372	37189	-53130	15817	-71,31	74,01
Всього запасів	1051321	1165550	1579162	114229	413612	10,87	35,49

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Згідно з даними таблиці, за аналізований період відбулось збільшення суми запасів на 10,87% у 2018 та ще на 35,49% у 2019 році.

Основним фактором такого зростання було збільшення обсягів виробничих запасів на 208 647 тис. грн. та готової продукції на 331 615 тис. грн.. Збільшення спостерігалось у обсязі незавершеного виробництва у 2018 році на 47,01% та їхнє ж зниження у 2019 році на 12,10%. Товари на кінець аналізованого періоду становили 15 817 тис. грн..

Найбільшу частку у структурі запасів займали виробничі запаси, які скоротились у структурі запасів з 46,9% до 44,4%. Другим показником за величиною частки у структурі були готова продукція, частка яких збільшилась за досліджуваний період на 8,33%.

Далі здійснимо оцінку стану запасів на фармацевтичній фабриці «Віола».

Таблиця 2.14

Динаміка складу запасів ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр., тис. грн.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Виробничі запаси	14404	23076	19411	8672	-3665	60,21	-15,88
Незавершене виробництво	4439	5177	3276	738	-1901	16,63	-36,72
Готова продукція	19198	18805	17190	-393	-1615	-2,05	-8,59
Товари	0	0	0	0	0	-	-
Всього запасів	38041	47058	39877	9017	-7181	23,70	-15,26

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

За аналізований період відбулось збільшення суми запасів на 9 017 тис. грн. у 2018 році та їх зменшення на 7 181 тис. грн. у 2019 році. Основним фактором такої зміни було зменшення усіх складових запасів у 2019 році: виробничих запасів на 15,88%, незавершеного виробництва на 36,72%, готової продукції на 8,59%. Товари ж за досліджуваний період були відсутніми.

Загалом на ПрАТ ФФ «Віола» спостерігається зменшення суми запасів, причинами цього може бути нераціональне використання виробничих запасів, а саме неправильне визначення оптимальної потреби підприємства у виробничих запасах. В наслідок чого на підприємстві може виникнути дефіцит окремих видів сировини, можуть з'явитись перебої у виробництві продукції, недовантаження виробничих потужностей.

Таблиця 2.15

Динаміка складу запасів ПрАТ «Київський вітамінний завод»
за 2017–2019 рр., тис. грн.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Виробничі запаси	176276	347480	282463	171204	-65017	97,12	-18,71
Незавершене виробництво	19868	24843	82761	4975	57918	25,04	233,14
Готова продукція	242577	162925	192859	-79652	29934	-32,84	18,37
Товари	31	114	8453	83	8339	267,74	7314,91
Всього запасів	438752	535362	566536	96610	31174	22,02	5,82

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, на даному суб'єкті господарювання протягом 2017-2019 рр. обсяг запасів зростає, основною причиною такого зростання був ріст

незавершеного виробництва та товарів на 233,17% та 7 314,91% у 2019 році відповідно. Також у 2018 році спостерігалось значне збільшення обсягу виробничих запасів — на 171 204 тис. грн., в той ж час обсяг готової продукції в цей період скоротився на 79 652 тис. грн..

В цілому, спостерігається зростання суми запасів на ПрАТ «Київський вітамінний завод», проте є великі обсяги незавершеного виробництва, що може негативно вплинути на фінансовий стан підприємства, оскільки це може призвести до перебоїв у процесі виробництва та появи збитків.

Оцінку структуру запасів на основі балансу підприємства здійснимо шляхом розрахунку коефіцієнта накопичення запасів ($K_{НЗ}$), який характеризує рівень мобільності запасів товарно-матеріальних цінностей.

Аналізуючи дані рис. 2.1 можна побачити, що на початок досліджуваного періоду коефіцієнт накопичення запасів ПрАТ ФФ «Віола» та «ПрАТ «Київський вітамінний завод» відповідав нормативним значенням, проте у 2018 році в усіх трьох підприємств він був вищим за нормативно допустиме значення.

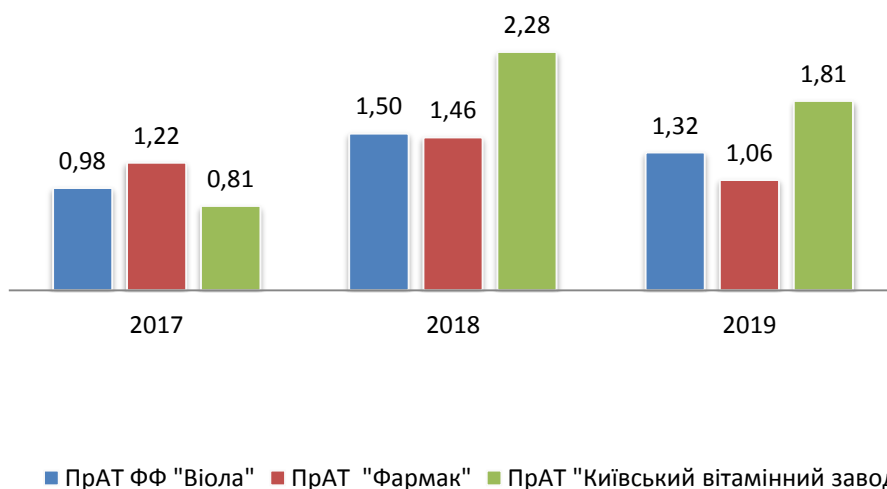

Рис. 2.1 Коефіцієнт накопичення запасів на ПрАТ ФФ «Віола», ПрАТ «Фармак», ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019рр.

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Така ситуація свідчить про незадовільну структуру запасів підприємства, накопичення надлишкових та непотрібних виробничих запасів, невиправданий ріст залишків незавершеного виробництва.

Незважаючи на це, у 2019 році коефіцієнт накопичення запасів у всіх трьох підприємствах пішов на спад, що оцінюється позитивно, адже свідчить про покращення структури запасів. Найближче до нормативного значення наблизилось Приватне акціонерне товариство «Фармак», що вказує на найбільш оптимальну структуру запасів саме у цього суб'єкта господарювання.

Виникнення дебіторської заборгованості – нормальна ознака фінансово-господарської діяльності підприємства. Кожен суб'єкт господарювання зацікавлений в оптимізації її обсягу. Це зумовлено тим, що скорочення дебіторської заборгованості є резервом зниження потреби підприємства в обігових коштах та прискорення швидкості їх обігу[31].

У процесі аналізу потрібно вивчати перш за все динаміку дебіторської заборгованості суб'єкта господарювання. Проаналізуємо дебіторську заборгованість ПрАТ «Фармак» (табл.2.16).

Отже, як видно з таблиці, за досліджуваний період величина дебіторської заборгованості зменшилась у абсолютних показниках на 139 873 тис. грн., або на 24,01% у 2019 році, що є позитивним, оскільки кошти повертаються в оборот на підприємство.

Таблиця 2.16

Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості ПрАТ «Фармак» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1132017	88,95	1406770	89,14	1135182	78,93	274753	-271588	24,27	-19,31

Продовження табл.2.16

Дебіторська заборгованість за розрахунками	112509	8,84	93325	5,91	237776	16,53	-19184	144451	-17,05	154,78
Інша поточна дебіторська заборгованість	28095	2,21	78041	4,95	65305	4,54	49946	-12736	177,8	-16,32
Всього дебіторської заборгованості	1272621	100	1578136	100	1438263	100	305515	-139873	24,01	-8,86

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таке зменшення відбулось за рахунок таких видів дебіторської заборгованості, а саме: дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги зменшилась на 271 588 тис. грн., або 19,31%, сума іншої поточної заборгованості скоротилась на 12 736 тис. грн., або 146,32%. В той же час збільшився обсяг дебіторської заборгованості за розрахунками — на 154,78%. Найбільшу частку у структурі дебіторської заборгованості займала дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, що на кінець 2019 р. становила 78,93%, хоча на початок аналізованого періоду її частка була майже 89%. Другий показник за величиною частки у структурі займає дебіторська заборгованість за розрахунками, що зростає з 8,84% до 16,53%.

Таблиця 2.17

Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості ПрАТ ФФ «Віола» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019-2018	2018 /2017	2019 /2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	44886	90,38	59735	93,83	85133	93,50	14849	25398	33,08	42,52
Дебіторська заборгованість за розрахунками	4634	9,34	3824	6,01	3779	4,15	-810	-87	-17,48	-2,28
Інша поточна дебіторська заборгованість	141	0,28	103	0,16	2178	2,39	-38	2075	-26,95	2014,56
Всього дебіторської заборгованості	49661	100	63662	100	91090	100	14001	27428	28,19	43,08

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

За досліджуваний період величина дебіторської заборгованості збільшилась на 41 429 тис. грн., або на 71,28%, що є негативним, оскільки кошти повною мірою не повертаються в оборот на підприємство. Таке збільшення відбулось за рахунок майже усіх видів дебіторської заборгованості, а саме: дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги збільшилась на 33,08% у 2018 році та ще на 42,52% у 2019 році, сума іншої поточної дебіторської заборгованості зросла на 2 075 тис. грн., або 2014,56% у 2019 році. В той же час зменшився обсяг дебіторської заборгованості за розрахунками — на 19,75%.

Оскільки дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги зростає більшим темпом, ніж обсяг реалізації, то це оцінюється негативно та розглядається як загроза платоспроможності суб'єкта господарювання.

Скорочення суми дебіторської заборгованості за розрахунками, оцінюється позитивно, оскільки свідчить про повернення коштів до обороту підприємства іншими контрагентами. Найбільшу частку у структурі дебіторської заборгованості займала дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, що на кінець 2019 р. становила 93,45%, другий показник за величиною частки у структурі — дебіторська заборгованість за розрахунками, що становила 4,10% на кінець аналізованого періоду.

Таблиця 2.18

Динаміка складу і структури дебіторської заборгованості

ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	202289	84,40	365008	87,44	390500	89,97	162719	25492	80,44	6,98

Продовження табл.2.18

Дебіторська заборгованість за розрахунками	29497	12,31	46512	11,14	38994	8,98	17015	-7518	57,68	-16,16
Інша поточна дебіторська заборгованість	7902	3,29	5911	1,42	4566	1,05	-1991	-1345	-25,2	-22,75
Всього дебіторської заборгованості	239688	100	417431	100	434060	100	177743	16629	74,16	3,98

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, за аналізований період величина дебіторської заборгованості зросла на 177 743 тис. грн. у 2018 році та ще на 16 629 тис. грн. у 2019 році., Головною причиною такою зростання був ріст дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, яка збільшилась на 87,42%. В той же час зменшився обсяг дебіторської заборгованості за розрахунками та іншої поточної заборгованості — на 16,16% та 22,75% у 2019 році відповідно.. Скорочення обсягу дебіторської заборгованості за розрахунками оцінюється позитивно, оскільки свідчить про залучення коштів до обороту підприємства іншими контрагентами.

Найбільшу частку у структурі дебіторської заборгованості займала дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, що на кінець 2019 р. становила 89,96%, другий показник за величиною частки у структурі займає дебіторська заборгованість за розрахунками, що становила 8,98% на кінець досліджуваного періоду.

Підприємствам необхідно стежити за періодами погашення дебіторської та кредиторської заборгованості, щоб кошти від дебіторів надходили у обсягах та у строки, необхідні для розрахунку з кредиторами. Тому необхідно дослідити стан дебіторської заборгованості.

Проаналізуємо показники стану оцінки дебіторської заборгованості ПрАТ «Київський вітамінний завод» (табл.2.19).

Отже, коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість показав у 2017 році, що частка дебіторської заборгованості становила 33% у оборотних активах, а у 2019 році – 43%, що оцінюється негативно. Дебітори розраховувались з підприємством у 2017р. через 9 днів, а у

2019р. через 5 днів, що оцінюється позитивно, оскільки дебітори розраховуються з підприємством на 4 дні швидше ніж попередні роки.

Таблиця 2.19

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості

ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018- 2017	2019- 2018	2018/ 2017	2019 /2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	194314	328559.5	425745.5	134245,50	97186,00	69,09	29,58
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	592324	827397	999026	235073,00	171629,00	39,69	20,74
Чистий дохід, тис. грн.	1761878	1980643	2250100	218765,00	269457,00	12,42	13,60
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,33	0,40	0,43	0,07	0,03	–	–
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	9,07	6,03	5,29	-3,04	-0,74	–	–
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	39,70	59,72	68,12	20,02	8,40	–	–

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Також відбулось збільшення кількості проведених розрахунків з дебіторами, у 2017 році вони розраховувались 39 разів, а у 2019 році – 68разів . Якщо оцінювати динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості в цілому, то вона є позитивною, оскільки зменшення дебіторської заборгованості призведе до пришвидшення оборотності капіталу, також не існує можливості ризику непогашення боргів, проте є зменшення прибутку.

Здійснимо аналіз показників оцінки дебіторської заборгованості на ПрАТ ФФ «Віола» (2.20).

Отже, коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість, як і в попередньому випадку зріс від 57% до 64%, що оцінюється негативно.

Дебітори розраховувались з підприємством у 2017 р. через 5 днів, а у 2019 р. через 4 дні, що оцінюється позитивно. Також відбулось збільшення

кількості проведених розрахунків з дебіторами, у 2017 році вони розраховувались 63 рази, а у 2019 році – 77 разів .

Таблиця 2.20

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості

ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018 -2017	2019- 2018	2018 /2017	2019 /2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	47828,5	56661,5	77376	8833	20714,50	18,47	36,56
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	84211,5	99252,5	120893,5	15041	21641,00	17,86	21,80
Чистий дохід, тис. грн.	270097	316527	359506	46430	42979,00	17,19	13,58
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,57	0,57	0,64	0,00	0,07	–	–
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,65	5,59	4,65	-0,06	-0,94	–	–
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	63,75	64,44	77,48	0,70	13,04	–	–

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Якщо оцінювати динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості в цілому, то вона є позитивною, окрім коефіцієнта відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість, який показав негативний результат.

Таблиця 2.21

Динаміка показників оцінки дебіторської заборгованості ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Середньорічна величина дебіторської заборгованості, тис. грн.	1197265,5	1425378,5	1508199,5	228113,00	82821,00	19,05	5,81
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	2227435,5	2655345,5	3049539,5	427910,00	394194,00	19,21	14,85
Чистий дохід, тис. грн.	6084681	6618911	6541750	534230,00	-77161,00	8,78	-1,17
Коефіцієнт відволікання оборотних активів у дебіторську заборгованість	0,54	0,54	0,49	0,00	-0,04	–	–

Продовження табл.2.21

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	5,08	4,64	4,34	-0,44	-0,31	–	–
Середній період інкасації дебіторської заборгованості, дні	70,84	77,53	83,00	6,69	5,47	–	–

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Якщо оцінювати динаміку показників оцінки дебіторської заборгованості в цілому, то вона є позитивною, проте збільшення суми самої дебіторської заборгованості призведе до сповільнення оборотності капіталу.

Ефективність використання оборотних активів на підприємстві має важливе значення, оскільки справляє значний вплив на загальну ефективність всієї сукупності засобів, залучених підприємством. Це пояснюється тим, що тривалість обороту основних і оборотних засобів суттєво відрізняється через принципові відмінності за характером участі у виробничому процесі основних та оборотних активів. Якщо перші неодноразово беруть участь у процесі виробництва, то оборотні фонди — один раз, повністю споживаючись у кожному його циклі.

Оборот основних фондів вимірюється роками, водночас як оборотні фонди і фонди обігу протягом року здійснюють, як правило, декілька оборотів. Отже, оборотні активи, що обслуговують оборот оборотних фондів і фондів обігу, багато в чому визначають загальні темпи і ефективність виробництва.

В системі заходів, спрямованих на підвищення ефективності роботи підприємства і зміцнення його фінансового стану, важливе місце займають питання раціонального використання оборотних активів[4].

Тому, необхідно дослідити чи ефективно досліджувані нами суб'єкти господарювання використовують свої оборотні активи, як важливу складову майна підприємства.

Розпочнемо з ПрАТ «Фармак» (табл.2.22). Аналізуючи показники ефективності використання оборотних активів, було виявлено, що оборотні активи за 2017 рік здійснили 2,73 обороти, а в 2019 році — 2,15 обороти, що оцінюється негативно. Внаслідок скорочення коефіцієнту оборотності, зріс

термін обороту оборотних активів на 36,03 дні, що також є негативним показником. Говорячи про частку оборотних активів у виручці, то на 1 грн. чистого доходу підприємства припадало 0,47 оборотних активів.

Таблиця 2.22

Динаміка показників ефективності використання оборотних активів ПрАТ
«Фармак» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018 /2017	2019 /2018
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	2227435,5	2655345,5	3049539,5	427910,00	394194	19,21	14,8
Чистий дохід, тис. грн.	6084681	6618911	6541750	534230,00	-77161	8,78	-1,2
Валовий прибуток, тис. грн.	3361018	3685137	3714908	324119,00	29771	9,64	0,81
Чистий прибуток тис. грн.	839090	1050206	1055689	211116,00	5483	25,16	0,52
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,73	2,49	2,15	-0,24	-0,35	—	—
Тривалість обороту оборотних активів, днів	131,79	144,42	167,82	12,64	23,40	—	—
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,37	0,40	0,47	0,04	0,06	—	—
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	150,89	138,78	121,82	-12,11	-16,96	—	—
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	37,67	39,55	34,62	1,88	-4,93	-	-
Сума залучення (вивільнення) грошових коштів, тис. грн.	X	232342,99	425149,11	x	192806,12	x	X

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Станом на кінець 2019 року на 1 грн. оборотних активів припадало 121,82% валового прибутку та 34,62% чистого прибутку — ці показники зменшились в динаміці.

Також, варто відмітити те, що на ПрАТ «Фармак» відбулось залучення оборотних активів через сповільнення їх оборотності, хоча загальна сума оборотних активів за аналізований період зростає.

Загалом, показники використання оборотних активів даним суб'єктом господарювання є негативними, тобто товариство не ефективно використовує свої оборотні активи.

Таблиця 2.23

Динаміка показників ефективності використання оборотних активів ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	84211,5	99252,5	120893,5	15041,00	21641	17,86	21,80
Чистий дохід, тис. грн.	270097	316527	359506	46430,00	42979	17,19	13,58
Валовий прибуток, тис. грн.	37542	73215	107146	35673,00	33931	95,02	46,34
Чистий прибуток тис. грн.	11863	29381	33808	17518,00	4427	147,67	15,07
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	3,21	3,19	2,97	-0,02	-0,22	–	–
Тривалість обороту оборотних активів, днів	112,24	112,88	121,06	0,64	8,18	–	–
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,31	0,31	0,34	0,00	0,02	–	–
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	44,58	73,77	88,63	29,19	14,86	–	–
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	14,09	29,60	27,97	15,52	-1,64	-	-
Сума залучення (вивільнення) грошових коштів, тис. грн.	x	564,94	8164,19	x	7599,25	x	X

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Отже, за аналізований період оборотні активи за 2017 рік зробили 3,21 обороту за рік, у 2019 році – 2,97 обороту за рік. Відбулося зниження коефіцієнта оборотності, а саме на 0,23, що позначилось на зростанні тривалості обороту оборотних активів, у 2017 році тривалість обороту становила – 112 днів, а у 2019 р. - 121 день, тобто відбулось зростання на 11 днів, що є негативним. Коефіцієнт закріплення оборотних активів у 2017-2019 роках зріс на 0,03. Показники рентабельності за чистим прибутком зросли у 2018 році з 14,09% до 29,6%, проте у 2019 році зменшились до 27,97%, що оцінюється негативно. Рентабельність за валовим прибутком у 2017 році

становила 44,58%, у 2019 р. – 88,63%, збільшення відбулося на 44,05%. Тому, в загальному, динаміку показників ефективності використання оборотних активів слід оцінити негативно, оскільки кількість оборотів оборотних активів зменшилась, а тривалість обороту зросла.

Тепер здійсимо аналіз ефективності використання оборотних активів ПрАТ «Київський вітамінний завод».

Таблиця 2.24

Динаміка показників ефективності використання оборотних активів
ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018- 2017	2019 -2018	2018/ 2017	2019 /2018
Середньорічна величина оборотних активів, тис. грн.	592324	827397	999026	235073	171629	39,69	20,74
Чистий дохід, тис. грн.	1761878	1980643	2250100	218765	269457	12,42	13,60
Валовий прибуток, тис. грн.	800924	902034	1017713	101110	115679	12,62	12,82
Чистий прибуток тис. грн.	175109	169498	117559	-5611	-51939	-3,20	-30,64
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,97	2,39	2,25	-0,58	-0,14	–	–
Тривалість обороту оборотних активів, днів	121,03	150,39	159,84	29,36	9,45	–	–
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,34	0,42	0,44	0,08	0,03	–	–
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	135,22	109,02	101,87	-26,20	-7,15	–	–
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	29,56	20,49	11,77	-9,08	-8,72	-	-
Сума залучення (вивільнення) грошових коштів, тис. грн.	x	161526,61	59065,60	x	-10246,1	x	X

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Таким чином, на ПрАТ «Київський вітамінний завод» спостерігається така ж ситуація як і в двох попередніх товариствах — коефіцієнт оборотності за досліджуваний період скоротився в динаміці, в даному випадку з 2,97 обороти до 2,25 обороти, що оцінюється незадовільно. Тривалість обороту в свою чергу зросла на 38 днів і становила 159 днів на кінець 2019 року. Негативним були і показники рентабельності, які зменшились в динаміці як за

валовим так і за чистим прибутком. На кінець аналізованого періоду вони становили 101,87 та 11,77% відповідно. Крім того на підприємстві відбулось залучення грошових коштів внаслідок неефективного використання оборотних активів.

Щоб правильно та ефективно використовувати майно підприємства важливим аспектом є правильне їх формування. Тому слід оцінити склад та структуру джерел формування майна кожного з досліджуваних підприємств, а саме: власний капітал, довгострокові та поточні зобов'язання.

Таблиця 2.25

Динаміка складу та структури власного капіталу ПрАТ «Фармак»
за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019-2018	2018 /2017	2019 /2018
Зареєстрований капітал	36366	1,08	36366	0,85	36366	0,70	0	0	0,00	0,00
Додатковий капітал	50202	1,49	47545	1,11	55059	1,06	-2657	7514	-5,29	15,80
Нерозподілений прибуток (збиток)	3292456	9,53	4202648	98,12	5131110	98,46	910192	928462	27,64	22,09
Вилучений капітал	(3298)	-0,10	-3298	-0,08	-3298	-0,06	0	0	0,00	0,00
Неконтрольована частка	35	0,00	12	0,00	-7668	-0,15	-23	-7680	-65,71	-64000
Всього	3375761	100,00	4283273	100,00	5211569	100,00	907512	928296	26,88	21,67

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, за період 2017-2019рр. власний капітал ПрАТ «Фармак» зріс в динаміці на 26,88 та 21,67% відповідно. Основною зміною його приросту було збільшення розміру нерозподіленого прибутку на 27,64% у 2018 році та ще на 22,09% у 2019 році. Додатковий капітал також зріс в динаміці і на кінець аналізованого періоду становив 55 059 тис.грн. Решта показників не зазнали змін в динаміці або ж відбулось їх зменшення так як у випадку з неконтрольованою часткою, обсяг якої на кінець 2019 року дорівнював 0.

Щодо структури власного капіталу, то найбільшу частку займав нерозподілений прибуток, обсяг якого зріс від 97,53 до 98,46% у загальній структурі капіталу. Решту 1-2% структури займали зареєстрований та

додатковий капітал. Незначна частка статутного капіталу в структурі може вказувати на відсутність значного контролю за підприємством з боку власників. Загалом, вказані зміни у власному капіталі можна назвати позитивними, тобто підприємство протягом року збільшило власну капіталізацію.

Таблиця 2.26

Динаміка складу та структури власного капіталу ПрАТ ФФ «Віола»
за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	Сума, тис. грн.	Структура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Зареєстрований капітал	7971	20,75	7971	13,93	14896	17,67	0	6925	0,00	86,88
Капітал у дооцінках	8314	21,64	8314	14,53	8314	9,86	0	0	0,00	0,00
Додатковий капітал	8249	21,47	8249	14,41	16237	19,26	0	7988	0,00	96,84
Резервний капітал	260	0,68	260	0,45	60	0,07	0,0	-200	0,00	-76,92
Нерозподілений прибуток (збиток)	13626	35,47	32439	56,68	44612	52,91	18813	12173	138,07	37,53
Всього	38420	100,00	57233	100,00	84319	100,00	18813	27086	48,97	47,33

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

З таблиці 2.26 можна побачити, що протягом 2017— 2019рр. власний капітал підприємства збільшився на 48,97 та 47,33%, що становить 45 899 тис. грн., і досяг значення 84 319 тис. грн. Зміни у власному капіталі відбулися за рахунок зростання нерозподіленого прибутку на 138,07% у 2018 році та ще на 37,53% у 2019 році. Також, за цей період відбулось збільшення розміру зареєстрованого та додаткового капіталу на 6 925 тис. грн. та 7 988 тис. грн. відповідно. В свою чергу резервний капітал підприємства зменшився у 2019 році на 200 тис. грн..

Говорячи про структурні зміни у власному капіталі, то зазначимо, що власний капітал ПрАТ ФФ «Віола» переважно сформований за рахунок нерозподіленого прибутку, частка якого перевищує 50%. Частка статутного (зареєстрованого) капіталу на кінець 2019 року становила 17,67%, додаткового — 19,26%, капітал в дооцінках становив 9,86% від загальної структури

капіталу. Частка статутного капіталу на відмінну від ПрАТ «Фармак» є набагато більшою, що говорить про високий рівень активності підприємства на фінансовому ринку.

Таблиця 2.27

Динаміка складу та структури власного капіталу
ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Зареєстрований капітал	15368	1,74	15368	1,46	15368	1,32	0	0	0,00	0,00
Капітал в дооцінках	262337	29,74	261010	24,83	260710	22,37	-1327	-300	-0,51	-0,11
Нерозподілений прибуток (збиток)	601333	68,18	774865	73,71	889421	76,31	173532	114556	28,86	14,78
Всього	882038	100,00	1051243	100,00	1165499	100,00	169205	114256	19,18	10,87

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, в період 2017-2019рр. власний капітал товариства зріс на 30,05%, причому зростання відбулось за рахунок збільшення обсягу нерозподіленого прибутку на 173 532 тис. грн. у 2018 році та ще на 114 556 тис. грн. у 2019 році. Також на підприємстві був капітал у дооцінках обсяг якого скоротився у динаміці на 1 627 тис. грн.. Також, можна побачити, що на ПрАТ «Київський вітамінний завод» відсутні інші види капіталу, що говорить про відсутність у підприємства додаткових надходжень, наприклад від переоцінки майна підприємства або ж від безоплатно отриманих активів.

Щодо структури власного капіталу, то так як і в двох попередніх суб'єктах господарювання, найбільшу частку займає нерозподілений прибуток, а саме — 76,31% на кінець досліджуваного періоду, наступну сходинку займає капітал в дооцінках — 22,37%, а частка зареєстрованого капіталу є малою, що теж вказує на низький рівень контролю підприємства з боку власників.

Далі проаналізуємо динаміку і структуру позикового капіталу підприємств протягом звітного періоду.

Розпочнемо з довгострокових зобов'язань та забезпечень ПрАТ «Фармак».

Таблиця 2.28

Динаміка складу та структури довгострокових зобов'язань та забезпечень
ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Пенсійні зобов'язання	91777	81,48	112421	37,57	145493	30,58	20644	33072	22,49	29,42
Довгострокові і кредити банків	2264	2,01	12305	4,11	177116	37,22	10041	164811	443,51	1339,38
Інші довгострокові зобов'язання	18595	16,51	174537	58,32	153200	32,20	155942	-21337	838,62	-12,22
Всього	112636	100	299263	100	475809	100	186627	176546	165,69	58,99

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Згідно даних таблиці 2.28 довгострокові зобов'язання товариства збільшились в динаміці на 224,68% або 363 173 тис. грн.. Збільшення відбулось за рахунок зростання пенсійних зобов'язань та довгострокових кредитів банків на 20 644 тис. грн. та 10 041 тис. грн. у 2018 році відповідно, а також ще на 33072 тис. грн. та 164 811 тис. грн. у 2019 році. Можна побачити, що у 2019 році підприємством була залучена велика кількість довгострокових кредитів банків. Розмір інших довгострокових зобов'язань також збільшився в порівнянні з 2017 роком і становив на кінець досліджуваного періоду 153200 тис. грн..

Щодо структури довгострокових зобов'язань, то у 2017 році пенсійні зобов'язання становили 81,48% проти 30,58% у 2019 році. Пенсійні зобов'язання представлені сумою коштів яку ПрАТ «Фармак», згідно приміток до фінансової звітності, зобов'язана компенсувати Державному пенсійному фонду України за пенсії, які виплачуються державою працівникам Групи, які працювали у шкідливих для здоров'я умовах праці і, відповідно,

отримали право виходу на пенсію та одержання пенсії раніше встановленого пенсійним законодавством віку.

Частка довгострокових кредитів банків навпаки зросла від 2,01% до 37,22%, а інших довгострокових зобов'язань з 16,51 до 32,20%.

Таблиця 2.29

Динаміка складу та структури довгострокових зобов'язань та забезпечень

ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Відстрочені податкові зобов'язання	1134	3,54	995	3,15	874	2,73	-139	-121	-12,26	-12,16
Довгострокові і кредити банків	0	0,00	0	0,00	5580	17,41	0	5580	0,00	100,00
Інші довгострокові зобов'язання	30919	96,46	30631	96,85	26204	81,75	-288	-4427	-0,93	-14,45
Всього	32053	100,00	31626	100,00	32658	101,89	-427	1032	-1,33	3,26

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

На ПрАТ ФФ «Віола» за досліджуваний період відбулось зростання довгострокових зобов'язань на 605 тис. грн.. Товариство у 2019 році залучило довгострокові кредити банків на суму 5 580 тис. грн, що і стало основною причиною зростання довгострокових зобов'язань та забезпечень. В той же час обсяг відстрочених податкових зобов'язань та інших довгострокових зобов'язань зменшились на 24,42 та 15,38% відповідно.

У загальній структурі довгострокових зобов'язань найбільшу частку займають інші довгострокові зобов'язання — 81,75% на кінець 2019 року. Довгострокові кредити банків посіли друге місце у загальній структурі і становили 17,41%, відповідно частка відстрочених податкових зобов'язань становила 2,73%.

Здійснимо аналіз складу та структури довгострокових зобов'язань та забезпечень ПрАТ «Київський вітамінний завод» (табл.2.30). Довгострокові

зобов'язання та забезпечення даного товариства представлені відстроченими податковими зобов'язаннями та довгостроковими кредитами банків, які зменшились в динаміці, що відповідно призвело до зменшення і загального обсягу зобов'язань на 40,97%.

Таблиця 2.30

Динаміка складу та структури довгострокових зобов'язань та забезпечень
ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Відстрочені податкові зобов'язання	40076	54,47	36813	77,10	34311	85,42	-3263	-2502	-8,14	-6,80
Довгострокові і кредити банків	33495	45,53	10932	22,90	5857	14,58	-22563	-5075	-67,36	-46,42
Всього	73571	100,00	47745	100,00	40168	100,00	-25826	-7577	-35,10	-15,87

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, основний обсяг суми зменшення припав на довгострокові кредити банків — 22 563 тис. грн. у 2018 році та 5 075 тис. грн. у 2019 році. В цей ж час зменшився і обсяг відстрочених податкових зобов'язань на 5 765 тис. грн.. В загальній структурі довгострокових зобов'язань більшу частку становили останні — 85,42% на кінець 2019 року.

Далі здійснимо оцінку поточних зобов'язань та забезпечень досліджуваних суб'єктів господарювання.

Таблиця 2.31

Динаміка складу та структури поточних зобов'язань та забезпечень
ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Короткострокові кредити банків	354356	25,84	360838	26,80	14598	1,53	6482	-346240	1,83	-95,95

Продовження табл.2.31

Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковим і зобов'язаннями	160019	11,67	140706	10,45	186353	19,48	-19313	45647	-12,07	32,44
за товари, роботи та послуги	528502	38,54	458686	34,07	465588	48,66	-69816	6902	-13,21	1,50
за розрахунками з бюджетом	80487	5,87	77270	5,74	14719	1,54	-3217	-62551	-4,00	-80,95
за розрахунками з страхування	5382	0,39	7226	0,54	7944	0,83	1844	718	34,26	9,94
за розрахунками з оплати праці	168998	12,32	216660	16,09	181683	18,99	47662	-34977	28,20	-16,14
за одержаними авансами	4550	0,33	16402	1,22	13994	1,46	11852	-2408	260,48	-14,68
за розрахунками з учасниками	736	0,05	451	0,03	449	0,05	-285	-2	-38,72	-0,44
Поточні забезпечення	27017	1,97	32580	2,42	18658	1,95	5563	-13922	20,59	-42,73
Доходи майбутніх періодів	1006	0,07	6076	0,45	3965	0,41	5070	-2111	503,98	-34,74
Інші поточні зобов'язання	40271	2,94	29551	2,19	48771	5,10	-10720	19220	-26,62	65,04
Всього	1371324	100,00	1346446	100,00	956722	100,00	-24878	-389724	-1,81	-28,94

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Згідно даних таблиці 2.30 у ПрАТ «Фармак» сума поточних зобов'язань та забезпечень зменшилась на 30,75%.

Основними причинами такого зменшення було скорочення таких видів заборгованостей: короткострокові кредити банків зменшились на 97,78%, кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом стала меншою на 65768 тис. грн., за товари роботи та послуги на 69 816 тис. грн. у 2018 році, за розрахунками з оплати праці на 34 977 тис. грн. у 2019 році. Також зменшився обсяг поточних зобов'язань на 13 922 тис. грн.. Решта видів заборгованостей зросли в динаміці.

Щодо структури, то найбільшу частку серед усього обсягу поточних зобов'язань займала кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги — 48,66% у 2019 році, за розрахунками з оплати праці — 18,99%. Значно скоротилась частка короткострокових кредитів банку від 25,84% у 2017 році до 1,53% станом на кінець 2019 року.

Таблиця 2.32

Динаміка складу та структури поточних зобов'язань та забезпечень

ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Короткострокові кредити банків	0	0,00	11140	17,96	7917	14,64	11140	-3223	100,00	-28,93
<i>Поточна кредиторська заборгованість :</i> за товари, роботи та послуги	18368	36,42	21555	34,75	19447	35,97	3187	-2108	17,35	-9,78
за розрахунками з бюджетом	1045	2,07	2271	3,66	2758	5,10	1226	487	117,32	21,44
за розрахунками з страхування	246	0,49	206	0,33	472	0,87	-40	266	-16,26	129,13
за розрахунками з оплати праці	894	1,77	2102	3,39	2938	5,43	1208	836	135,12	39,77
за одержаними авансами	806	1,60	1	0,00	18	0,03	-805	17	-99,88	1700,00
за розрахунками з учасниками	18	0,04	21	0,03	0	0,00	3	-21	16,67	-100,00
Поточні забезпечення	1673	3,32	5710	9,20	6753	12,49	4037	1043	241,30	18,27
Доходи майбутніх періодів	76	0,15	22	0,04	0	0,00	-54	-22	-71,05	-100,00
Інші поточні зобов'язання	27311	54,15	19005	30,64	13766	25,46	-8306	-5239	-30,41	-27,57
Всього	50437	100	62033	100	54069	100	11596	-7964	22,99	-12,84

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Таким чином, в період 2017-2019 рр. обсяг поточних зобов'язань та забезпечень товариства збільшився на 3 632 тис. грн.. Великий вплив на це мала поява короткострокових кредитів банків у 2018 році, та зростання майже всіх обсягів кредиторської заборгованості, крім поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами, доходів майбутніх періодів та інших поточних зобов'язань. Дані складові зменшились на 788 тис. грн., 76 тис. грн. та 13 545 тис. грн. відповідно за період 2017-2019рр.

У структурі поточних зобов'язань та забезпечень найбільшу частку на кінець 2019 року займали: кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги — 35,97%, інші поточні зобов'язання — 25,46%, короткострокові кредити банків — 14,64%, поточні забезпечення — 12,49%. Решта складових займали незначні частки.

Таблиця 2.33

Динаміка складу та структури поточних зобов'язань та забезпечень

ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік		2018 рік		2019 рік		Абсолютний приріст суми, тис. грн.		Темп приросту, %	
	Сума, тис. грн.	Струк-тура %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	Сума, тис. грн.	Струк-тура, %	2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Короткострокові кредити банків	27210	10,53	125828	33,73	60970	20,26	98618	-64858	362,43	-51,54
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги	156585	60,62	177245	47,52	171841	57,11	20660	-5404	13,19	-3,05
за розрахунками з бюджетом	19544	7,57	9436	2,53	11307	3,76	-10108	1871	-51,72	19,83
за розрахунками з страхування	1322	0,51	2356	0,63	2498	0,83	1034	142	78,21	6,03
за розрахунками з оплати праці	6011	2,33	9647	2,59	11535	3,83	3636	1888	60,49	19,57
за одержаними авансами	10	0,00	2974	0,80	10	0,00	2964	-2964	29640	-99,66
Поточні забезпечення	46972	18,19	39574	10,61	39282	13,05	-7398	-292	-15,75	-0,74
Інші поточні зобов'язання	640	0,25	5947	1,59	3456	1,15	5307	-2491	829,22	-41,89
Всього	258294	100	373007	100	300899	100	114713	-72108	44,41	-19,33

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, за аналізований період обсяг короткострокових зобов'язань та забезпечень зріс на 42 605 тис. грн.. При чому зростання відбулось за рахунок майже всіх складових, крім кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та поточних зобов'язань, які скоротились на 8 237 тис. грн. та 7 690 тис.грн..

Найбільшу частку у загальній структурі короткострокових зобов'язань займала короткострокова заборгованість за товари, роботи та послуги і становила 57,11%, другу сходинку посіли короткострокові кредити банків — 20,26%, третю — поточні зобов'язання, що становили 13,05% на кінець 2019 року.

Загалом, здійснивши загальну оцінку майна досліджуваних підприємств та джерел їх формування було виявлено як позитивні так і негативні тенденції.

Таблиця 2.34

Зведені показники ефективності використання основних засобів та оборотних активів підприємств за 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019
ПрАТ "Фармак"			
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	193,84	183,94	172,61
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	48,39	52,42	49,05
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	150,89	138,78	121,82
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	37,67	39,55	34,62
ПрАТ ФФ "Віола"			
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	136,22	236,25	317,40
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	43,05	94,81	100,15
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	44,58	73,77	88,63
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	14,09	29,60	27,97
ПрАТ "Київський вітамінний завод"			
Рентабельність основних засобів за валовим прибутком, %	157,12	197,19	226,90
Рентабельність основних засобів за чистим прибутком, %	34,35	37,05	26,21
Рентабельність оборотних активів за валовим прибутком, %	135,22	109,02	101,87
Рентабельність оборотних активів за чистим прибутком, %	29,56	20,49	11,77

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Так, досліджуючи стан необоротних активів було виявлено, що підприємства ефективно використовують свої основні засоби, крім ПрАТ «Фармак», де рентабельність основних засобів зменшилась в динаміці.

Оцінивши оборотні активи суб'єктів господарювання, ми дійшли висновку, що жодне з досліджуваних підприємств не використовує ефективно оборотні активи, як наслідок кожне з них залучало додаткові грошові кошти. Так, чиста рентабельність оборотних активів на кінець 2019 року була досить низькою — 11% на ПрАТ «Київський вітамінний завод», 27% на ФФ «Віола» та 35% на ПрАТ «Фармак».

Щодо джерел формування майна підприємств, то у складі власного капіталу основну роль відігравав нерозподілений прибуток, адже саме за рахунок збільшення його обсягу зростала і сума власного капіталу. У складі позикового капіталу найбільш вагомими складовими були довгострокові та короткострокові кредити банків, а також поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги.

2.2 Аналіз ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємств

Зміна вартості майна та джерел його формування суб'єкту господарювання завжди впливає на його ліквідність та платоспроможність, фінансову стійкість і звичайно на ділову активність.

Важливим компонентом при здійсненні оцінки ефективності використання коштів є аналіз ліквідності та платоспроможності суб'єкта господарювання, оскільки так можна побачити наскільки швидко та вчасно товариство може перетворити свої активи у грошові кошти та використати їх для погашення своїх зобов'язань.

Необхідно здійснити аналіз абсолютних та відносних показників ліквідності та платоспроможності досліджуваних підприємств, розпочнемо з ПрАТ ФФ «Віола».

Таблиця 2. 35

Показники ліквідності балансу ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр., тис. грн.

Груп и акти вів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Групи пасивів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.			Рівень покриття зобов'язань, %		
								2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
A1	15	58	29	П1	50437	50893	46152	-50422	-50835	-46123	0,03	0,11	0,06
A2	49661	63662	91090	П2	0	11140	7917	49661	52522	83173	100,0	571,5	1150,6
A3	38041	47068	39880	П3	32053	31626	32658	5988	15442	7222	118,7	148,8	122,11
A4	33193	40104	40047	П4	38420	57233	84319	-5227	-17129	-44272	86,4	70,07	47,49
Баланс	120910	150892	171046	Баланс	120910	150892	171046	x	X	x	100	100	100

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

З табл. 2.35 видно, що баланс ПрАТ ФФ "Віола" за звітний період не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконується умова $A_1 \geq P_1$ на початок і кінець звітного періоду.

Різниця між найліквіднішими активами і терміновими (негайними) пасивами досить велика: на початок звітного періоду нестача становила 50 422 тис. грн., на кінець звітного періоду - 46 123 тис. грн. Рівень покриття зобов'язань при цьому становив 0,03 % і 0,06 % відповідно.

Нестача у підприємства грошових коштів та інших найліквідніших активів групи А1 на кінець звітного періоду була частково компенсована надлишком активів групи А2 рівень покриття якими короткострокових пасивів становив на цей час 1150,56 %. Однак така компенсація є лише вартісною, а в реальній платіжній ситуації, менш ліквідні активи не зможуть замінити більш ліквідні.

Умова $A_3 \geq P_3$ для підприємства виконується, що свідчить про високий рівень його перспективної платоспроможності, про наявність у підприємства достатнього обсягу запасів, товарів та інших активів, що повільно реалізуються. Нерівність $A_4 < P_4$ на початок звітного періоду виконується, що свідчить про наявність у підприємства власного капіталу, який скеровується на формування оборотних активів.

Таблиця 2. 36

Показники ліквідності балансу ПрАТ «Фармак» за 2017–2019 рр., тис. грн.

Групи активів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Групи пасивів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.			Рівень покриття зобов'язань, %		
								2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
A1	74689	150939	166578	П1	1016968	985608	942124	-	-834669	-775546	7.3	15	17.7
A2	1272351	1578136	1438263	П2	354356	360838	14598	917995	1217298	1423665	359.1	437	9853
A3	1058334	1176242	1588921	П3	112636	299263	475809	945698	876979	1113112	939.6	39	334
A4	2454347	3023665	3450338	П4	3375761	4283273	5211569	-	-	-	72.7	71	66.2
Баланс	4859721	5928982	6644100	Баланс	4859721	5928982	6644100	x	x	x	100	100	100

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Впродовж аналізованого періоду баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності через невиконання першої умови. Найбільш ліквідні активи повністю не покривали термінові пасиви, спостерігалися платіжні нестачі по цим групам, проте рівень покриття зріс від 7,34% до 17,68%.

Швидко ліквідні активи повністю покривали короткострокові пасиви, рівень покриття зріс від 359,06% у 2017 році до 9852,47% у 2019 році. Щодо активів, що повільно реалізуються, то вони також повністю покривали довгострокові пасиви, що оцінюється позитивно.

Умова покриття постійними пасивами активів%, що важко реалізуються була виконана, та складала у 2017 році – 72,70%, а у 2019 році – 66,21. В цілому на ПрАТ «Фармак» не можна говорити про абсолютно ліквідний баланс, адже існує не виконання основних умов.

Наступним здійснимо аналіз ліквідності балансу на ПрАТ «Київський вітамінний завод».

Таблиця 2. 37

Показники ліквідності балансу ПрАТ «Київський вітамінний завод»»
за 2017–2019 рр., тис. грн.

Групи активів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Групи пасивів	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн.			Рівень покриття зобов'язань, %		
								2017 рік	2018 рік	2019 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
A1	15529	6434	39838	П1	231084	247179	239929	- 215555	- 240745	- 200091	7	3	17
A2	239688	417431	434060	П2	27210	125828	60970	212478	291603	373090	880	332	712
A3	439308	536425	567531	П3	73571	47745	40168	365737	488680	527363	597	1124	1413
A4	519378	511705	465137	П4	882038	1051243	1165499	- 362660	- 539538	- 700362	59	49	40
Баланс	1213903	1471995	1506566	Баланс	1213903	1471995	1506566	x	x	x	100	100	100

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, упродовж досліджуваного періоду баланс підприємства не відповідав критеріям абсолютної ліквідності, оскільки високоліквідні активи не покривали повністю негайні пасиви, а лише на 6,72%, 2,6%, 16,6% у 2017р., 2018р. 2019 р. відповідно, тобто спостерігалися нестачі по цим групам, не виконувалася перша умова ліквідності балансу. Короткострокові пасиви повністю покривали активи, що швидко реалізуються, а саме на 711,92% у 2018 р.. Через збільшення довгострокових зобов'язань і зменшення активів, що повільно реалізуються, третя умова ліквідності також виконувалася, рівень покриття становив 1412,98% у 2019 р.. Також виконувалася протягом усього досліджуваного періоду умова покриття постійними пасивами активів, що важко реалізуються, на 39,91% у 2019 р, це зумовлювалося збільшенням величини власного капіталу підприємства.

В цілому, динаміку ліквідності можна оцінити як позитивну, оскільки збільшуються високоліквідні активи, також зросли активи, що швидко реалізуються, через зростання величини дебіторської заборгованості.

Для достовірнішої оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства, використовують відносні показники, розглянемо їх наступними.

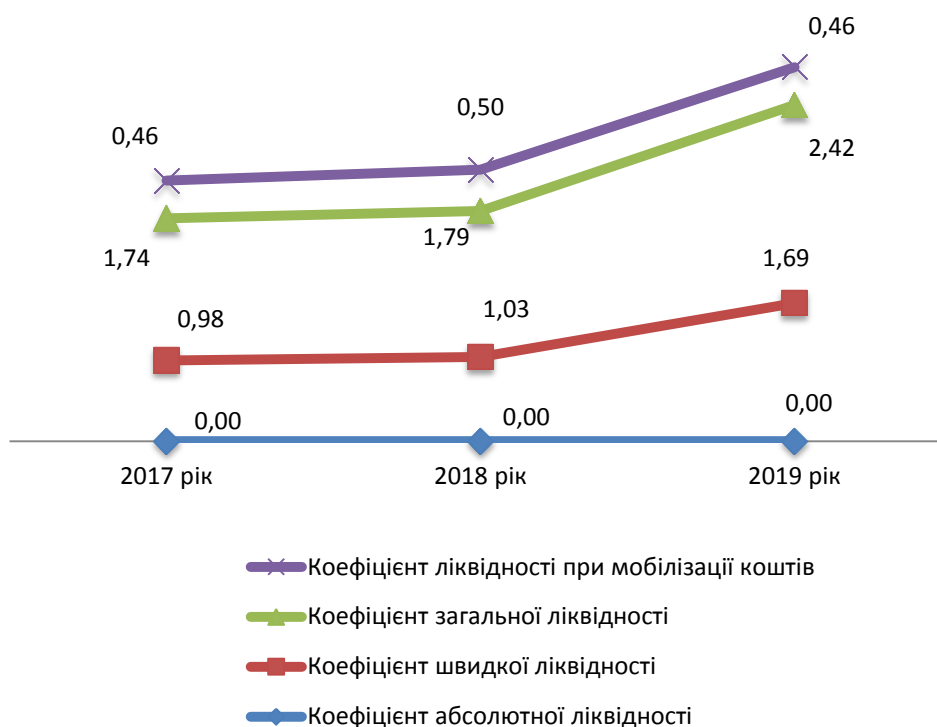

Рис.2.2 Динаміка відносних показників ліквідності та платоспроможності на
ПрАТ ФФ «Віола» за 2017-2019 роки

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б, В,Д]

За досліджуваний період можемо спостерігати, що коефіцієнт абсолютної ліквідності не досягає свого нормативного значення і набув позначки 0,0003 у 2017 році та 0,0005 у 2019 році, тобто на підприємстві існує велика частина поточних зобов'язань, яку підприємство не може погасити негайно за рахунок найліквідніших активів.

Щодо інших показників ліквідності, то помітне виконання та навіть перевищення всіх нормативних значень коефіцієнтів ліквідності, хоча для підприємства було б достатньо мати їх на нижчому рівні. Коефіцієнт швидкої

ліквідності досягнув свого нормативного значення, та на кінець 2019 року становив 1,69.

Говорячи про коефіцієнт загальної ліквідності, то він теж знаходився в межах норми та навіть дещо перевищив її на кінець аналізованого періоду. Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів показав, що підприємство спроможне у випадку необхідності розпродажу погасити короткострокові борги запасами підприємства. В цілому, підприємство за 2017-2019 рр. було платоспроможним та мало перспективну платоспроможність.

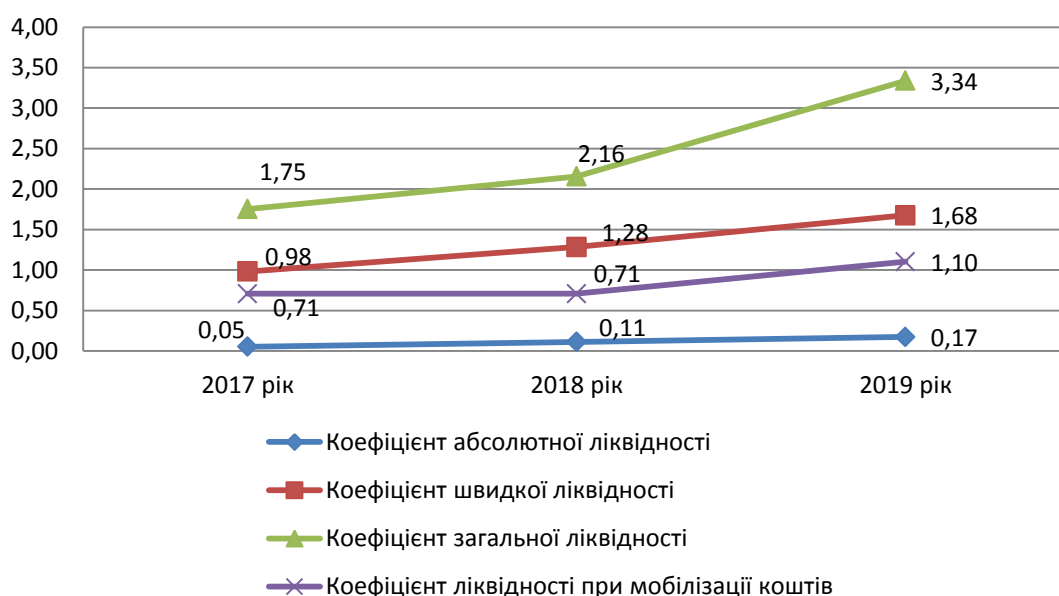

Рис. 2.2 Динаміка відносних показників ліквідності та платоспроможності на ПрАТ «Фармак» за 2017-2019 роки

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Розрахунки показують, що на початок і кінець звітного періоду підприємство має досить високий рівень всіх показників ліквідності. кожен з показників досяг нормативного значення та дещо перевищив його на кінець аналізованого періоду. Це пояснюється передусім високою часткою власного капіталу в структурі джерел фінансування.

Як позитивну можна оцінити тенденцію до зростання коефіцієнтів ліквідності. Особливо помітною вона є для коефіцієнта загальної ліквідності (з 1,8 до 3,3) та коефіцієнта швидкої ліквідності (з 1 до 1,7).

Здійснимо аналіз ПрАТ «Київський вітамінний завод».

Таблиця 2. 38

Динаміка відносних показників ліквідності та платоспроможності на ПрАТ

«Київський вітамінний завод» за 2017-2019 роки

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018-2017	2019-2018
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,06	0,02	0,13	-0,04	0,12
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,99	1,14	1,57	0,1	0,4
Коефіцієнт загальної ліквідності	1—2	2,7	2,6	3,5	-0,1	0,9
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	0,5–0,7	1,3	1,3	1,7	0,0	0,4

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Протягом досліджуваного періоду не всі коефіцієнти ліквідності та платоспроможності знаходилися у встановлених межах. За рахунок високоліквідних активів підприємство могло покрити лише 6% поточних зобов'язань у 2017 р., 2% у 2018р. і 13% у 2019 р., тобто на дату балансу підприємство було неплатоспроможним згідно цього коефіцієнту. Натомість позитивну динаміку мав коефіцієнт швидкої ліквідності, тобто перспективна платоспроможність ПрАТ «Київський вітамінний завод» за період часу рівний тривалості обороту його дебіторської заборгованості становила 0,99 у 2017р. , 1.14 у 2018 р. і 1,57 у 2019р.

Також підприємство має перспективну платоспроможність через проміжок часу рівний тривалості обороту всіх його оборотних активів, яка зросла у 2019 р. на 0,9 пункти і становила 3.5. У 2019 році покращилося значення коефіцієнті ліквідності при мобілізації коштів, тобто підприємство має достатньо запасів для погашення короткострокових боргів у випадку необхідності їх розпродажу.

Важливою складовою аналізу джерел формування активів є аналіз фінансової стійкості підприємства, оскільки саме на основі цих показників можна з'ясувати на основі яких джерел формуються запаси підприємства, за допомогою абсолютних показників, на основі яких джерел формується інше майно підприємства — за допомогою відносних показників фінансової

стійкості. Розпочнемо з абсолютних показників фінансової стійкості підприємства.

Таблиця 2.39

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПрАТ ФФ «Віола» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018 -2017	2019 -2018	2018 /2017	2019 /2018
Власний капітал, тис. грн.	38420	57233	84319	18813	27086	48,97	47,33
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн.	32053	31626	32658	-427	1032	-1,33	3,26
Короткострокові кредити банків і позики, тис. грн.	0	11140	7917	11140	-3223	-	-28,93
Необоротні активи, тис. грн.	33193	40140	40047	6947	-93	20,93	-0,23
Запаси, тис. грн.	38041	47058	39877	9017	-7181	23,70	-15,26
Власні джерела формування запасів, тис. грн.	5227	17093	44272	11866	27179	227,01	159,01
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	37280	48719	76930	11439	28211	30,68	57,91
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	37280	59859	84847	22579	24988	60,57	41,74
Надлишок (+) / нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-32814	-29965	4395	2849	34360	-8,68	-114,67
Надлишок (+) / нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-761	1661	37053	2422	35392	-318,27	2130,76
Надлишок (+) / нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	-761	12801	44970	13562	32169	-1782,13	251,30
Тип фінансової стійкості	кризовий	нормальна	абсолютна	х	х	Х	Х

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

На початок аналізованого періоду ПрАТ «Віола» мало кризовий фінансовий стан, тобто була нестача загальної величини основних фінансових джерел формування запасів. В такому випадку підприємством було залучено короткострокові кредити банків і як результат у 2018 році фінансовий стан товариства покращився. Так, з кризового ПрАТ «Віола» вийшло на нормальну фінансову стійкість, що означає для формування запасів почали використовувати власні джерела і довгострокові позикові джерела (власний капітал і довгострокові зобов'язання).

Ще краще фінансовий стан підприємства покращився у 2019 році — абсолютна фінансова стійкість, тобто запаси підприємства повністю сформовані за рахунок власних джерел. Підприємство при цьому має високий рівень платоспроможності.

Таблиця 2.40

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПрАТ «Фармак»
за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018 /2017	2019 /2018
Власний капітал, тис. грн.	3375761	4283273	5211569	907512	928296	26,88	21,67
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн.	112636	299263	475809	186627	176546	165,69	58,99
Короткострокові кредити банків і позики, тис. грн.	354356	360838	14598	6482	-346240	1,83	-95,95
Необоротні активи, тис. грн.	2454347	3023665	3450338	569318	426673	23,20	14,11
Запаси, тис. грн.	1051321	1165550	1579162	114229	413612	10,87	35,49
Власні джерела формування запасів, тис. грн.	921414	1259608	1761231	338194	501623	36,70	39,82
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	1034050	1558871	2237040	524821	678169	50,75	43,50
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	1388406	1919709	2251638	531303	331929	38,27	17,29
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-129907	94058	182069	223965	88011	-172,40	93,57
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-17271	393321	657878	410592	264557	-2377,35	67,26
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	337085	754159	672476	417074	-81683	123,73	-10,83
Тип фінансової стійкості	нестійкий	абсолютна	абсолютна	X	X	X	X

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Отже, протягом досліджуваного періоду фінансовий стан підприємства зазнав змін: у 2017 році він був нестійким, а на кінець 2019 року було досягнуто

абсолютної фінансової стійкості. За нестійкого фінансового стану у ПрАТ «Фармак» було недостатньо капіталізованих джерел (власного капіталу і довгострокових зобов'язань) і вони залучають з цією метою короткострокові кредити банків.

Впродовж 2018-2019 рр. товариство мало абсолютну фінансову стійкість, тобто формувало запаси за рахунок власних джерел. Така зміна — від нестійкого стану до абсолютної фінансової звітності оцінюється позитивно.

Таблиця 2.41

Динаміка абсолютних показників фінансової стійкості ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017–2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп приросту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018 /2017	2019 /2018
Власний капітал, тис. грн.	882038	1051243	1165499	169205	114256	19,18	10,87
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн.	73571	47745	40168	-25826	-7577	-35,10	-15,87
Короткострокові кредити банків і позики, тис. грн.	27210	125828	60970	98618	-64858	362,43	-51,54
Необоротні активи, тис. грн.	519378	511705	465137	-7673	-46568	-1,48	-9,10
Запаси, тис. грн.	438752	535362	566536	96610	31174	22,02	5,82
Власні джерела формування запасів, тис. грн.	362660	539538	700362	176878	160824	48,77	29,81
Власні та довгострокові позикові джерела формування запасів, тис. грн.	436231	587283	740530	151052	153247	34,63	26,09
Основні джерела формування запасів, тис. грн.	463441	713111	801500	249670	88389	53,87	12,39
Надлишок (+) /нестача (-) власних джерел формування запасів, тис. грн.	-76092	4176	133826	80268	129650	-105,49	3104,65
Надлишок (+) /нестача (-) власних та довгострокових позикових джерел формування запасів, тис. грн.	-2521	51921	173994	54442	122073	-	235,11
Надлишок (+) /нестача (-) основних джерел формування запасів, тис. грн.	24689	177749	234964	153060	57215	619,95	32,19
Тип фінансової стійкості	нестійкий	абсолютна	абсолютна	X	x	X	X

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

На ПрАТ «Київський вітамінний завод» спостерігалась така ж ситуація як і в ПрАТ «Фармак». Спочатку у товариства був нестійкий фінансовий стан, що свідчить про залежність підприємства від кредиторів, тобто для формування запасів недостатньо лише самого власного капіталу і потрібно залучати позиковий капітал. У 2018-2019рр. на досліджуваному підприємстві також була абсолютна фінансова стійкість, яка, як зазначалось вище, означає, що запаси установи повністю формуються за рахунок власних джерел.

Для оцінки фінансової стійкості підприємства використовується також велика кількість відносних показників фінансової стійкості, які доповнюють оцінку абсолютних показників фінансової стійкості. Вони дають змогу порівнювати фінансові показники підприємства за різні зіставні періоди діяльності, а також з аналогічними показниками інших суб'єктів господарювання, з середніми показниками галузі.

Розпочнемо з ПрАТ ФФ «Віола».

Таблиця 2.42

Динаміка відносних показників фінансової стійкості на ПрАТ ФФ «Віола»
за 2017-2019 роки

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018 -2017	2019 -2018
Коефіцієнт автономії	> 0,5	0,3	0,4	0,5	0,1	0,1
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	< 0,5	0,7	0,6	0,5	-0,1	-0,1
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	3,1	2,6	2,0	-0,5	-0,6
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,7–0,9	0,6	0,6	0,7	0,0	0,1
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	2,1	1,6	1,0	-0,5	-0,6
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,1	0,3	0,5	0,2	0,2
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	0,1	0,4	1,1	0,2	0,7
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2
Індекс постійного активу	Зменшення	0,9	0,7	0,5	-0,2	-0,2

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Й;К;Л]

Впродовж досліджуваного періоду всі відносні показники фінансової стійкості на початок періоду не відповідали нормативним значенням, крім

коефіцієнту забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами. На кінець періоду всі показники досягнули своїх нормативних значень та дещо перевищили їх.

Як можна побачити з даних таблиці 2.42, коефіцієнт автономії у 2019 році відповідав нормативному значенню і становив 0,42, при чому він збільшився в динаміці, що вказує на те, що відбувається зменшення залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування і зменшення ризику фінансових ускладнень.

Говорячи про частку позикових коштів у загальній сумі джерел фінансування, то показник знизився на 0,2 пункти, тобто відбулось зменшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства. Коефіцієнт фінансової залежності також за аналізований період скоротився від 3.1 у 2017 році до 2.0 у 2019 році, що вказує на те, що на ПрАТ ФФ «Віола» спостерігається зменшення його фінансової залежності від кредиторів та інвесторів.

Коефіцієнт фінансової стійкості досягнув свого нормативного значення, тобто підприємство має дуже хорошу фінансову стійкість, а коефіцієнт фінансового ризику підтверджує те, що даний суб'єкт господарювання не залежить від зовнішніх джерел фінансування на кінець аналізованого періоду.

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами запасів показав, що усі 100% запасів у 2019 році та навіть більше сформовано за рахунок власного оборотного капіталу.

Говорячи про забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами, то за аналізований період цей показник відповідав нормативному значенню і становив 0,3 пункти у 2019 році.

Здійснимо аналіз відносних показників фінансової стійкості на ПрАТ «Фармак» (табл.2.43). Впродовж досліджуваного періоду всі відносні показники фінансової стійкості відповідали нормативним значенням, та деякі навіть дещо перевищували їх.

На кінець 2017 року частка власного капіталу у фінансових ресурсах становила 70 %, а у 2019 році становила 80%. Відповідно частка зобов'язань

зменшилась з 30% до 20% . Сума активів, яка припадала на 1 грн. власних коштів зменшилась з 1.4 грн. до 1.3 грн.

Таблиця 2.43

Динаміка відносних показників фінансової стійкості на ПрАТ «Фармак»
за 2017-2019 рр.

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018 -2017	2019 -2018
Коефіцієнт автономії	> 0,5	0,7	0,7	0,8	0,0	0,1
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	< 0.5	0,3	0,3	0,2	0,0	-0,1
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	1,4	1,4	1,3	-0,1	-0,1
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,7–0,9	0,7	0,8	0,9	0,1	0,1
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	0,4	0,4	0,3	-0,1	-0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	0,9	1,1	1,1	0,2	0,0
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,4	0,4	0,6	0,0	0,2
Індекс постійного активу	Зменшення	0,73	0,71	0,66	- 0,02	-0,05

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Й;К;Л]

Частка капіталізованих джерел у фінансових ресурсах ПрАТ «Фармак» збільшилася з 70% до 90%. В розрахунку на 1 грн. власного капіталу на кінець 2017 року припадало 0.4 коп. зобов'язань, а на кінець 2019 року позначка становила 0.3 коп.

Частка власного капіталу підприємства якою можна маневрувати досягнула свого нормативного значення і протягом 2017-2019рр. становила 30% відповідно. Також, коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами досяг свого нормативного значення та дещо перевищував його. У 2017 році він становив 90%, проте на кінець 2019 року вже досяг позначки 110%.

За аналізований період частка оборотних активів, яка сформувалася за рахунок власного оборотного капіталу становила 40% та 60% відповідно, що оцінюється позитивно. При цьому частка власного капіталу, яка спрямована у необоротні активи зменшилась з 73% до 66%, що є позитивним.

Таблиця 2.44

Динаміка відносних показників фінансової стійкості ПрАТ «Київський
вітамінний завод» за 2017-2019 рр.

Показники	Нормативне значення	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
					2018 -2017	2019 -2018
Коефіцієнт автономії	> 0,5	0,7	0,7	0,8	0,0	0,1
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	< 0.5	2,7	0,3	0,2	-2,4	-0,1
Коефіцієнт фінансової залежності	<2	1,4	1,4	1,3	0,0	-0,1
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,7–0,9	0,8	0,7	0,8	0,0	0,1
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	3,8	0,4	0,3	-3,4	-0,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,3–0,5	0,4	0,5	0,6	0,1	0,1
Коефіцієнт забезпечення запасів власними оборотними коштами	0,5–0,8	0,8	1,0	1,2	0,2	0,2
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	>0,1	0,5	0,6	0,7	0,0	0,1
Індекс постійного активу	зменшення	0,6	0,5	0,4	-0,1	-0,1

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Й;К;Л]

На кінець 2017 р. частка власного капіталу у структурі джерел фінансування підприємства становила 70%, у 2019 р. цей показник дещо покращився у динаміці до 80%, а питома вага зобов'язань зменшилася із 30% у 2017 р. до 20% у 2019 р.. Сума активів, яка припадала на 1 грн. власного капіталу зменшилась із 1.4 грн. у 2017 р. до 1.3 грн. у 2019 р. Зменшилася також частка стабільних джерел у структурі джерел фінансування підприємства із 80% у 2017 р. до 70% у 2018 р., проте знову зросла до попереднього значення у 2019 році.

Позитивну тенденцію також мав коефіцієнт фінансового ризику, оскільки у 2017 р. на 1 грн. власного капіталу припадало 3.8 грн. зобов'язань, а у 2019 р. вже 30 копійок, що свідчить про скорочення залежності від кредиторів. Позитивну динаміку мав коефіцієнт маневреності власного капіталу, оскільки збільшилася частка власного капіталу, яку підприємство може вільно вкладати в оборотні активи із 40% до 60%.

Також зросли частки запасів і оборотних активів, які сформовані за рахунок власного оборотного капіталу, а саме ці показники становили 120% і 70% у 2019 р.. Позитивну динаміку відображає і індекс постійного активу, тобто частка власного капіталу, яка спрямовується на фінансування

необоротних активів зменшилася із 60% до 40%. У цілому товариство має хорошу динаміку відносних показників фінансової стійкості.

Загалом, досліджуючи платоспроможність та фінансову стійкість підприємств ми побачили як формується майно даних суб'єктів господарювань та чи в змозі вони вчасно перетворити свої кошти та ефективно їх використати задля забезпечення хорошого рівня платоспроможності (рис.2.3).

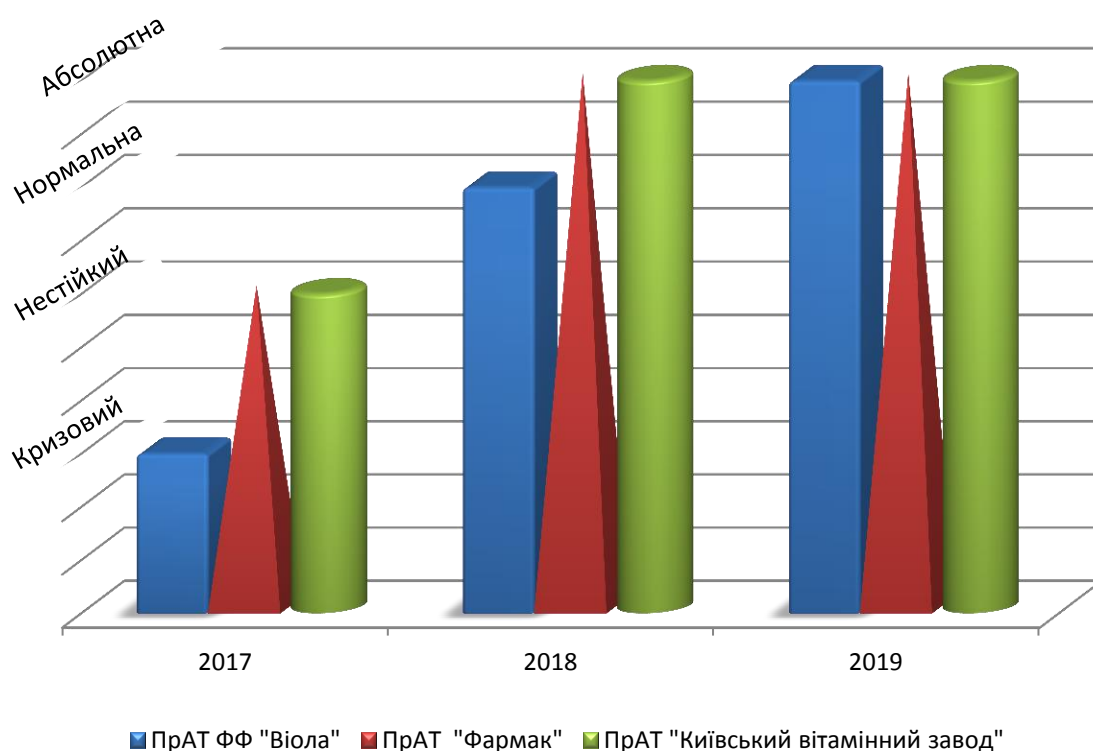

Рис. 2.3 Тип фінансової стійкості на ПрАТ ФФ «Віола», ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д]

Так, на початок досліджуваного періоду ПрАТ ФФ «Віола» мало кризовий фінансовий стан, що характеризується його неплатоспроможністю та можливістю настання банкрутства. В цей же час ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» мали нестійкий фінансовий стан, тобто були певні порушення у поточній платоспроможності та зростання рентабельності власного капіталу.

Досліджуючи джерела формування запасів можна побачити, що ПрАТ «Віола» у 2018 році змогло досягнути нормальної фінансової стійкості, що

означає достатньо високий рівень поточної платоспроможності, зростання рентабельності власного капіталу.

Інші ж два підприємства протягом 2018-2019 рр., а у 2019 році уже і ФФ «Віола», мали абсолютну фінансову стійкість. При такому типі фінансової стійкості запаси, як частина майна підприємства, повністю формуються за рахунок власного капіталу, також спостерігається дуже високий рівень платоспроможності, що вказує на ефективне використання коштів товариствами.

2.3 Аналіз ділової активності та рентабельності підприємств

Для того, щоб оцінити рівень ефективності використання матеріальних, трудових, фінансових і інших ресурсів і в той же час охарактеризувати якість управління, а також можливості потенційного розвитку підприємства доцільним буде здійснити аналіз ділової активності підприємства, а також рентабельності. Саме рентабельність може показати чи ефективно суб'єкти господарювання управляють (використовують) своє майно.

Розпочнемо з оцінки ділової активності підприємств.

Таблиця 2.45

Динаміка загальних показників господарської діяльності ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп росту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	1147455	1342949	1487549	195494	144600	117,04	110,77
Чистий дохід, тис. грн.	1761878	1980643	2250100	218765	269457	112,42	113,60
Чистий прибуток, тис. грн.	175109	169498	117559	-5611	-51939	96,80	69,36

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Як свідчать дані таблиці 2.45, «золоте правило» економіки підприємства $Tr^{Чп} > Tr^{ЧД} > Tr^K > 100\%$ не виконується. Упродовж досліджуваного періоду інвестований капітал підприємства зріс на 17,04% у 2018 і на 10,77% у 2019 р.

при цьому, чистий дохід зріс на 12,42% і 13,60% у 2018р. і 2019 р., а чистий прибуток скоротився у 2018 р. на 3,2% і зменшився на 30,44% у 2019р.

Таким чином спостерігаємо, що найшвидшими темпами зростав інвестований капітал у 2018 році та чистий дохід у 2019 році, а не чистий прибуток, як потрібно для дотримання найбільш бажаного співвідношення між типовими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності.

Отже, у 2019 р. збільшення інвестованого капіталу отримало віддачу у вигляді збільшення чистого доходу, проте не отримало віддачі від чистого прибутку, який зменшився на 30,44%.

Здійснимо аналіз загальних показників діяльності приватного акціонерного товариства фармацевтичної фабрики «Віола».

Таблиця 2.46

Динаміка загальних показників господарської діяльності ПрАТ ФФ«Віола» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп росту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	117862,5	135901	160969	18038,5	25068	115,30	118,45
Чистий дохід, тис. грн.	270097	316527	359506	46430	42979	117,19	113,58
Чистий прибуток, тис. грн.	11863	29381	33808	17518	4427	247,67	115,07

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Отже, співвідношення, яке є найбільш бажаним між типовими значеннями основних абсолютних характеристик ділової активності $Tr^{Чп} > Tr^{ЧД} > Tr^K > 100\%$, як і в попередньому випадку не виконується.

Впродовж аналізованого періоду інвестований капітал підприємства збільшився на 43 106,5 тис. грн., або на 33,75%. При цьому чистий дохід збільшився на 30,77%, а чистий прибуток на 21 945 тис. грн., або у відносному вираженні на 162,74%.

Тобто, “золоте правило економіки ” не виконується і приріст чистого доходу та прибутку не є достатнім у порівнянні з приростом інвестованого капіталу.

Таблиця 2.47

Динаміка загальних показників господарської діяльності ПрАТ «Фармак» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст		Темп росту, %	
				2018-2017	2019-2018	2018/2017	2019/2018
Середньорічна сума інвестованого капіталу, тис. грн.	4584634	5394351,5	6286541	809717,5	892189,5	117,66	116,54
Чистий дохід, тис. грн.	6084681	6618911	6541750	534230	-77161	108,78	98,83
Чистий прибуток, тис. грн.	839090	1050206	1055689	211116	5483	125,16	100,52

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Таким чином, на ПрАТ «Фармак», як і в двох попередніх досліджуваних товариствах золоте правило економіки не виконується, оскільки темп росту капіталу є більшим ніж темп росту чистого доходу та чистого прибутку. Також сума чистого доходу зменшилась на 1,17% у 2019 році, в той час як обсяг чистого прибутку зріс на 0,52%.

Загалом, як бачимо у ПрАТ «Київський вітамінний завод» обсяг чистого доходу значно виріс, в той час як чистий прибуток зменшився, що пояснюється ростом витрат на підприємстві та зменшенням обсягу операційних доходів. Говорячи про ПрАТ «Фармак», то тут ситуація навпаки: товариства зріс обсяг чистого прибутку, а чистого доходу зменшився, що пояснюється зменшенням суми собівартості та скороченням витрат з податку на прибуток.

Зараз здійснимо аналіз ефективності використання ресурсів досліджуваними суб'єктами господарювання.

Розпочнемо з ПрАТ «Київський вітамінний завод». Як свідчать наведені дані в табл.2.48, ресурсовіддача погіршилася в динаміці, що оцінюється негативно, у 2017 р. у розрахунку на 1 грн. капіталу підприємства припадало 2,04 грн. чистого доходу, у 2018р. 2,05 грн., а у 2019 р. 2.03 грн. упродовж досліджуваного періоду капітал підприємства став обертатися повільніше, тривалість обороту зросла на 1 день у 2019 р..

Негативно оцінюється зростання операційного циклу, це відбулося через зростання тривалості обороту дебіторської заборгованості на 23 дні у 2018 р. та

ще на 9 днів у 2019 році. У середньому дебітори розраховувалися із підприємством 12 разів у 2017 р., 7 разів у 2018 р. і 6 разів у 2019 р. Оцінюється позитивно збільшення періоду погашення отриманих авансів.

Таблиця 2.48

Динаміка показників ефективності використання ресурсів ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017	2019-2018
Коефіцієнт оборотності капіталу	2,04	2,05	2,03	0,01	-0,02
Тривалість обороту капіталу, днів	176,3	175,7	177,1	-0,6	1,4
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	12,9	7,0	6,0	-5,9	-1,0
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, днів	28,0	51,6	60,4	23,6	8,9
Коефіцієнт оборотності запасів	2,5	2,2	2,2	-0,3	0,0
Тривалість обороту запасів, днів	143,8	162,6	160,4	18,7	-2,1
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	6,1	6,5	7,1	0,3	0,6
Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	58,6	55,7	51,0	-2,9	-4,7
Тривалість обороту виданих авансів, днів	7,3	5,4	5,9	-1,9	0,5
Тривалість обороту отриманих авансів, днів	0,0	0,3	0,2	0,3	0,0
Операційний цикл, днів	171,8	214,1	220,9	42,3	6,8
Фінансовий цикл, днів	120,5	163,5	175,6	43,1	12,1
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,10	0,09	0,05	-0,01	-0,03

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Також, негативно оцінюється і зростання оборотності кредиторської заборгованості і зменшення тривалості її обороту, тобто підприємство майже не користувалося чужими коштами, при цьому проводило м'яку політику щодо покупців продукції.

Фінансовий цикл зріс також, через значне зростання операційного циклу, враховуючи зменшення тривалості обороту кредиторської заборгованості. Як показав коефіцієнт стійкості економічного зростання у 2017р. 10% власного капіталу було сформовано за рахунок реінвестованого прибутку, у 2018р. 9%, а у 2019р. 5%, виплата дивідендів не проводилася.

У цілому, динаміка ділової активності оцінюється негативно, оскільки діяльність підприємства не спрямована на прискорення швидкості обороту його капіталу, тобто товариство не дуже ефективно використовує власні ресурси.

Таблиця 2.49

Динаміка показників ефективності використання ресурсів ПрАТ ФФ «Віола» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017	2019-2018
Коефіцієнт оборотності капіталу	7,31	6,62	5,08	-0,69	-1,54
Тривалість обороту капіталу, днів	49,23	54,40	70,87	5,17	16,48
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	6,55	6,05	4,96	-0,50	-1,09
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робіт, послуги, днів	54,98	59,50	72,53	4,52	13,04
Коефіцієнт оборотності запасів	6,44	5,72	5,81	-0,73	0,09
Тривалість обороту запасів, днів	55,87	62,96	62,01	7,09	-0,95
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	10,99	12,19	12,31	1,20	0,12
Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	32,77	29,53	29,25	-3,23	-0,29
Тривалість обороту виданих авансів, днів	4,00	3,16	2,71	-0,83	-0,45
Тривалість обороту отриманих авансів, днів	1,84	0,46	0,01	-1,38	-0,45
Операційний цикл, днів	110,85	122,45	134,54	11,60	12,09
Фінансовий цикл, днів	80,24	95,62	108,00	15,38	12,38
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,01	0,06	0,03	0,05	-0,03

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Отже, за аналізований період усі показники ефективності використання ресурсів зазнали негативної динаміки, крім одного. Так, коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за продукцію, товари, робіт, послуги збільшився показника від 11,0 до 12,3 рази, а тривалість обороту кредиторської заборгованості в свою чергу зменшилась, що оцінюється позитивно, адже вказує на те, що підприємство почало частіше розраховуватись з кредиторами за своїми зобов'язаннями. По всіх інших показниках ми спостерігаємо ситуацію протилежну даній.

Щодо операційного циклу підприємства, то він зріс в динаміці, що означає збільшення періоду часу від моменту надходження сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію. Також відбулося зростання фінансового циклу на 15

днів у 2018 році та ще на 12 днів у 2019 році, тобто відбулось збільшення періоду часу від моменту вкладання коштів у запаси до моменту отримання їх внаслідок реалізації продукції.

Здійснено аналіз використання ресурсів на ПрАТ «Фармак».

Таблиця 2.50

Динаміка показників ефективності використання ресурсів ПрАТ «Фармак»
за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018 -2017	2019-2018
Коефіцієнт оборотності капіталу	2,04	1,73	1,38	-0,31	-0,35
Тривалість обороту капіталу, днів	176,51	208,29	261,26	31,78	52,97
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	5,87	5,22	5,15	-0,65	-0,07
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, робот, послуги, днів	61,38	69,01	69,94	7,64	0,93
Коефіцієнт оборотності запасів	2,82	2,65	2,06	-0,17	-0,59
Тривалість обороту запасів, днів	127,61	136,01	174,77	8,41	38,76
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	5,20	5,94	6,12	0,74	0,17
Тривалість обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	69,22	60,57	58,85	-8,66	-1,71
Тривалість обороту виданих авансів, днів	6,21	7,00	12,37	0,78	5,38
Тривалість обороту отриманих авансів, днів	0,19	0,57	0,84	0,38	0,27
Операційний цикл, днів	188,98	205,03	244,71	16,05	39,68
Фінансовий цикл, днів	125,78	150,89	197,40	25,10	46,51
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	0,13	0,15	0,15	0,020	0,00

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Отже, загальний капітал, авансований у активи підприємства обернувся у 2019 році на 0,35 рази менше ніж у 2018, що є негативним, адже характеризує про погану ефективність використання підприємством всіх активів. Також негативним є збільшення тривалості обороту.

Щодо оборотності дебіторської заборгованості за продукцію, товари, работ, послуги то тут спостерігається зменшення показника від 5,87 до 5,15 рази, тривалість обороту дебіторської заборгованості зросла, що також оцінюється негативно. По всіх інших показниках також спостерігались погані тенденції.

Звертаючи увагу на операційний цикл підприємства, то він зріс в динаміці, що означає збільшення періоду часу від моменту надходження

сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію.

Також відбулося зростання фінансового циклу на 71 день, тобто періоду часу від моменту вкладання коштів у запаси до моменту отримання їх внаслідок реалізації продукції. Зростання даного показника вважається негативною зміною.

Говорячи про коефіцієнт стійкості економічного зростання, ми можемо бачити збільшення частки власного капіталу сформованого за рахунок реінвестованого чистого прибутку. У 2017 році ця частка становила 13%, а у 2018 -2019 рр. – 15%. Загалом, підприємство має погані показники ділової активності.

Таким, чином ми побачили, що всі три досліджувані підприємства не ефективно використовують свої ресурси, оскільки мають погані показники ділової активності. Щоб підтвердити ці показники необхідно дослідити вплив екстенсивних та інтенсивних чинників на формування майна підприємства, тим самим дослідивши, що впливає на ріст виручки від реалізації — його ефективне використання чи просто нарощення його суми.

Таблиця 2.51

Вихідні дані для визначення впливу чинників

Показник	2017	2018	2019
ПрАТ "Київський вітамінний завод"			
Середньорічна сума валюти балансу, тис. грн.	1147455	1342949	1487549
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	1761878	1980643	2250100
Ресурсовіддача	1,54	1,47	1,51
ПрАТ ФФ "Віола"			
Середньорічна сума валюти балансу, тис. грн.	117863	135901	160969
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	270097	316527	359506
Ресурсовіддача	2,29	2,33	2,23
ПрАТ " Фармак"			
Середньорічна сума валюти балансу, тис. грн.	4584634	5394351.5	6286541
Чистий дохід від реалізації, тис. грн.	6084681	6618911	6541750
Ресурсовіддача	1,33	1,23	1,04

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б, В, Д, Е, Ж,З]

Тепер здійснимо розрахунок впливу чинників для кожного з досліджуваних підприємств. Розпочнемо з ПрАТ «Київський вітамінний завод».

2018 рік:

- вплив екстенсивних чинників: $(1342949 - 1147455) * 1,54 = 300174,4$ тис. грн.
- вплив інтенсивних чинників : $(1,47 - 1,54) * 1\,342\,949 = -81\,409,4$ тис. грн..

2019 рік:

- вплив екстенсивних чинників: $(1487549 - 1342949) * 1,47 = 213262,7$ тис. грн..
- вплив інтенсивних чинників: $(1,57 - 1,47) * 1\,487\,549 = 56\,194,3$ тис. грн..

Таким чином, головну роль у зростанні виручки від реалізації у 2018 році відігравали саме екстенсивні чинники, хоча у 2019 році їх роль дещо зменшилась.

Далі здійснимо аналіз впливу чинників на виручку від реалізації ПрАТ ФФ «Віола».

2018 рік:

- вплив екстенсивних чинників : $(135\,901 - 117\,863) * 2,29 = 41337,5$ тис. грн..
- вплив інтенсивних чинників : $(2,33 - 2,29) * 135\,901 = 5092,5$ тис. грн..

2019 рік :

- вплив екстенсивних чинників : $(160\,969 - 135\,901) * 2,33 = 58385,9$ тис. грн.
- вплив інтенсивних чинників : $(2,23 - 2,33) * 160\,969 = -15\,406,9$ тис. грн..

Таким чином, на ПрАТ ФФ «Віола» обсяг чистого доходу за аналізований період зростав, причому в основному це відбувалось за рахунок збільшення обсягів активів підприємства. Великий вплив мали екстенсивні чинники — 135,8% у 2019 році, тобто вони навіть дещо замінили вплив інтенсивних чинників. На останок проаналізуємо вплив чинників на ПрАТ «Фармак».

2018 рік:

- вплив екстенсивних чинників: $(5394\,351,5 - 4584\,634) * 1,33 = 1074\,649,1$ тис. грн.

- вплив інтенсивних чинників: $(1,23 - 1,33) * 5\,394\,351,5 = -540419,1$ тис. грн.

2019 рік :

- вплив екстенсивних чинників: $(6286541 - 5394351.5) * 1.23 = 1094723.4$ тис. грн..

- вплив інтенсивних чинників: $(1.04 - 1.23) * 6286541 = -1171884.4$ тис. грн..

Як можна побачити, ПрАТ «Фармак» також збільшує обсяг виручки від реалізації продукції за рахунок нарощення обсягу майна підприємства. Загалом, здійснивши аналіз впливу екстенсивних та інтенсивних чинників можна побачити, що жодний з досліджуваних суб'єктів господарювання не використовує ефективно власне майно, а просто накопичує його обсяг, що підтверджує погану ділову активність підприємств.

Важливим показником ефективності використання майна підприємства та правильності його формування звичайно є показники рентабельності підприємства, оскільки чим вища рентабельність, тим краще використовується майно товариства.

Таблиця 2. 52

Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Київський вітамінний завод»
за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017	2019-2018
Валова рентабельність продукції, %	45,46	45,54	45,23	0,08	-0,31
Операційна рентабельність продукції, %	13,07	10,77	6,70	-2,29	-4,07
Чиста рентабельність продажів, %	9,94	8,56	5,22	-1,38	-3,33
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	83,35	83,63	82,58	0,28	-1,05
Операційна рентабельність активів, %	20,06	15,89	10,14	-4,18	-5,75
Чиста рентабельність активів, %	15,26	12,62	7,90	-2,64	-4,72
Рентабельність основних засобів, %	34,35	37,05	26,21	2,70	-10,84
Рентабельність оборотних активів, %	29,56	20,49	11,77	-9,08	-8,72
Чиста рентабельність власного капіталу, %	2,03	1,75	1,06	-0,28	-0,69

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Як свідчать дані таблиці, усі показники рентабельності погіршилися у динаміці, що оцінюється негативно. Зокрема, сума валового прибутку, що припадає на 1 грн. чистого доходу зросла із 45.56 коп. до 45.54 коп. у 2018 р., проте зменшилась до 45.23 коп. у 2019 році. Також у 2017 р. у розрахунку на 1 грн. чистого доходу припадало 13 коп. операційного прибутку і 9 коп. чистого

прибутку, при цьому у 2019 р. ці показники становили 6 коп. і 5 коп. відповідно.

Сума валового прибутку, що припадала на 1 грн. собівартості скоротилась із 83 коп. у 2017 р. до 82 коп. у 2019 р., що є негативним. Зменшилася також рентабельність активів, зокрема у 2017 р. на 1 грн. активів припадало 20 коп. операційного і 15 коп. чистого прибутку, а у 2019 р. 10 коп. і 7 коп. відповідно, це зумовлювалося зниженням операційного прибутку на 36.36% та зростанням вартості активів на 27,8%.

Чиста рентабельність власного капіталу також мала негативну динаміку, оскільки на 1 грн. власного капіталу у 2017 р. припадало 2 коп. чистого прибутку, а у 2019 р. 1 коп., через зріст власного капіталу на 26.52%, і зменшення чистого прибутку на 33,85%. У 2018 р. зросла рентабельність основних засобів до 37%, проте потім скоротилась до 26,21% У цілому, динаміка рентабельності ПрАТ «Київський вітамінний завод» оцінюється негативно.

Таблиця 2. 53

Динаміка показників рентабельності ПрАТ ФФ «Віола» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017	2019-2018
Валова рентабельність продукції, %	13,90	23,13	29,80	9,23	6,67
Операційна рентабельність продукції, %	6,92	12,60	12,75	5,68	0,15
Чиста рентабельність продажів, %	4,39	9,28	9,40	4,89	0,12
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	16,14	30,09	42,46	13,95	12,37
Операційна рентабельність активів, %	15,85	29,34	28,48	13,50	-0,87
Чиста рентабельність активів, %	10,07	21,62	21,00	11,55	-0,62
Рентабельність основних засобів, %	43,05	94,81	100,15	51,76	5,34
Рентабельність оборотних активів, %	14,09	29,60	27,97	15,52	-1,64
Чиста рентабельність власного капіталу, %	3,21	6,14	4,78	2,93	-1,37

Джерело: розроблено автором на [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

За досліджуваний період можна зробити висновки, що у 2018 році всі показники рентабельності зросли в динаміці, проте деякі зазнали негативної динаміки у 2019 році. Так, у розрахунку на 1 грн. чистого доходу припадало 29

коп. валового прибутку, 12 коп. операційного прибутку та 9 коп. чистого прибутку. Також у розрахунку на 1 грн. собівартості реалізованої продукції припадало 42 коп. валового прибутку. Дані показники рентабельності зростали протягом усього досліджуваного періоду.

Також було рентабельним використання основних засобів, інші ж показники скоротились в динаміці у 2019 році. Зокрема 1 грн. активів підприємства принесла 28 коп. операційного прибутку та 21 коп. чистого прибутку. Сума чистого прибутку в розрахунку на 1 грн. власного капіталу становила 4 коп., основних засобів – 100 коп., оборотних активів – 27 коп. В цілому аналіз показників рентабельності ПрАТ «Віола» за аналізований період можна характеризувати як позитивним, лише за винятком рентабельності активів, а це вже вказує на не ефективне їх використання.

Таблиця 2. 54

Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Фармак» за 2017-2019 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютний приріст	
				2018-2017	2019-2018
Валова рентабельність продукції, %	55,24	55,68	56,79	0,44	1,11
Операційна рентабельність продукції, %	19,56	20,55	18,84	0,99	-1,70
Чиста рентабельність продажів, %	13,79	15,87	16,14	2,08	0,27
Рентабельність продукції за собівартістю її реалізації, %	123,40	125,61	131,42	2,21	5,80
Операційна рентабельність активів, %	25,96	25,21	19,61	-0,75	-5,60
Чиста рентабельність активів, %	18,30	19,47	16,79	1,17	-2,68
Рентабельність основних засобів, %	48,39	52,42	49,05	4,03	-3,37
Рентабельність оборотних активів, %	37,67	39,55	34,62	1,88	-4,93
Чиста рентабельність власного капіталу, %	2,81	2,74	2,22	-0,07	-0,52

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

За досліджуваний період на ПрАТ «Фармак» склалась така ж ситуація як і в ФФ «Віола» — у 2018 році показники рентабельності зростали, а у 2019 році деякі з них, а саме рентабельність активів та основних засобів, скоротились.

Так, валова рентабельність, чиста рентабельність продажів та рентабельність продукції за собівартістю зростали протягом усього аналізованого періоду і становили на кінець 2019 року 56%, 16% та 131% відповідно.

Операційна рентабельність активів та чиста рентабельність власного капіталу скоротились у динаміці як в 2018 році так і у 2019 і становили 19% та 2% відповідно. Решта видів рентабельності у 2018 році зростали, а потім скоротились в динаміці, що говорить про те, що у 2019 році підприємство почало не ефективно використовувати своє майно або ж була підібрана не оптимальна структура активу, що оцінюється негативно.

Загалом, фінансові аспекти формування та використання майна підприємства проявляються у впливі цих процесів на його фінансовий стан. Зокрема, на основі проведеного аналізу виявлено, що зміни в підходах до формування та використання майна ПрАТ «Київський вітамінний завод», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Фармак» відобразились у змінах фінансового стану досліджуваних суб'єктів.

Так, змінивши структуру джерел формування майна підприємства відбулось покращення їх фінансової стійкості до абсолютної. Також значно покращилась платоспроможність товариств, внаслідок зменшення обсягу позикового капіталу, проте баланс не є абсолютно ліквідним.

Таблиця 2.55

Основні показники ділової активності та рентабельності підприємств за 2017-2019 рр.

Показник	2017	2018	2019
ПрАТ "Київський вітамінний завод"			
Операційний цикл, днів	171,78	214,12	220,87
Фінансовий цикл, днів	120,45	163,50	175,58
Чиста рентабельність активів, %	15,26	12,62	7,90
ПрАТ ФФ "Віола"			
Операційний цикл, днів	110,85	122,45	134,54
Фінансовий цикл, днів	80,24	95,62	108,00
Чиста рентабельність активів, %	10,07	21,62	21,00
ПрАТ " Фармак"			
Операційний цикл, днів	120,45	163,50	175,58
Фінансовий цикл, днів	50,28	89,50	88,58
Чиста рентабельність активів, %	18,30	19,47	16,79

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Таким чином, усі три досліджувані підприємства хоч і покращили свою структуру активів, проте ділова активність вказує на не ефективне

використання деяких складових майна підприємства. Як наслідок було отримано не досить хороші показники рентабельності в цілому та значний ріст операційного та фінансового циклів, що оцінюється негативно. Саме тому, для ПрАТ «Київський вітамінний завод», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Фармак» необхідно вживати заходи із покращення ділової активності, з метою підвищення рівня прибутковості та рентабельності щоб забезпечити ефективне використання майна товариств.

Також, необхідно звернути увагу на структуру джерел формування майна підприємств. Хоч і на кінець досліджуваного періоду вони мали абсолютну фінансову стійкість, необхідно дещо оптимізувати структуру капіталу, оскільки такий високий рівень фінансової стійкості прийнято вважати граничним типом фінансової стійкості. Такий підхід до фінансування активів не може розглядатися як оптимальний, оскільки він означає, що підприємство не бажає або не має можливості залучати позикові джерела фінансування, використання яких забезпечує зростання рентабельності власного капіталу.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПРАТ «ФАРМАК», ПРАТ ФФ «ВІОЛА» ТА ПРАТ «КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД»

3.1 Оптимізація джерел формування майна підприємств

Оптимізація структури капіталу є одним із найбільш важливих і складних завдань, які вирішуються у процесі фінансового управління підприємством. Оптимальна структура капіталу являє собою таке співвідношення використання власних і позичених коштів, при якому забезпечується ефективна пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності і коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість [42].

Загалом, покращивши структуру джерел формування майна підприємства ми покращуємо і якість управління самим майном — вибираючи відповідну модель управління активами. На практиці найбільш застосовуваними методами оптимізації структури капіталу є наступні:

- критерій мінімізації рівня фінансових ризиків;
- критерій мінімізації вартості капіталу;
- критерій максимізації рівня фінансової рентабельності.

Щоб здійснити оптимізацію джерел формування капіталу ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» використаємо останній метод, який базується на використанні механізму ефекту фінансового левериджу.

Як відомо одним з головних показників, що вказують на ефективні використання майна підприємства є його прибуток. Фінансовий леверидж — потенційна можливість впливати на чистий прибуток підприємства шляхом зміни обсягу і структури джерел формування майна підприємства.

Визначимо найбільш оптимальну структуру джерел формування активів на ПрАТ «Фармак».

Таблиця 3.1

Варіанти структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу ПрАТ «Фармак» у 2019 році

Показники	2017	2018	2019 рік	Можливі варіанти				
				1	2	3	4	5
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	1082178	1297436	1279181	1220080,62	1507403,05	1791013,62	4417475,24	-1004079,54
Середньорічна вартість капіталу (активів), тис. грн.	3709252,50	4441327,00	5357247,50	4997285,26	6782030,00	8631674,55	47474210,00	94948420,00
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	2983331,50	3829517,00	4747421,00	4747421,00	4747421,00	4747421,00	4747421,00	4747421,00
Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	725921,00	611810,00	609826,50	249864,26	2034609,00	3884253,55	42726789,00	90200999,00
Економічна рентабельність активів, %	30,56	30,24	24,83	24,83	24,83	24,83	24,83	24,83
Плече фінансового левериджу	0,24	0,16	0,13	0,05	0,43	0,82	9,00	19,00
Податковий щит	0,78	0,81	0,84	0,84	0,84	0,84	0,84	0,84
Фінансові витрати, тис. грн.	51428,00	45686,00	51092,00	20745,31	176575,00	352231,17	7370371,10	24579772,23
Ставка за кредит, %	7,08	7,47	8,38	8,30	8,68	9,07	17,25	27,25
Прибуток (збиток) до оподаткування та сплати відсотків, тис. грн.	1133606,00	1343122,00	1330273,00	1240825,93	1683978,05	2143244,79	11787846,34	23575692,69
Рентабельність власного капіталу, %	24,16	23,16	22,54	21,41	26,53	31,52	77,74	-17,67
Ефект фінансового левереджу, %	4,43	2,95	1,77	0,70	5,76	10,75	56,97	-38,44
Частка власного капіталу, %	80,43	86,22	88,62	95,00	70,00	55,00	10,00	5,00
Частка позикового капіталу, %	19,57	13,78	11,38	5,00	30,00	45,00	90,00	95,00

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Таким чином, за досліджуваний нами період найбільш оптимальна структура джерел формування майна даного товариства була у 2017 році, хоча частка власного капіталу значно зросла.

У 2017 році частка власного капіталу становила 80,43%, а позикового — 19,57%, як результат було одержано рентабельність власного капіталу 24,16%. У період 2018-2019 рр. при збільшенні частки власного капіталу його рентабельність знижувалась. Також, при структурі капіталу 80,43 на 19,57% у 2017 році, коефіцієнт фінансового левериджу становив 0,24, що оцінюється позитивно адже рівень ризику є малим.

Аналізуючи структуру джерел формування активів було запропоновано інших 5 можливих варіантів структури капіталу. Так, згідно даних таблиці можна побачити, що чим більша частка позикового капіталу, тим більша рентабельність власного капіталу. Проте, зі зростанням рентабельності значно зростає і коефіцієнт фінансового левериджу, що вказує на високий ризик погіршення рівня фінансової стійкості.. Тому найкращою структурою джерел формування майна ПрАТ «Фармак» є 10% власного капіталу та 90% позикового, проте щоб забезпечити мінімальний ризик та хорошу рентабельність власного капіталу, кращим варіантом є залучення 55% власного капіталу та 45% позикового капіталу.

Далі визначимо оптимальну структуру капіталу для ПрАТ ФФ «Віола».

Таблиця 3.2

Варіанти структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу ПрАТ ФФ «Віола» у 2019 році

Показники	2017	2018	2019 рік	Можливі варіанти				
				1	2	3	4	5
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	14078	35832	41237	30460,65	36293,36	46105,35	74623,08	173845,34
Середньорічна вартість капіталу (активів), тис. грн.	72891,50	84171,50	111512,00	74501,05	94368,00	128683,64	235920,00	1415520,00
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	36933,00	47826,50	70776,00	70776,00	70776,00	70776,00	70776,00	70776,00

Продовження табл.3.2

Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	35958,50	36345,00	40736,00	3725,05	23592,00	57907,64	165144,00	1344744,00
Економічна рентабельність активів, %	25,99	47,70	41,48	41,48	41,48	41,48	41,48	41,48
Плече фінансового левериджу	0,97	0,76	0,58	0,05	0,33	0,82	2,33	19,00
Податковий щит	0,84	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
Фінансові витрати, тис. грн.	4865,00	4316,00	5013,00	438,93	2846,10	7266,65	23225,59	413246,64
Ставка за кредит, %	13,53	11,88	12,31	11,78	12,06	12,55	14,06	30,73
Прибуток (збиток) до оподаткування та сплати відсотків, тис. грн.	18943,00	40148,00	46250,00	30899,58	39139,46	53372,00	97848,66	287091,97
Рентабельність власного капіталу, %	23,18	64,43	47,77	35,28	42,04	53,41	86,44	201,38
Ефект фінансового левереджу, %	10,22	22,32	13,76	1,28	8,04	19,40	52,44	167,37
Частка власного капіталу, %	50,67	56,82	63,47	95,00	75,00	55,00	30,00	5,00
Частка позикового капіталу, %	49,33	43,18	36,53	5,00	25,00	45,00	70,00	95,00

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

Як видно з наведених даних, найвищий рівень рентабельності власного капіталу у період 2017-2019 рр. було досягнуто у 2018 році при коефіцієнті фінансового левериджу 0,76, що визначає співвідношення позикового і власного капіталу як 50,67% : 49,33%.

Також як і попередньому випадку запропонувавши 5 можливих варіантів ми спостерігаємо, що чим більша частка позикового капіталу, тим вища рентабельність власного капіталу, проте і ризик погіршення фінансового стану товариства росте. Найбільший рівень рентабельності та ефекту фінансового леверджу буде досягнуто у 5-му варіанті, приструктурі капіталу 5 на 95%., проте, для уникнення погіршення фінансового стану та зменшення ризиків, найоптимальнішим варіантом є 55% власного капіталу та 45% позикового.

Таким чином, для ПрАТ ФФ «Віола» необхідно нарощувати суму позикового капіталу для забезпечення ефективної діяльності товариства, проте не вище 45% від загальної суми капіталу.

Останнім досліджуваним нами підприємством є ПрАТ «Київський вітамінний завод.».

Таблиця 3.3

Варіанти структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності власного капіталу

ПрАТ «Київський вітамінний завод» у 2019 році

Показники	2017	2018	2019 рік	Можливі варіанти				
				1	2	3	4	5
Прибуток (збиток) до оподаткування, тис. грн.	224335	206380	143862	161327,03	174743,08	187149,75	147022,26	-341853,92
Середньорічна вартість капіталу (активів), тис. грн.	901833,00	1065358	1208480,5	1702595,38	2213374,00	3161962,86	5533435	11066870
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	862810,50	966625,5	1106687	1106687,00	1106687,00	1106687,00	1106687,00	1106687,00
Середньорічна вартість позикового капіталу, тис. грн.	39022,50	98732,50	101793,50	595908,38	1106687,00	2055275,86	4426748,00	9960183,00
Економічна рентабельність активів, %	25,09	19,99	12,62	12,62	12,62	12,62	12,62	12,62
Плече фінансового левериджу	0,05	0,10	0,09	0,54	1,00	1,86	4,00	9,00
Податковий щит	0,78	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
Фінансові витрати, тис. грн.	1912,00	6572,00	8705,00	53620,48	104688,67	212038,47	551557,14	1739012,71
Ставка за кредит, %	4,90	6,66	8,55	9,00	9,46	10,32	12,46	17,46
Прибуток (збиток) до оподаткування та сплати відсотків, тис. грн.	226247,00	212952,00	152567,00	214947,51	279431,76	399188,23	698579,40	1397158,79
Рентабельність власного капіталу, %	10,49	10,58	10,62	11,91	12,90	13,82	10,86	-25,24
Ефект фінансового левереджу, %	0,71	1,12	0,31	1,60	2,59	3,50	0,54	-35,56
Частка власного капіталу, %	95,67	90,73	91,58	65,00	50,00	35,00	20,00	10,00
Частка позикового капіталу, %	4,33	9,27	8,42	35,00	50,00	65,00	80,00	90,00

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б;В;Д;Е;Ж;З]

В період 2017-2019 рр. на ПрАТ «Київський вітамінний завод» найбільш оптимальна структура джерел формування майна спостерігалась у 2018 році — 90,73% власного капіталу та 9,27% позикового, при цьому ризик втрати фінансової стійкості був мінімальним.

Розглянувши 5 додаткових можливих варіантів структури капіталу можемо побачити, що склалась наступна ситуація: чим більша частка позикового капіталу, тим гірший фінансовий стан підприємства. Так, якщо досліджуване товариство збільшить частку залученого капіталу до 85% та більше, то воно почне отримувати збитки і в підсумку стане банкрутом. Серед запропонованих 5-ти варіантів структури джерел формування активів на ПрАТ «Київський вітамінний завод» найбільш оптимальним є 3 варіант — 35% власного та 65% позикового капіталу, адже після позначки 65% залученого капіталу рентабельність власного капіталу починає падати, так само як і ефект фінансового леверджу.

Загалом, необхідно відмітити, що оптимізація структури джерел формування майна підприємства сприяє і ефективності використання цього ж майна. При оптимальній структурі капіталу значно покращується ділова активність підприємства та його рентабельність, а це одні з головних показників, які вказують наскільки ефективно товариство використовує своє майно.

Здійснивши оцінку структури капіталу та запропонувавши ще 5 можливих варіантів структури капіталу за допомогою критерію максимізації рентабельності власного капіталу дійшли наступного висновку: для ПрАТ «Фармак» найбільше прийнятною структурою капіталу є 55% власного капіталу та 45% позикового.

На ПрАТ ФФ «Віола» ситуація дещо інша — тут оптимальною структурою є 50% власного та 50% залученого капіталу, хоча можна і залучати значно більше позикових коштів, оскільки рентабельність власного капіталу від цього лише зростає одночасно з ризиком погіршення фінансової стійкості.

Говорячи про ПрАТ «Київський вітамінний завод», то тут ситуація обернена до тієї, що склалась на ПрАТ ФФ «Віола» — чим більша частка залученого капіталу, тим вища ймовірність того, що підприємство стане банкрутом у майбутньому. Таким чином для ПрАТ «Київський вітамінний завод» найбільший допустимий рівень позикового капіталу є 65%, адже при більшому рівень рентабельності власного капіталу починає погіршуватись.

3.2 Покращення ділової активності підприємств

Сучасний стан розвитку фармацевтичних підприємств та здійснений нами аналіз свідчить, що значною проблемою на шляху їх функціонування є не ефективне використання ними своїх ресурсів, свого майна, а саме: поганий рівень ділової активності.

Сьогодні ділова активність товариства формує його імідж та є так званою візитною карткою при веденні бізнесу. На всіх етапах розвитку суб'єкта господарювання керівнику слід приймати правильні управлінські рішення, щоб досягти найбільш бажаного ефекту — високий рівень прибутку. Проте, якщо не ефективно використовувати наявні ресурси на підприємстві, навіть маючи хороші прибутки, в результаті можна отримати низький рівень платоспроможності підприємства, низький фінансовий стан, що в майбутньому підвищить ризик занепаду товариства.

Аналіз ділової активності підприємств проводять з метою виявлення вразливих місць і визначення шляхів їх усунення. Дані аналізу відіграють вирішальну роль при визначенні конкурентної політики підприємств і використовуються при оцінці виконання поставлених перед ними завдань, розробки програми розвитку на перспективу.

Для прийняття рішення щодо ефективного управління ресурсами підприємства, перш-за все, необхідно здійснити поділ ділової активності за рівнями, щоб знати до якого рівня слід віднести наші досліджувані підприємства (рис. 3.1).

Таким чином, найбільш бажаним рівнем ділової активності для всіх керівників звичайно ж є високий рівень ділової активності, проте на практиці не все так просто.

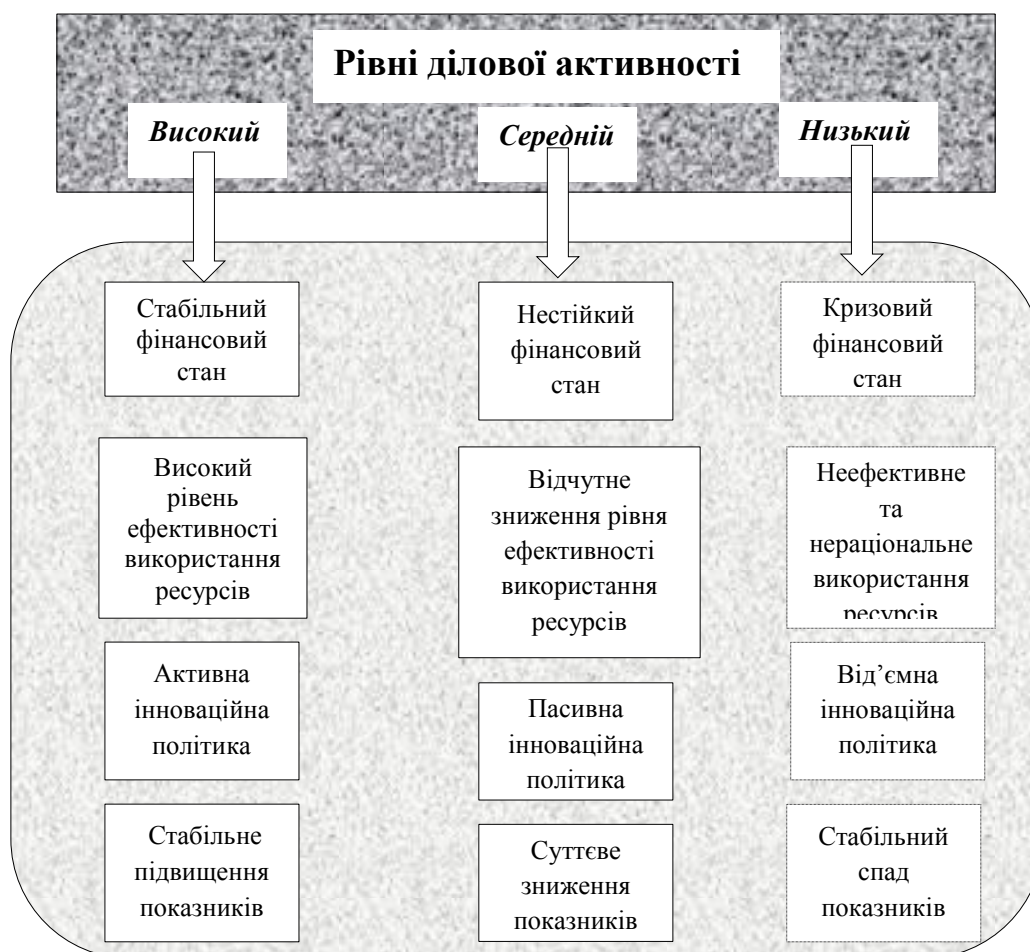

Рис.3.1 Рівні ділової активності

Джерело: складено автором на основі [15]

Здійснивши оцінку ділової активності ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» ми побачили, що навіть маючи абсолютну фінансову стійкість у 2019 році, досліджуванні підприємства мали поганий рівень ділової активності, що вказувало на неефективне використання ними наявних трудових та фінансових ресурсів.

Щоб вибрати напрями підвищення рівня ділової активності на підприємстві важливим є визначення факторів, що на неї впливають. Умовно їх поділяють на два види — зовнішні та внутрішні фактори впливу.

До зовнішніх чинників впливу на ділову активність підприємства належать наступні: складові політичної та ринкової політики в країні, рівень інфляції, монополії та регулювання експортно-імпортних операцій, рівень впровадження нової техніки і технології виробництва та надання послуг, зміна відсотків за депозитами і ставки відсотків за кредитами, рівень знань економічних суб'єктів щодо стану ринку, наявність конкуренції, яка спонукає змінювати характер та ступінь активності поведінки фірм, зміна грошових потоків, обсягу і характеру використовуваних ресурсів, важелі втручання держави в економічне життя підприємств та ін.[8].

Внутрішніми чинниками впливу на ділову активність товариства є: принципи діяльності підприємства, імідж товариства, а саме його конкурентна позиція на ринку, маркетингова стратегія суб'єкта господарювання, фінансовий менеджмент та ступінь впровадження інновацій у процес виробництва продукції.

Загалом, результат від впливу зовнішніх та внутрішніх чинників може бути різним, якщо не прийняти вчасно ефективні управлінські рішення. Так, коли керівник організації вчасно виявить можливі проблеми від впливу цих чинників і застосує відповідні заходи щодо їх усунення, то рівень ділової активності на підприємстві буде хорошим і воно (підприємство) буде спокійно провадити свою діяльність. У разі коли, вчасно не побачити та не вжити заходів від впливу вище перелічених факторів, товариство може стати банкрутом і як наслідок — його ліквідація.

Основними шляхами підвищення ділової активності, які можна застосувати на ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» є :

- зростання продуктивності праці за рахунок преміювання працівників та кращого їх мотивування;
- оптимізація матеріаломісткості виробництва (раціоналізація затрат сировини та матеріалів, максимальне використання залишків сировини);
- прискорення обертання ресурсів та зменшення тривалості їх обороту;

- підвищення фондоозброєності за рахунок збільшення обсягу основних засобів;
- скорочення тривалості операційного та фінансового циклу;
- подальше раціональне використання природних ресурсів (економія водних ресурсів).

Вагоме значення серед шляхів покращення стану ділової активності на підприємстві є саме зменшення тривалості операційного та фінансового циклу.

Операційний цикл являє собою період часу від моменту надходження сировини і матеріалів на підприємство до моменту отримання грошових коштів за реалізовану продукцію. В даному аспекті важливим є ефективне управління дебіторською заборгованістю підприємства. Для того щоб оптимізувати обсяг дебіторської заборгованості можна застосувати один з методів[65]:

- залучання установ, які стягують борги, за наявності документальних підтверджень;
- продаж рахунків дебіторів факторинговій компанії або банку;
- виставлення рахунку покупцям одразу ж при продажу великої кількості товару;
- страхування кредитів для захисту від значних збитків з безнадійних боргів;
- уникання дебіторів з високим ступенем ризику; контролювання співвідношення кредиторської і дебіторської заборгованостей;
- формування системи штрафних санкцій за прострочене виконання зобов'язань контрагентами .

Говорячи про фінансовий цикл на підприємстві, то тут важливу роль відіграє ефективне використання та управління кредиторською заборгованістю. Ефективне формування, а також і використання кредиторської заборгованості полягає у забезпеченні вчасного нарахування і виплати коштів, які входять до її складу. Серйозним моментом також є визначення джерел погашення поточних зобов'язань товариства. Також, необхідно пам'ятати, що зменшення суми кредиторської заборгованості для зниження фінансового циклу суб'єкта

господарювання є допустимим до того рівня, що не чинить негативного впливу на фінансову стійкість підприємства.

Для того, щоб реалізувати перелічені вище напрями покращення рівня ділової активності ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод», слід здійснити певний набір заходів:

- прискорення науково-технічного та організаційного прогресу. Це досягається за рахунок підвищення техніко-технологічного рівня виробництва, організаційних систем управління, швидкого оновлення обладнання);
- удосконалення організаційної структури, за рахунок перегляду повноважень кожного працівника підприємства;
- поліпшення структури виробництва, зокрема підвищення коефіцієнтів завантаженості та оборотності шляхом збільшення обсягу продукції;
- підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг, за рахунок підвищення якості товару та послуг, які виробляє;
- розвиток та вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності даного підприємства, тобто підприємство повинне спробувати налагодити зв'язки з сусідніми країнами.

3.3 Підвищення ефективності використання основних засобів та запасів підприємств

На будь-якому підприємстві важливу роль відіграють саме основні засоби та запаси, оскільки основні засоби є основою діяльності суб'єкта господарювання, а запаси — сировиною та результатом діяльності (товари та готова продукція).

Розпочнемо з основних засобів підприємства.

Забезпеченість товариства основними фондами, їх технологічний стан та рівень ефективності використання безпосередньо має великий вплив і на загальний фінансовий стан підприємства, його конкурентоздатність, а також на показники якості продукції, її різноманітність.

Ефективність використання основних засобів відіграє важливу роль для діяльності підприємства [51]:

- збільшується економічний потенціал і виробничі можливості галузі, підвищується технічний рівень виробництва;
- складаються широкі можливості для прискорення переорієнтації підприємств на випуск нової продукції, яка користується підвищеним попитом у споживачів;
- збільшуються темпи зростання продуктивності праці, поліпшення якості промислової продукції та інших показників.

Здійснивши оцінку стану ефективності використання основних засобів нами було помічено наступні тенденції:

- ПрАТ ФФ «Віола» має незадовільні показники стану основних засобів;
- На ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» ці показники відповідали нормативним значенням, проте погіршились у динаміці, що теж оцінюється негативно;
- ПрАТ «Фармак» неефективно використовує свої основні засоби.

Таким чином, для даних підприємств досить важливим є покращення стану та ефективності використання основних засобів.

Щоб забезпечити ефективне використання основних фондів та отримати бажані результати, товариство повинно розробити конкретні заходи, що будуть направлені на покращення їх стану та рівня використання. Всі шляхи повинні бути розроблені так, щоб при застосуванні їх на практиці підприємство мало змогу ефективно використати резерви наявних виробничих фондів та визначити основні чинники, що мають безпосередній вплив на них.

Загалом, умовно, методи покращення використання основних засобів поділяють на три групи (рис.3.2).

Основними заходами, які необхідні для технічного вдосконалення предметів праці на ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» є наступні:

- обмін застарілої техніки та обладнання на нову, або ж їх модернізація;

- ліквідація диспропорцій та малих місць у виробничих потужностях суб'єкта господарювання;
- автоматизація допоміжних і обслуговуючих виробничих систем, їх технічне переозброєння;
- розвиток інновацій, впровадження їх у процес виробництва продукції та ін..

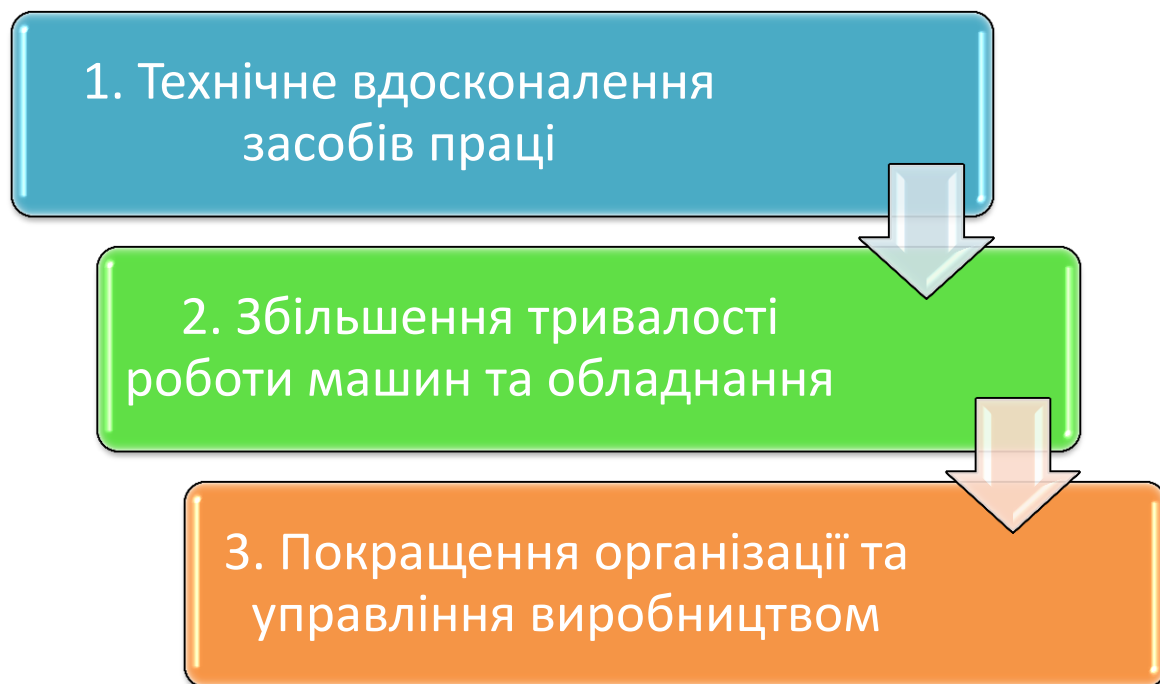

Рис. 3.2 Методи покращення використання основних засобів

Джерело: складено автором на основі [51]

Збільшення тривалості роботи основних засобів, а саме машин та обладнання можна досягти за рахунок зменшення часу ремонту обладнання, скорочення простоїв у виробництві та найголовніше — ліквідація обладнання, яким товариство не користується, наприклад, здавати його в оренду, лізинг або ж просто продати.

Не менш важливим моментом при ефективному використанні основних засобів є сам процес управління ними, адже при правильних управлінських рішеннях і ресурси будуть використовуватись ефективно. Таким чином, для покращення організації та безпосереднім управлінням виробництвом для ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» необхідно:

- придбати високоякісні основні засоби;
- своєчасно їх оновлювати;
- покращити якість підготовки сировини та матеріалів до процесу виробництва;
- підвищення рівня концентрації, спеціалізації і комбінування виробництва.

Загалом, потрібно пам'ятати, що шляхи покращення ефективності використання основних засобів повинні враховувати фактичний стан підприємства, вплив зовнішніх та внутрішніх факторів.

Одним з визначних чинників поліпшення рівня ефективності підприємницької діяльності є ефективне управління запасами.

Питання оптимізації матеріальних запасів товариства та ефективного управління ними спричинена тим, що стан запасів, так само як і стан основних засобів, має високий ступінь впливу на конкурентоспроможність суб'єкта господарювання, його фінансовий стан та фінансові результати.

Забезпечити високий рівень якості продукції та надійність її поставок споживачам неможливо без створення оптимальної величини запасу готової продукції, а також запасів сировини, матеріалів, напівфабрикатів, продукції незавершеного виробництва та інших ресурсів, необхідних для безперервного і ритмічного функціонування виробничого процесу. Занижені запаси матеріальних ресурсів можуть привести до збитків, пов'язаних з простоями, з незадоволеним попитом і, отже, до втрати прибутку, а також втрати потенційних покупців продукції [32].

На ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» протягом досліджуваного періоду спостерігалась не оптимальна структура запасів, підприємства неефективно їх використовували та здійснювали неефективне управління ними.

Для покращення рівня забезпеченості запасами на ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» можна обрати один з двох можливих варіантів: екстенсивний або інтенсивний «шлях».

Суть екстенсивних методів полягає у підвищенні рівня видобутку сировинних ресурсів, а також збільшення виробництва матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів, палива та енергії тощо. Невід'ємною умовою є раціональне використання цих матеріалів та сировини.

Інтенсивний шлях полягає у використанні прогресивних науково - обґрунтованих норм витрат матеріальних ресурсів та їх безумовне дотримання у процесі виробництва. Також сюди ж відносять утилізацію запасів та за можливості використання безвідходних технологій.

Специфіка формування і використання матеріальних запасів зумовлена їх призначенням у суспільному відтворенні і полягає, по-перше, у забезпеченні безперервності і планованості процесу виробництва та реалізації продукції, по-друге, в мобілізації внутрішніх виробничих резервів. Розробка ефективної логістичної системи управління запасами є запорукою успішного функціонування підприємств в умовах економічних обмежень. Для її реалізації необхідно:

- впроваджувати систему контролю за використанням запасів у виробничому процесі з метою оптимізації витрат на транспортування;
- зберігання і підготовку до запуску у виробництво;
- підвищити інтенсивність використання запасів через прискорення їх обертання.

Для забезпечення ефективного використання суми запасів на підприємстві, так само як і у випадку з основними засобами, необхідно ефективно управляти ними, щоб отримувати бажані результати. Головною умовою при ефективному управлінні запасами є вибір оптимальної їх структури за допомогою різних методів (рис. 3.3).

Метод нормування полягає у визначенні мінімального обсягу запасів, який необхідний для підприємства. Використовуючи даний метод необхідно створити так звану систему контролю за фактичним розміром запасів сировини та матеріалів і своєчасним їх поповненням відповідно до встановленої норми.

Модель EOQ (економічний розмір замовлення) — завдяки цьому методу можна мінімізувати витрати підприємства необхідні для замовлення та зберігання запасів, адже завдяки цій моделі можна визначити оптимальний обсяг замовлення запасів.

Рис. 3.3 Методи оптимізації структури запасів

Джерело: складено автором на основі [60]

Метод ABC дає змогу розподілити запаси відповідно до рівня їх значимості. Так, до типу «А» належать найбільш дорогі види запасів, які потребують постійного моніторингу, оскільки саме вони є основою виробництва продукції. Клас «В» включає в себе ті запаси, що мають меншу значимість у забезпеченні безперебійного операційного процесу і формуванні кінцевих результатів фінансової діяльності. Запаси типу «С» — запаси, що не відіграють значимої ролі у процесі виробництва та не мають великого впливу на фінансовий результат підприємства.

Бюджетування виробництва та модель EPR (планування ресурсів підприємства) — це здійснення планування обсягу запасів, необхідних для здійснення основної діяльності суб'єкта господарювання, задля того, щоб не виникало надлишків запасів або ж їх нестачі.

Модель EPR передбачає застосування так званої ERP- системи — корпоративної інформаційної система, призначеної для автоматизації обліку й керування. Такі системи зазвичай охоплюють всі ключові процеси діяльності компанії.

Класичні системи ERP забезпечують керування такими задачами:

- керування фінансами;
- керування виробництвом;
- керування формуванням та розподілом запасів;
- керування реалізацією та маркетингом;
- керування утриманням покупців
- керування постачанням;
- керування проектами;
- керування сервісним обслуговуванням;
- керування процедурами забезпечення якості продукції.

Загалом, постійний аналіз запасів дає можливість запобігти негативних тенденцій тих факторів, які можуть завадити виконувати основні завдання підприємства. Від оптимальності запасів залежать усі кінцеві результати діяльності товариства. В умовах ринку необхідно здійснювати розрахунок потреби в матеріалах, аналізувати інтенсивність і ефективність використання виробничих запасів для того, щоб досягнути високого рівня виробництва та не допустити його спаду.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дало змогу сформувати наступні твердження.

Майно підприємства — це сукупність контрольованих ним економічних ресурсів, які перебувають у його власності та сукупність майнових цінностей, що використовуються суб'єктом господарювання у своїй діяльності з метою отримання прибутку. Основними складовими майна підприємства є оборотні та необоротні активи.

Джерелами формування майна умовно поділяють на внутрішні (власні) та зовнішні (залучені) джерела. До внутрішніх джерел фінансування майна належить власний капітал та всі його складові, а до зовнішніх позикові кошти. Між активами і джерелами їх утворення на підприємстві існує тісний взаємозв'язок. Який обсяг активів є на підприємстві, така ж повинна бути сума джерел їх утворення.

Щоб оцінити фінансові аспекти формування та використання майна необхідно здійснити комплексний аналіз його складових, оцінити фінансовий стан підприємства, його платоспроможність, ділову активність та рентабельність.

Для оцінки фінансових аспектів формування та використання майна підприємства нами було обрано для дослідження три підприємства фармацевтичної галузі: ПрАТ «Фармак» — лідер фармацевтичного ринку України та найбільший експортер лікарських засобів, ПрАТ ФФ «Віола» — входить до ТОП-10 провідних вітчизняних виробників лікарських засобів та ПрАТ «Київський вітамінний завод» — сучасна національна фармацевтична компанія-виробник зі стабільними ринковими позиціями та широким асортиментом якісної фармацевтичної продукції.

Дослідивши структуру майна та джерел їх формування всіх нами досліджуваних товариств, було виявлено, що протягом 2017-2019 років, найкращу структуру джерел формування активів мало ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод». Найгіршу структуру джерел формування майна має ПрАТ ФФ «Віола», оскільки протягом усього аналізованого періоду

частка власного капіталу хоч і мала тенденцію до збільшення, була менше ніж 50%, на відмінну від двох інших підприємств у яких цей показник знаходився в межах 69-79%.

Говорячи про структуру саме майна суб'єктів господарювання, то тут найбільш оптимальний варіант має ПрАТ ФФ «Віола», оскільки частка оборотних активів є більшою ніж 40%, тобто структура майна є легкою. У ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» в загальній структурі активів підприємства переважають необоротні активи, і з кожним роком, починаючи з 2017р., їх частка зростає. При такому співвідношенні прийнято вважати, що структура майна є важкою, тобто це вказує на низьку мобільність майна підприємства.

В загальній структурі необоротних активів найбільшу частку займають основні засоби. Показники ефективності їх використання протягом 2017-2019рр. були задовільними, крім ПрАТ «Фармак» де рентабельність основних засобів як за валовим так і за чистим прибутком зменшилась в динаміці. Одночасно з цим показники стану основних засобів на ПрАТ «Фармак» були хорошими, а на інших двох досліджуваних підприємствах мали негативну динаміку.

Також, здійснивши структурно-динамічний аналіз джерел формування майна товариств, було виявлено, що на всіх підприємствах відбулось збільшення обсягу власного капіталу за рахунок приросту нерозподіленого прибутку. У позиковому капіталі основну частку займали довгострокові та короткострокові кредити банків, а також інші довгострокові та поточні зобов'язання.

Дослідивши оборотні активи підприємства та їх основних складових було виявлено, що найбільшу частку в загальній структурі цих активів складають запаси та дебіторська заборгованість. На початок досліджуваного періоду ПрАТ ФФ «Віола» та «ПрАТ «Київський вітамінний завод» мали незадовільну структуру запасів підприємства, спостерігалось накопичення надлишкових та непотрібних виробничих запасів, відбувався невиправданий ріст залишків

незавершеного виробництва. Незважаючи на це, у 2019 році коефіцієнт накопичення запасів у всіх трьох підприємствах пішов на спад, що оцінюється позитивно, адже свідчить про покращення структури запасів. Найближче до нормативного значення наблизилось Приватне акціонерне товариство «Фармак» (коеф. н.з. становив 1.06), що вказує на найбільш оптимальну структуру запасів саме у цього суб'єкта господарювання.

Оцінивши ефективність використання товариствами оборотних активів, ми дійшли висновку, що жодне з підприємств не використовує ефективно дану складову майна підприємства.

Дослідивши платоспроможність та фінансову стійкість підприємств ми побачили як формується майно підприємств та чи в змозі вони вчасно перетворити свої кошти та ефективно їх використати задля забезпечення хорошого рівня платоспроможності. Так, на початок досліджуваного періоду ПрАТ ФФ «Віола» мало кризовий фінансовий стан, що характеризується його неплатоспроможністю та можливістю настання банкрутства. В цей же час ПрАТ «Фармак» та ПрАТ «Київський вітамінний завод» мали нестійкий фінансовий стан, тобто були певні порушення у поточній. Дослідивши джерела формування запасів було виявлено, що ПрАТ «Віола» у 2018 році змогло досягнути нормальної фінансової стійкості, що означає достатньо високий рівень поточної платоспроможності, зростання рентабельності власного капіталу. Інші ж два підприємства протягом 2018-2019 рр., а у 2019 році уже і ФФ «Віола», мали абсолютну фінансову стійкість. При такому типі фінансової стійкості запаси, як частина майна підприємства, повністю формуються за рахунок власного капіталу, також спостерігається дуже високий рівень платоспроможності, що вказує на ефективне використання грошових коштів товариствами.

Аналізуючи ділову активність товариств, ми побачили, що усі три підприємства не ефективно використовують наявні в них ресурси. Так, за допомогою оцінки впливу екстенсивних та інтенсивних чинників на діяльність підприємства було підтверджено погану ділову активність підприємств,

оскільки вони формують обсяг своєї виручки за рахунок нарощення суми майна підприємства, а не за рахунок ефективного його використання. Поганий стан ділової активності в результаті вплинув на показники рентабельності, які також дещо погіршились в динаміці за 2017-2019 рр..

Таким чином, на ПрАТ «Київський вітамінний завод», ПрАТ ФФ «Віола» та ПрАТ «Фармак» необхідно вживати заходи із покращення ділової активності, з метою підвищення рівня рентабельності задля забезпечення ефективного використання майна товариств. Також, необхідно звернути увагу на структуру джерел формування майна підприємств. Хоч і на кінець досліджуваного періоду вони мали абсолютну фінансову стійкість, необхідно дещо оптимізувати структуру капіталу, оскільки такий високий рівень фінансової стійкості прийнято вважати граничним типом фінансової стійкості. Такий підхід до фінансування активів не може розглядатися як оптимальний, оскільки він означає, що підприємство не бажає або не має можливості залучати позикові джерела фінансування, використання яких забезпечує зростання рентабельності власного капіталу.

Основними шляхами підвищення ділової активності нами було визначено наступні:

- зростання продуктивності праці за рахунок преміювання працівників та кращого їх мотивування;
- оптимізація матеріаломісткості виробництва (раціоналізація затрат сировини та матеріалів, максимальне використання залишків сировини);
- прискорення обертання ресурсів та зменшення тривалості їх обороту;
- підвищення фондоозброєності за рахунок збільшення обсягу основних засобів;
- скорочення тривалості операційного та фінансового циклу;
- подальше раціональне використання природних ресурсів (економія водних ресурсів).

Здійснивши оптимізацію структури джерел формування майна підприємства за допомогою критерію максимізації рівня фінансової

рентабельності (ефект фінансового левериджу) ми дійшли наступних висновків. Для ПрАТ «Фармак» найбільш оптимальною структурою капіталу є 55% власного капіталу та 45% позикового капіталу. ПрАТ ФФ «Віола» отримає кращі показники ефективності використання майна підприємства у разі коли матиме таку ж структуру як і ПрАТ «Фармак», а саме: 50% власного капіталу і залученого — 45%. Щодо ПрАТ «Київський вітамінний завод», то тут підприємство необхідно старатись залучати мінімум позикових коштів, оскільки при досягнення позначки 65 та більше % залученого капіталу в товариства зменшиться рівень рентабельності власного капіталу, а також є велика ймовірність зазнати збитків та стати банкрутом. Таким чином оптимальною структурою джерел формування майна для даного суб'єкта господарювання є 35% власного капіталу та 65% позикового.

Важливим моментом для будь-якого підприємства є ефективне використання ним його основних засобів та оптимальна структура запасів, оскільки саме вони мають великий вплив на фінансовий стан підприємства в цілому. Тому потрібно вжити певні заходи для покращення ефективності використання основних засобів та оптимізувати структуру запасів підприємства.

Щоб підвищити рівень ефективності використання основних засобів необхідно застосувати наступні методи:

- технічне вдосконалення засобів праці;
- збільшення тривалості роботи машин та обладнання;
- покращення організації та управління виробництвом.

Для забезпечення ефективного використання суми запасів на підприємстві, так само як і у випадку з основними засобами, необхідно ефективно управляти ними, щоб отримувати бажані результати. Головною умовою при ефективному управлінні запасами є вибір оптимальної їх структури за допомогою різних методів. Щоб покращити структуру запасів підприємства потрібно здійснити нормування запасів або ж його окремих

складових і звичайно здійснити їх поділ в залежності від рівня їх значимості (модель ABC).

Загалом, для того аби підтримувати ефективність функціонування підприємства в першу чергу потрібно, щоб політика формування та використання майна даного суб'єкту господарювання відповідала стратегічним та оперативним цілям його розвитку. Фактично цілковита єдність даних елементів, що проявляється в управлінні майном підприємства забезпечує його постійний розвиток та підтримання сталого фінансового стану підприємства та стійкої позиції на ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз ділової активності підприємства. 2016. URL: <https://sdamzavas.net/2-71536.html>
2. Аналіз ліквідності і платоспроможності. 2017. URL: <https://library.if.ua/book/89/6246.html>
3. Аналіз майна підприємства. URL: https://studopedia.com.ua/1_58085_analiz-mayna-pidpriemstva.html
4. Андрійчук Т.Я. Показники рентабельності та методика їх розрахунку. *Фінанси підприємств. Навчальний посібник*. 2015. URL: https://pidru4niki.com/86664/finansi/pokazniki_rentabelnosti_metodika_rozrahunku
5. Андрійчук Ю.А., Карпенко Ю. В. Сутнісні характеристики необоротних активів підприємства. 2017. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/43841/2/2017n875_Andreychuk_Y_A-The_essential_characteristics_13-17.pdf
6. Аринушкин Н.С. Инвентарь. Юридическое и бухгалтерское значение инвентаря. *Инвентарь по германскому и русскому праву*. – Самара, 1912. – с. 779-796
7. Багацька К.В., Говорушко Т.А. Фінансовий аналіз. *Підручник*. 2014. URL: http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/24917/4/Fin_analiz.pdf
8. Бака В.В. Фактори впливу на ділову активність підприємства легкої промисловості. *Управління розвитком*. № 10. 2014 — URL: file:///C:/Users/Tania/Downloads/Uproz_2014_10_4.pdf
9. Баришнікова Н.А. Показники ефективності використання оборотних коштів та шляхи їх покращення. *Економіка підприємства. Підручник*. 2015. URL: https://stud.com.ua/20773/ekonomika/pokazniki_efektivnosti_vikoristannya_oborotnih_koshtiv_shlyahi_priskorennya_oborotnosti
10. Бачевський Б.Є., Заблодська І.В. Склад нематеріальних активів та нематеріальних об'єктів оцінки. *Потенціал і розвиток*

підприємства. Підручник. URL:

[https://pidru4niki.com/1584072014720/ekonomika/potentsial i rozvitok pidpriyemstva](https://pidru4niki.com/1584072014720/ekonomika/potentsial_i_rozvitok_pidpriyemstva)

11. Бердар М. М. Фінансове забезпечення відтворення необоротних активів підприємства. *Фінанси підприємств. Підручник.* URL: [https://pidru4niki.com/1151051355440/finansi/finansove zabezpechennya vidtvorenya neoborotnih aktiviv pidpriyemstva](https://pidru4niki.com/1151051355440/finansi/finansove_zabezpechennya_vidtvorenya_neoborotnih_aktiviv_pidpriyemstva)

12. Бердар М.М. Оборотні активи підприємств: формування та використання. *Фінанси підприємств. Підручник.* URL: [https://pidru4niki.com/1061120755428/finansi/oborotni aktivi pidpriyemstv formuvannya vikoristannya](https://pidru4niki.com/1061120755428/finansi/oborotni_aktivi_pidpriyemstv_formuvannya_vikoristannya)

13. Білик М. Д., Павловська О. В. Економічна суть майна підприємства, його структура і класифікація. *Фінансовий аналіз. Підручник.* 2014. URL: [http://www.srines.com/book_1316_chapter_21_3.1. Ekonomchna sut majjna pdpri mstva, jjogo_struktura_klasifkaja.html](http://www.srines.com/book_1316_chapter_21_3.1_Ekonomchna_sut_majjna_pdpri_mstva_jjogo_struktura_klasifkaja.html)

14. Бланк И.А. Управление активами. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. – 720 с

15. Бондарєва Ю.О. Управління діловою активністю сільськогосподарських підприємства в умовах радіаційного забруднення: дис. кан. ек. наук.: 08.00.04. Житомир. 2015. URL: [http://www.znau.edu.ua/images/data2/nauka_innovation/specializovana vchena rada /d_14_083_02/bondareva/Дисертація_Бондарєва%20Ю.О.pdf](http://www.znau.edu.ua/images/data2/nauka_innovation/specializovana_vchena_rada/d_14_083_02/bondareva/Дисертація_Бондарєва%20Ю.О.pdf)

16. Боринських В.Д. Напрями підвищення ділової активності підприємств. *Фінанси підприємств.* 2013. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=2194>

17. Буняк І. М. Переваги та недоліки власного капіталу. *Фінансовий менеджмент. Підручник.* 2016. URL: [https://lubbook.org/book_359_glava_65_67.Perevagi i nedoliki vla.html](https://lubbook.org/book_359_glava_65_67.Perevagi_i_nedoliki_vla.html)

18. Буняк І. М. Переваги та недоліки позикового капіталу. *Фінансовий менеджмент. Підручник.* 2016. URL: https://lubbook.org/book_359_glava_66_68.Perevagi_i_nedoliki_poz.html
19. Бутинець Ф.Ф. Амортизація майна: погляд в минуле. *Бухгалтерський облік, контроль і аналіз.* № 43. 2013
20. Власний капітал. *Економіка підприємства. Підручник.* URL: <https://buklib.net/books/24462/>
21. Господарський кодекс України: 436-IV від 16.01.2003. Редакція від 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print1375872862880355>
22. Дейнека О.В. Боярко І.М. Аналіз майна підприємства. *Фінансовий аналіз. Підручник.* URL: https://pidruchniki.com/87170/finansi/analiz_mayna_pidpriyemstva
23. Дектир Н.А., Пагуль Н.Г. Аналіз ділової активності підприємства. *Фінансовий аналіз. Підручник.* 2016. URL: https://pidru4niki.com/87191/finansi/analiz_dilovoyi_aktivnosti_pidpriyemstva
24. Джерела формування активів підприємства та їх характеристика. *Економіка: теорія та практика.* URL: <http://www.ekonomikam.com/ecfins-235-1.html>
25. Журавель Т.М., Михайленко Г.М. Показники ефективності використання оборотних коштів. *Фінанси підприємств. Підручник.* 2015. URL: https://pidru4niki.com/15060913/finansi/pokazniki_efektivnosti_vikoristannya_oborotnih_koshtiv
26. Іванчук Н.В. Аналіз господарської діяльності: конспект лекцій. Острог: НаУОА.2020
27. Іванчук Н.В. Формування активів підприємства. *Наукові записки. Серія «Економіка».* №9.2008р. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/6507/1/15.pdf>
28. Колумбет О. П. Оборотні активи: сутність, класифікація та структура у вітчизняній і зарубіжній практиці. 2013

29. Колумбет О., Зозуля Ю. Визначення сутності оборотних активів: сучасні науково – методологічні підходи. 2013
30. Крамаренко Г.О. Аналіз запасів і витрат. *Фінансовий менеджмент. Підручник*. URL: https://pidru4niki.com/1356061543624/finansi/analiz_stanu_zapasiv_vitrat
31. Кручак Л.В. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання. 2016. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/8339/1/13.pdf>
32. Крючкова І.В. Оптимізація матеріальних запасів на сучасному підприємстві: економічний аспект. *Ефективна економіка*. № 7. 2012— URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1279>
33. Купріна Н.М., Котобан І.О. Особливості аналізу оборотних активів підприємства в сучасних умовах. *Економіка харчової промисловості*. Том 10. №4. 2018. URL: [file:///C:/Users/Tania/Downloads/1131-Текст%20статті-2976-2-10-20181226%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Tania/Downloads/1131-Текст%20статті-2976-2-10-20181226%20(1).pdf)
34. Лазоренко В.В. Моделювання оцінки фінансової стійкості підприємства сфери послуг. дис. кан.ек.наук.: 08.00.11. Полтава. 2019 URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/7047/1/Dissertation%20Lazorenko.pdf>
35. Литвин Б.М., Стельмах М.В. Фінансовий аналіз. *Навчальний посібник*. 2008. URL: http://library.tneu.edu.ua/files/EVD/book_FIN_ANALIZ.pdf
36. Мамонтова Н.А. Взаємозв'язок коефіцієнтів ліквідності та модель їх оптимізації / Н.А. Мамонтова, О.С. Іщук //Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал – Острог: Вид-во НУ«ОА», грудень 2016. – № 3(31). –С. 37-41.
37. Мамонтова Н.А. Джерела самофінансування підприємств, їх склад та структура за кризових умов /Н.А. Мамонтова, О. В. Менделюк //Науковий журнал «Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал – Острог: Вид-во НУ «ОА», вересень 2017. – № 32. –С. 59-62.

38. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерного товариства як умова його економічного розвитку / Н. А. Мамонтова // Наукові записки Острозької Академії: Збірник наукових праць. – Острог: Вид-во “Острозька Академія”, 2001. – С. 83 – 88.

39. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість підприємства в системі фінансового менеджменту / Н. А. Мамонтова // Дослідження соціально-економічних проблем перехідного періоду: Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – Чернівці: АНТ Лтд., 2001. – Ч.ІІІ. – С. 211 – 215.

40. Мельников В.П. Методи нормування запасів. *Логістика. Підручник*. 2015. URL: https://stud.com.ua/23037/logistika/metodi_normuvannya_zapasiv

41. Мних Є.В. Аналіз фінансової стійкості. *Економічний аналіз. Підручник*. URL: https://pidru4niki.com/1958051941908/ekonomika/analiz_finansovoyi_stiykosti_pid_priyemstva

42. Мойсеєнко І.П. Оптимізація структури капіталу. *Інвестування. Підручник*. URL: https://pidru4niki.com/15341220/investuvannya/optimizatsiya_strukturi_kapitalu

43. Нагорна І.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовою стійкістю підприємств торгівлі: дис. кан.ек.наук.:08.00.09. Харків.2019. URL: http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/4280/1/Дисертація%20на%20здобутт%20наукового%20ступеня%20кандидата%20економічних%20наук_НагорнаІ.В..pdf

44. Офіційний сайт ПрАТ «Київський вітамінний завод». URL: <https://www.vitamin.com.ua>

45. Офіційний сайт ПрАТ «Фармак». URL: <https://farmak.ua>

46. Офіційний сайт ПрАТ ФФ«Віола». URL: <http://viola.pat.ua>

47. Оцінка та облік довгострокових зобов'язань. Бухгалтерський облік
II. 2016. URL:

https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/16chalyuk_buhgalterskyj_oblik_2_chastyny/buhg_2/94.htm

48. ПБО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність». URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100009617-pbo-27-neoborotni-aktiv-i-utrimuvani-dlya-prodazhu-ta-pripinena-diyalnist>

49. Петрович Й. М., Прокопишин-Рашкевич Л. М. Поняття, склад та класифікація необоротних активів. *Економіка та фінанси підприємства. Підручник*. 2006. URL: https://pidru4niki.com/1151051364717/ekonomika/ponyattya_sklad_klasifikatsiya_n_eoborotnih_aktiviv_pidpriyemstva

50. Петруня Н.В. Концептуальні підходи до визначення сутності активів підприємств. *Облік і фінанси АПК*. 2018. — URL: <http://magazine.faaf.org.ua/konceptualni-pidhodi-do-viznachennya-sutnosti-aktiviv-pidpriemstv.html>

51. Півторак А. Напрями підвищення ефективності використання основних засобів підприємства. 2012. URL: <http://www.srw.kspu.edu/?p=630>

52. Принципи формування активів підприємства. URL: <https://economics.studio/finansovyiy-menedjment/printsipi-formuvannya-aktiviv-58960.html>

53. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999. Редакція від 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

54. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: Наказ Міністерства фінансів України № 617 від 07.11. 2003. Редакція від 18.03.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>

55. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України № 2658-III від 12.07.2001. Редакція від 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

56. Пустовгар С.А. Теоретико-методичне забезпечення діагностики неплатоспроможності підприємств: дис. кан.ек.наук.:08.0.08. Харків. 2017. URL: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Pustovhar-S.A.-Disertaciya-Vchenna-rada-D-64.055.02-2017.pdf>
57. Сагайдак В.В. Майно як об'єкт оподаткування. *Адміністративне та митне право*. 2019. URL: <http://legalposition.umsf.in.ua/archive/2019/3/11.pdf>
58. Скоробогатова В. В. Сутність категорії “активи”: аналіз наукових джерел . *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. – 2011. – С. 338–348.
59. Соколов Я.В. Актив: это очень сложно. *Бухгалтерский учитель – веселая наука. Сборник статей*. – М.:ООО “1С – Паблишинг”, 2011, 638 с
60. Сольська В.В. Сутність та класифікаційні ознаки майна підприємства. *Економіка. Управління. Інновації*. № 16. 2016 — URL: http://www.srinest.com/book_1316_chapter_21_3.1._Ekonomchna_sut_majjna_pdpri_mstva_jjogo_struktura_klasifikacija.html
61. Терещенко О.О. Власний капітал, його функції та складові. *Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник*. 2003. URL: <https://buklib.net/books/23257/>
62. Тимчишин-Чемерис Ю.В., Гвоздь С.В. Поняття ділової активності підприємства та напрями її підвищення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. № 7. 2017. URL: [file:///C:/Users/Tania/Downloads/mnj_2017_7_40%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Tania/Downloads/mnj_2017_7_40%20(1).pdf)
63. Управління запасами. *Фінансовий аналіз для менеджерів. Конспект лекцій*. URL: https://studme.com.ua/1207051214916/finansy/upravlenie_zapasami.htm
64. Характеристика джерел формування активів. URL: https://studopedia.com.ua/1_121564_harakteristika-dzherel-formuvannya-aktiviv.html
65. Харченко О.С. Управління платоспроможністю в системі фінансової безпеки підприємств: дис. кан. ек. наук.: 08.00.08. Київ. 2015.URL:

https://shron1.chtyvo.org.ua/Kharchenko_Oleksandr/Upravlinnia_platospromozhnosti_u_v_systemi_finansovoi_bezpeky_pidpriemstv.pdf

66. Цивільний кодекс України: 435-IV від 16.01.2003. Редакція від 16.08.2020 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

67. Шадріна Р.В. Аналіз основних засобів. *Бухгалтерський облік і аналіз.* Підручник. 2015. URL: https://stud.com.ua/86460/audit_ta_buhoblik/analiz_osnovnih_zasobiv_pidpriemstv_a

68. Шевченко С.С., Шевченко Л.С. Проблеми оптимізації стану дебіторської заборгованості в умовах антикризового управління. URL: <http://intkonf.org/shevchenko-ss-shevchenko-ls-problemi-optimizatsiyi-stanu-debitorskoyi-zaborgovanosti-v-umovah-antikrizovogo-upravlinnya>.

69. Шелудько В. М. Зобов'язання підприємства. *Фінансовий менеджмент.* Підручник. 2013. URL: https://pidru4niki.com/16280414/finansi/zobovyazannya_pidpriemstva

70. Шеремета М. Майно підприємства: сутність, класифікація та принципи його формування. *Економічний аналіз.* №2. 2008. URL: http://library.tneu.edu.ua/images/stories/praci_vukladachiv/Факультет%20Фінансів/К%20екон.%20ан.%20стат/шеремета%20м.й/mpsktp.pdf

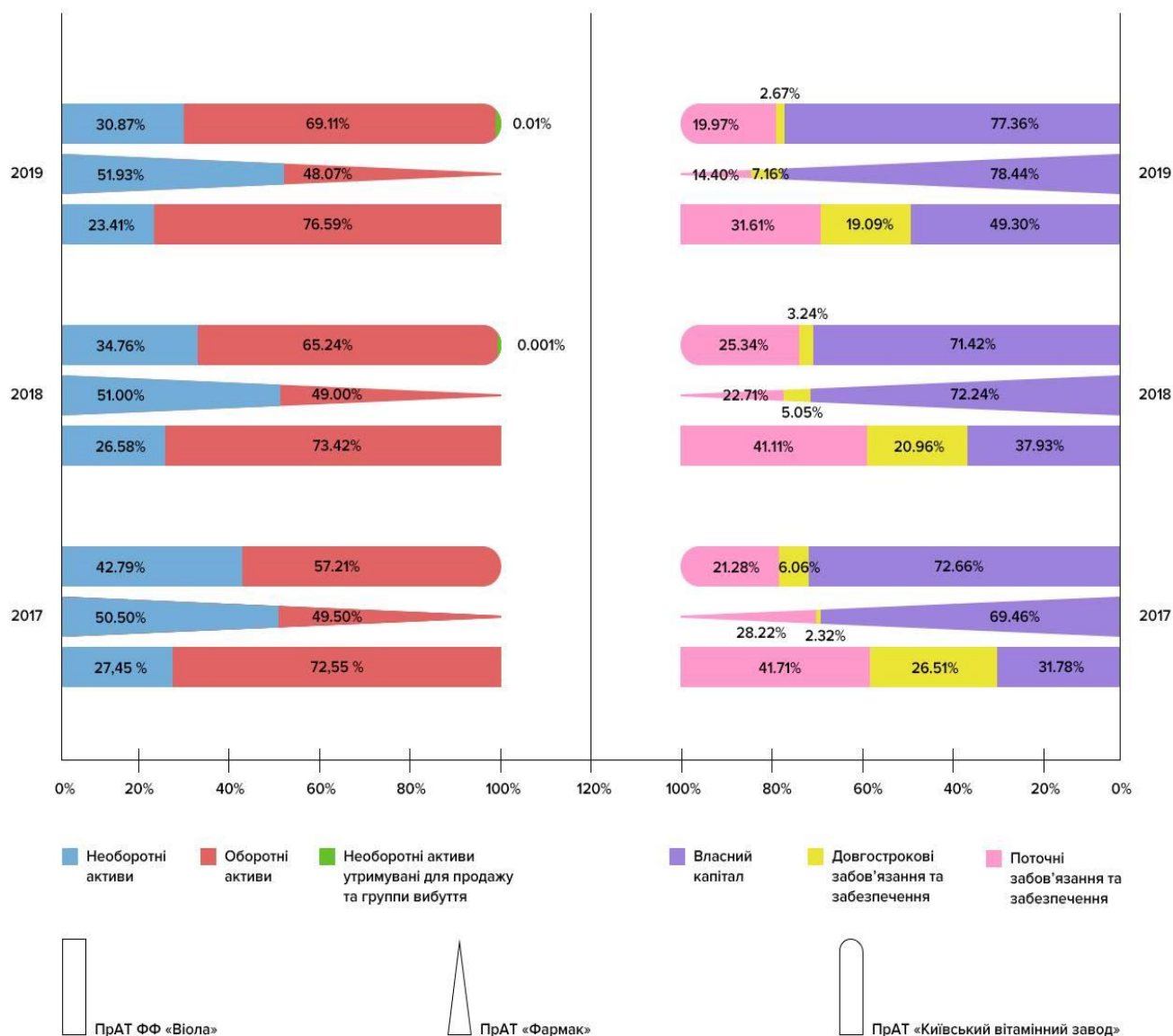
71. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права (по изданию 1907 г.). Москва : СПАРК, 1995. 556 с

72. Юрченко А.Ю. Формування та підвищення рівня економічної стійкості підприємств борошномельної галузі: дис. кан. ек. наук.: 08.00.04. Херсон. 2018. URL: <http://kntu.net.ua/index.php/eng/content/download/58199/346991/file/Дисертація.pdf>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Структура активу і пасиву балансу ПрАТ «Фармак», ПрАТ ФФ «Віола» та
ПрАТ «Київський вітамінний завод» за 2017-2019 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток Б, В, Д]

		Дата (рік, місяць, число)	Коди
			01.01.2018
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"	за ЄДРПОУ	01973472
Територія		за КОАТУУ	2310136300
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Орган державного управління		за СПОДУ	
Вид економічної діяльності	Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників ¹	293		
Одиниця виміру	тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон	69063, Запорізька обл., місто Запоріжжя, вулиця Академіка Амосова, будинок 75 2890053		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)			v
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2017 р.

Форма N 1 Код за ДКУД 1801001			
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	507	3114
первісна вартість	1001	1079	4033
накопичена амортизація	1002	572	919
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5846	2716
Основні засоби:	1010	27756	27363
первісна вартість	1011	73360	78113
знос	1012	45604	50750
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
знос	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	34109	33193

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	34140	38041
Виробничі запаси	1101	16627	14404
Незавершене виробництво	1102	2565	4439
Готова продукція	1103	14948	19198
Товари	1104	0	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	37612	44886
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3349	1815
з бюджетом	1135	4930	2819
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	105	141
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	102	15
Готівка	1166	1	2
Рахунки в банках	1167	101	13
Витрати майбутніх періодів	1170	352	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	116	0
Усього за розділом II	1195	80706	87717
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	114815	120910

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7882	7971
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	7118	0
Капітал у дооцінках	1405	8314	8314
Додатковий капітал	1410	8191	8249
Емісійний дохід	1411	7697	7754
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	260	260
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10799	13626
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	35446	38420
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	1328	1134
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	34392	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	30919
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	35720	32053
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	6606	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	23969	18368
за розрахунками з бюджетом	1620	536	1045
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	131	246
за розрахунками з оплати праці	1630	771	894
за одержаними авансами	1635	1953	806
за розрахунками з учасниками	1640	16	18
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	1010	1673
Доходи майбутніх періодів	1665	76	76
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8581	27311
Усього за розділом III	1695	43649	50437

IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	114815	120910

Примітки: д/н

Керівник

Сорочинська Ж.М.

(підпис)

Головний бухгалтер

Будько Ірина Ілларіонівна

(підпис)

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ
У тисячах українських гривень**

	Дата (рік, місяць, число)	Коди 2017 12 31
Підприємство ПАТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	234
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	7184
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників 2,456		
Одиниця виміру: тис. грн.		
Адреса вул. Кирилівська, 63, м. Київ, 04080		
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 року

Форма № 1-к
Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	72,278	94,818
первісна вартість	1001	117,729	163,483
накопичена амортизація	1002	(45,451)	(68,665)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	346,133	372,439
Основні засоби	1010	1,621,953	1,845,915
первісна вартість	1011	2,542,038	2,981,773
знос	1012	(920,085)	(1,135,858)
Інвестиційна нерухомість	1015	935	1,525
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	2,747	3,344
знос інвестиційної нерухомості	1017	(1,812)	(1,819)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	2,304	4,622
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	192	65,660
Відстрочені податкові активи	1045	30,165	23,060
Гудвіл при консолідації	1055	186,090	46,308
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2,260,050	2,454,347

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ**
У тисячах українських гривень

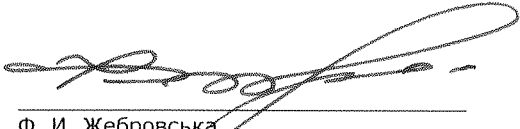
Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	879,547	1,051,321
Виробничі запаси	1101	439,401	493,120
Незавершене виробництво	1102	78,849	85,175
Готова продукція	1103	278,450	398,524
Товари	1104	82,847	74,502
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	942,777	1,132,017
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	38,680	55,333
з бюджетом	1135	44,219	57,176
у тому числі з податку на прибуток	1136	1,508	3,139
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	96,234	28,095
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	20,472
Гроші та їх еквіваленти	1165	44,020	53,947
Готівка	1166		1
Рахунки в банках	1167	44,020	53,946
Витрати майбутніх періодів	1170	2,779	6,339
Інші оборотні активи	1190	1,241	674
Усього за розділом II	1195	2,049,497	2,405,374
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	4,309,547	4,859,721

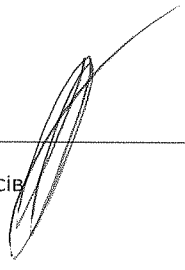
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	36,366	36,366
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	28,344	50,202
Накопичені курсові різниці	1412	7,060	28,918
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2,529,544	3,292,456
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	(3,171)	(3,298)
Неконтрольована частка	1490	(181)	35
Усього за розділом I	1495	2,590,902	3,375,761
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	28,566	91,777
Довгострокові кредити банків	1510	248,270	2,264
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18,486	18,595
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	295,322	112,636

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ**
У тисячах українських гривень

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	424,032	354,356
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	225,820	160,019
товари, роботи, послуги	1615	518,968	528,502
розрахунками з бюджетом	1620	46,139	80,487
у тому числі з податку на прибуток	1621	34,195	67,128
розрахунками зі страхування	1625	4,002	5,382
розрахунками з оплати праці	1630	157,884	168,998
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1,824	4,550
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	518	736
Поточні забезпечення	1660	34,551	27,017
Доходи майбутніх періодів	1665	115	1,006
Інші поточні зобов'язання	1690	9,470	40,271
Усього за розділом III	1695	1,423,323	1,371,324
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	4,309,547	4,859,721

Ф. І. Жебровська,
Глава Наглядової ради

В. Г. Смародіна,
Директор з фінансів

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"**

Територія **Україна, Київ**

Організаційно-правова форма господарювання **Приватне підприємство**

Вид економічної діяльності **Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів**

Середня кількість працівників **1 832**

Адреса, телефон **вулиця Копилівська, буд. 38, м. КИЇВ, 04073**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2018	01	01
35251822		
8038500000		
120		
21.20		

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2017** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 939	7 273
первісна вартість	1001	5 550	9 817
накопичена амортизація	1002	1 611	2 544
Незавершені капітальні інвестиції	1005	21 371	58 153
Основні засоби	1010	565 574	453 952
первісна вартість	1011	721 489	473 238
знос	1012	155 915	19 286
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	590 884	519 378
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	329 017	438 752
Виробничі запаси	1101	89 686	176 276
Незавершене виробництво	1102	23 232	19 868
Готова продукція	1103	216 072	242 577
Товари	1104	27	31
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	71 482	202 289
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	24 748	14 336
з бюджетом	1135	47 326	15 161
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 846	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 384	7 902
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11 165	15 529
Готівка	1166	8	8
Рахунки в банках	1167	11 157	15 521
Витрати майбутніх періодів	1170	657	556
Частка перестрахувальника у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	344	-
Усього за розділом II	1195	490 123	694 525
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 081 007	1 213 903

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15 368	15 368
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	399 450	262 337
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	428 795	604 333
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	843 613	882 038
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	19 635	40 076
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	33 495
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	19 635	73 571
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	17 340	27 210
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	156 513	156 585
розрахунками з бюджетом	1620	1 549	19 544
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 222	1 322
розрахунками з оплати праці	1630	5 605	6 011
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	52	10
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	35 139	46 972
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	339	640
Усього за розділом III	1695	217 759	258 294
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 081 007	1 213 903

Керівник

Телявський Володимир Іванович

Головний бухгалтер

Павленко Тетяна Євгенівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ
У тисячах українських гривень**

	Дата (рік, місяць, число)	Коди 2018 12 31
Підприємство ПАТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	234
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	7184
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників 2,560		
Одиниця виміру: тис. грн.		
Адреса вул. Кирилівська, 63, м. Київ, 04080		
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2018 року

Форма № 1-к
Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	94,818	115,297
первісна вартість	1001	163,483	173,501
накопичена амортизація	1002	(68,665)	(58,204)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	372,439	366,941
Основні засоби	1010	1,845,915	2,160,993
первісна вартість	1011	2,981,773	3,520,949
Знос	1012	(1,135,858)	(1,359,956)
Інвестиційна нерухомість	1015	1,525	1,432
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	3,344	3,452
знос інвестиційної нерухомості	1017	(1,819)	(2,020)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4,622	4,855
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	65,660	70,237
Відстрочені податкові активи	1045	23,060	14,829
Гудвіл при консолідації	1055	46,308	42,602
Інші необоротні активи	1090	-	246,479
Усього за розділом I	1095	2,454,347	3,023,665

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ**
У тисячах українських гривень

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1,051,321	1,165,550
Виробничі запаси	1101	493,120	567,307
Незавершене виробництво	1102	85,175	125,216
Готова продукція	1103	398,524	451,655
Товари	1104	74,502	21,372
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1,132,017	1,406,770
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	55,333	58,688
з бюджетом	1135	57,176	34,637
у тому числі з податку на прибуток	1136	3,139	4,507
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	28,095	78,041
Поточні фінансові інвестиції	1160	20,472	40,970
Гроші та їх еквіваленти	1165	53,947	109,969
Готівка	1166	1	-
Рахунки в банках	1167	53,946	109,969
Витрати майбутніх періодів	1170	6,339	8,159
Інші оборотні активи	1190	674	2,533
Усього за розділом II	1195	2,405,374	2,905,317
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	4,859,721	5,928,982

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	36,366	36,366
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	50,202	47,545
у тому числі накопичені курсові різниці	1412	28,918	26,261
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3,292,456	4,202,648
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	(3,298)	(3,298)
Неконтрольована частка	1490	35	12
Усього за розділом I	1495	3,375,761	4,283,273
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	91,777	112,421
Довгострокові кредити банків	1510	2,264	12,305
Інші довгострокові зобов'язання	1515	18,595	174,537
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	112,636	299,263

ПАТ „ФАРМАК”

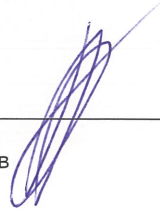
ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

У тисячах українських гривень

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	354,356	360,838
Поточна кредиторська заборгованість за:			-
довгостроковими зобов'язаннями	1610	160,019	140,706
товари, роботи, послуги	1615	528,502	458,686
розрахунками з бюджетом	1620	80,487	77,270
у тому числі з податку на прибуток	1621	67,128	61,863
розрахунками зі страхування	1625	5,382	7,226
розрахунками з оплати праці	1630	168,998	216,660
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	4,550	16,402
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	736	451
Поточні забезпечення	1660	27,017	32,580
Доходи майбутніх періодів	1665	1,006	6,076
Інші поточні зобов'язання	1690	40,271	29,551
Усього за розділом III	1695	1,371,324	1,346,446
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	4,859,721	5,928,982

В. Г. Костюк,
Виконавчий Директор

В. Г. Смародіна,
Директор з фінансів

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"
Територія ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ
Організаційно-правова форма господарювання ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і
матеріалів
Середня кількість працівників 289
Одиниця виміру : тис. грн.
Адреса 69063 Запорізька область місто Запоріжжя ВУЛИЦЯ АКАДЕМІКА
АМОСОВА, будинок 75, т.(061)289-00-55

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди		
2019	01	01
01973472		
2310136300		
111		
21.20		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2018 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000	3114	4109
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	4033	5885
накопичена амортизація	1002	919	1776
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2716	1378
Основні засоби	1010	27363	34617
первісна вартість	1011	78113	90598
знос	1012	50750	55981
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	--	--
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	--
Усього за розділом I	1095	33193	40104
II. Оборотні активи	1100	38041	47058
Запаси			
Виробничі запаси	1101	14404	23076
Незавершене виробництво	1102	4439	5177
Готова продукція	1103	19198	18805
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	44886	59735
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1815	2461
з бюджетом	1135	2819	1363
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	141	103
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	15	58
Готівка	1166	2	4
Рахунки в банках	1167	13	54
Витрати майбутніх періодів	1170	--	--
Інші оборотні активи	1190	--	10
Усього за розділом II	1195	87717	110788
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	120910	150892

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал	1400	7971	7971
Зареєстрований (пайовий) капітал			
Капітал у дооцінках	1405	8314	8314
Додатковий капітал	1410	8249	8249
Емісійний дохід	1411	7754	7754
Резервний капітал	1415	260	260
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13626	32439
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	38420	57233
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	1134	995
Відстрочені податкові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	1510	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	30919	30631
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	32053	31626
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	1600	--	11140
Короткострокові кредити банків			
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	--
товари, роботи, послуги	1615	18368	21555
розрахунками з бюджетом	1620	1045	2271
у тому числі з податку на прибуток	1621	--	--
розрахунками зі страхування	1625	246	206
розрахунками з оплати праці	1630	894	2102
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	806	1
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	18	21
Поточні забезпечення	1660	1673	5710
Доходи майбутніх періодів	1665	76	22
Інші поточні зобов'язання	1690	27311	19005
Усього за розділом III	1695	50437	62033
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	120910	150892

Голова правління

(підпис)

Чанчиков Олександр Михайлович

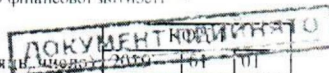
Головний бухгалтер

(підпис)

Будько Ірина Ілларионівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"**
 Територія **Україна м.Київ**
 Організаційно-правова форма господарювання **Приватне підприємство**
 Вид економічної діяльності **Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів**
 Середня кількість працівників **1 835**
 Адреса, телефон **вулиця Копилівська, буд. 38, м. КИЇВ, 04073** **4610335**
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

за СДРПОУ	35251822
за КОАТУУ	8038500000
за КОПФГ	120
за КВЕД	21.20

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2018** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7 273	8 071
первісна вартість	1001	9 817	12 046
накопичена амортизація	1002	2 544	3 975
Незавершені капітальні інвестиції	1005	58 153	42 699
Основні засоби	1010	453 952	460 935
первісна вартість	1011	473 238	571 191
знос	1012	19 286	110 256
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	519 378	511 705
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	438 752	535 362
Виробничі запаси	1101	176 276	347 480
Незавершене виробництво	1102	19 868	24 843
Готова продукція	1103	242 577	162 925
Товари	1104	31	114
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	202 289	365 008
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	14 336	17 868
з бюджетом	1135	15 161	28 644
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 902	5 911
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15 529	6 434
Готівка	1166	8	3
Рахунки в банках	1167	15 521	6 431
Витрати майбутніх періодів	1170	556	555
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	487
Усього за розділом II	1195	694 525	960 269
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	21
Баланс	1300	1 213 903	1 471 995

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15 368	15 368
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	262 337	261 010
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	604 303	774 865
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	882 008	1 051 243
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	40 076	36 813
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	33 495	10 932
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	73 571	47 745
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	27 210	125 828
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	156 623	177 245
розрахунками з бюджетом	1620	19 536	9 436
у тому числі з податку на прибуток	1621	17 980	7 241
розрахунками зі страхування	1625	1 322	2 356
розрахунками з оплати праці	1630	6 011	9 647
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	10	2 974
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	46 972	39 574
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	640	5 947
Усього за розділом III	1695	258 324	373 007
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 213 903	1 471 995

Керівник

Головний бухгалтер

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

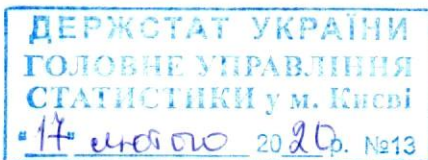
ЕП Телявський
В.І.

ЕП Павленко Т.Є.

Телявський Володимир Іванович

Павленко Тетяна Євгенівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТ КОДИЙНИЙ	
Дата (рік, місяць, число)	2019 12 14
за ЄДРПОУ	35251822
за КОАТУУ	8038500000
за КОПФГ	120
за КВЕД	21.20

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"**
Територія **Україна м.Київ**
Організаційно-правова форма господарювання **Приватне підприємство**
Вид економічної діяльності **Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів**
Середня кількість працівників **1 886**
Адреса, телефон **вулиця Копилівська, буд. 38, м. КИЇВ, 04073** **4610335**
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	8 071	9 670
первісна вартість	1001	12 046	16 314
накопичена амортизація	1002	3 975	6 644
Незавершені капітальні інвестиції	1005	42 699	19 341
Основні засоби	1010	460 935	436 126
первісна вартість	1011	571 191	627 053
знос	1012	110 256	190 927
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	511 705	465 137
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	531 899	566 536
Виробничі запаси	1101	344 018	282 463
Незавершене виробництво	1102	24 843	82 761
Готова продукція	1103	162 925	192 859
Товари	1104	113	8 453
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	365 008	390 500
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	17 868	22 642
з бюджетом	1135	28 644	16 352
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	1 049
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 911	4 566
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 434	39 838
Готівка	1166	3	8
Рахунки в банках	1167	6 431	39 830
Витрати майбутніх періодів	1170	555	812
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	487	-
Усього за розділом II	1195	956 806	1 041 246
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	21	183
Баланс	1300	1 468 532	1 506 566

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15 368	15 368
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	261 010	260 710
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	771 497	889 421
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	1 047 875	1 165 499
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	36 813	34 311
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	10 932	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	5 857
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	47 745	40 168
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	125 828	60 970
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	177 150	171 841
розрахунками з бюджетом	1620	9 436	11 307
у тому числі з податку на прибуток	1621	7 241	9 500
розрахунками зі страхування	1625	2 356	2 498
розрахунками з оплати праці	1630	9 647	11 535
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2 974	10
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	39 574	39 282
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 947	3 456
Усього за розділом III	1695	372 912	300 899
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 468 532	1 506 566

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Телявський
Володимир
Іванович
ЕП Павленко
Тетяна
Свєтєлєна

Телявський Володимир Іванович

Павленко Тетяна Свєтєлєна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"
Територія ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ
Організаційно-правова форма господарювання АКЦІОНЕРНЕ
ТОВАРИСТВО
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і
матеріалів
Середня кількість працівників 316
Одиниця виміру : тис. грн.
Адреса 69063 Запорізька область м.Запоріжжя вул. Академіка Амосова,
буд. 75, т.+38 061 2890055

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

Коди		
2020	01	01
01973472		
2310136300		
230		
21.20		

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на "31" грудня 2019 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000	4109	3655
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	5885	6558
накопичена амортизація	1002	1776	2903
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1378	3494
Основні засоби	1010	34617	32898
первісна вартість	1011	90598	94661
Знос	1012	55981	61763
Інвестиційна нерухомість	1015	--	--
Довгострокові біологічні активи	1020	--	--
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	--	--
інші фінансові інвестиції	1035	--	--
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--
Інші необоротні активи	1090	--	--
Усього за розділом I	1095	40104	40047
II. Оборотні активи	1100	47058	39877
Запаси			
Виробничі запаси	1101	23076	19411
Незавершене виробництво	1102	5177	3276
Готова продукція	1103	18805	17190
Поточні біологічні активи	1110	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	59735	85133
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2461	1343
з бюджетом	1135	1363	2394
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	--	42
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	103	2178
Поточні фінансові інвестиції	1160	--	--
Гроші та їх еквіваленти	1165	58	29
Готівка	1166	4	4
Рахунки в банках	1167	54	25
Витрати майбутніх періодів	1170	--	--
Інші оборотні активи	1190	10	3
Усього за розділом II	1195	110788	130999
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--
Баланс	1300	150892	171046

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7971	14896
Капітал у дооцінках	1405	8314	8314
Додатковий капітал	1410	8249	16237
Емісійний дохід	1411	7754	15743
Резервний капітал	1415	260	260
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	32439	44612
Неоплачений капітал	1425	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--
Усього за розділом I	1495	57233	84319
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	995	874
Довгострокові кредити банків	1510	--	5580
Інші довгострокові зобов'язання	1515	30631	26204
Довгострокові забезпечення	1520	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--
Усього за розділом II	1595	31626	32658
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	11140	7917
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	--	--
товари, роботи, послуги	1615	21555	19447
розрахунками з бюджетом	1620	2271	2758
у тому числі з податку на прибуток	1621	--	--
розрахунками зі страхування	1625	206	472
розрахунками з оплати праці	1630	2102	2938
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1	18
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	21	--
Поточні забезпечення	1660	5710	6753
Доходи майбутніх періодів	1665	22	--
Інші поточні зобов'язання	1690	19005	13766
Усього за розділом III	1695	62033	54069
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--
Баланс	1900	150892	171046

д/н

Голова правління

(підпис)

Чанчиков О.М.

Головний бухгалтер

(підпис)

Будько Ірина Ілларіонівна

АТ „ФАРМАК”

ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ У тисячах українських гривень

	Дата (рік, місяць, число)	Коди 2019 12 31
Підприємство АТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	7184
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Середня кількість працівників 2,698		
Одиниця виміру: тис. грн.		
Адреса вул. Кирилівська, 63, м. Київ, 04080		
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V

Консолідований баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 року

Форма № 1-к
Код за ДКУД 1801007

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	115,297	136,793
первісна вартість	1001	173,501	227,005
накопичена амортизація	1002	(58,204)	(90,212)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	366,941	705,052
Основні засоби	1010	2,160,993	2,143,478
первісна вартість	1011	3,520,949	3,819,420
Знос	1012	(1,359,956)	(1,675,942)
Інвестиційна нерухомість	1015	1,432	1,606
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	3,452	4,261
знос інвестиційної нерухомості	1017	(2,020)	(2,655)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:		-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	4,855	4,302
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	70,237	165,244
Відстрочені податкові активи	1045	14,829	16,551
Гудвіл при консолідації	1055	42,602	35,803
Інші необоротні активи	1090	246,479	241,509
Усього за розділом I	1095	3,023,665	3,450,338

АТ „ФАРМАК”
**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень**

Актив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1,165,550	1,579,162
Виробничі запаси	1101	567,307	701,767
Незавершене виробництво	1102	125,216	110,067
Готова продукція	1103	451,655	730,139
Товари	1104	21,372	37,189
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1,406,770	1,135,182
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	58,688	135,634
з бюджетом	1135	34,637	101,422
у тому числі з податку на прибуток	1136	4,507	22
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	720
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	78,041	65,305
Поточні фінансові інвестиції	1160	40,970	1,092
Гроші та їх еквіваленти	1165	109,969	165,486
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	109,969	165,486
Витрати майбутніх періодів	1170	8,159	8,137
Інші оборотні активи	1190	2,533	1,622
Усього за розділом II	1195	2,905,317	3,193,762
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	5,928,982	6,644,100

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	36,366	36,366
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	47,545	55,059
у тому числі накопичені курсові різниці	1412	26,261	33,775
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4,202,648	5,131,110
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	(3,298)	(3,298)
Неконтрольована частка	1490	12	(7,668)
Усього за розділом I	1495	4,283,273	5,211,569
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	112,421	145,493
Довгострокові кредити банків	1510	12,305	177,116
Інші довгострокові зобов'язання	1515	174,537	153,200
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Усього за розділом II	1595	299,263	475,809

АТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень**

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	360,838	14,598
Поточна кредиторська заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610	140,706	186,353
товари, роботи, послуги	1615	458,686	465,588
розрахунками з бюджетом	1620	77,270	14,719
у тому числі з податку на прибуток	1621	61,863	1,500
розрахунками зі страхування	1625	7,226	7,944
розрахунками з оплати праці	1630	216,660	181,683
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	16,402	13,994
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	451	449
Поточні забезпечення	1660	32,580	18,658
Доходи майбутніх періодів	1665	6,076	3,965
Інші поточні зобов'язання	1690	29,551	48,771
Усього за розділом III	1695	1,346,446	956,722
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	5,928,982	6,644,100

В. Г. Костюк,
Виконавчий Директор

В. Г. Смародіна,
Директор з фінансів

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 р.

I. Фінансові результати

Форма N 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	270097	265269
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестрахування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(232555)	(227549)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий: прибуток	2090	37542	37720
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	3078	2835
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(10681)	(11539)
Витрати на збут	2150	(8352)	(5254)
Інші операційні витрати	2180	(2909)	(6825)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	18678	16937
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	265	229
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(4865)	(5296)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	14078	11870
збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2215	-1937
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	11863	9933
збиток	2355	(0)	(0)

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	11863	9933

III. Елементи операційних витрат

Матеріальні затрати	2500	217596	218491
Витрати на оплату праці	2505	19844	12949
Відрахування на соціальні заходи	2510	4146	2602
Амортизація	2515	5636	4831
Інші операційні витрати	2520	14355	19527
Разом	2550	261577	258400

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: д/н

Керівник

Сорочинська Ж.М.

(підпис)

Головний бухгалтер

Будько Ірина Ілларионівна

(підпис)

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ
У тисячах українських гривень**

	Дата (рік, місяць, число)	Коди 2017 12 31
Підприємство ПАТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	7184
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	234
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V
Одиниця виміру: тис. грн.		

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

Форма № 2-к
Код за ДКУД 1801008

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6,084,681	5,112,352
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2,723,663)	(2,398,495)
Валовий:			
прибуток	2090	3,361,018	2,713,857
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	20,575	7,431
Адміністративні витрати	2130	(546,175)	(467,233)
Витрати на збут	2150	(1,237,688)	(1,094,302)
Інші операційні витрати	2180	(407,618)	(192,262)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1,190,112	967,491
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	3,965	1,350
Інші фінансові доходи	2220	9,860	3,032
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(51,428)	(50,480)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(70,333)	(83,313)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1,082,176	838,079
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(243,086)	(152,821)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	839,090	685,258
збиток	2355	-	-

ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ
У тисячах українських гривень**

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	21,858	4,377
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний збиток	2445	(24,085)	(1,517)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(2,227)	2,860
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(2,227)	2,860
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	836,863	688,118
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	838,874	685,081
неконтрольованій частці	2475	216	177
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	836,647	687,941
неконтрольованій частці	2485	216	177

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2,012,767	1,699,259
Витрати на оплату праці	2502	891,095	625,221
Відрахування на соціальні заходи	2510	148,981	106,733
Амортизація	2515	252,285	184,687
Інші операційні витрати	2520	993,134	1,032,414
Разом	2550	4,298,262	3,648,314

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	7,273,200	7,273,200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	7,273,200	7,273,200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	115.3	94.2
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	115.3	93.1
Дивіденди на одну просту акцію	2650	4.60	-

Ф. І. Жебровська,
Глава Наглядової ради

В. Г. Смародіна,
Директор з фінансів

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ
ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	01	01
35251822		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 761 878	1 429 531
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(960 954)	(832 869)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	800 924	596 662
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	6 070	8 736
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(70 299)	(57 583)
Витрати на збут	2150	(450 836)	(317 013)
Інші операційні витрати	2180	(55 623)	(45 614)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	230 236	185 188
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	657	1 762
Інші доходи	2240	247	697
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(1 912)	(1 270)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 893)	(2 408)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	224 335	183 969
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(49 226)	(39 286)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	175 109	144 683
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	429	566
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	429	566
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	429	566
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	175 538	145 249

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	836 395	820 015
Витрати на оплату праці	2505	192 228	145 326
Відрахування на соціальні заходи	2510	36 008	27 601
Амортизація	2515	91 071	67 405
Інші операційні витрати	2520	382 010	186 531
Разом	2550	1 537 712	1 246 878

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	31364	31364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	31364	31364
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	5 583,12078	4 613,02768
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	5 583,12078	4 613,02768
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Телявський Володимир Іванович

Головний бухгалтер

Павленко Тетяна Євгенівна

ПАТ „ФАРМАК”

ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ У тисячах українських гривень

	Дата (рік, місяць, число)	Коди 2018 12 31
Підприємство ПАТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Орган державного управління Міністерство охорони здоров’я	за СПОДУ	7184
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	234
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V
Одиниця виміру: тис. грн.		

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік

Форма № 2-к
Код за ДКУД 1801008

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6,618,911	6,084,681
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2,933,774)	(2,723,663)
Валовий:			
прибуток	2090	3,685,137	3,361,018
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	19,009	20,575
Адміністративні витрати	2130	(681,292)	(546,175)
Витрати на збут	2150	(1,341,839)	(1,237,688)
Інші операційні витрати	2180	(320,917)	(407,618)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1,360,098	1,190,112
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	3,680	3,965
Інші фінансові доходи	2220	14,377	9,860
Інші доходи	2240	-	-
Фінансові витрати	2250	(45,686)	(51,428)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(35,033)	(70,333)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1,297,436	1,082,176
збиток	2295	-	-
(Витрати) дохід з податку на прибуток	2300	(247,230)	(243,086)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1,050,206	839,090
збиток	2355	-	-

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ
У тисячах українських гривень**

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	(2,657)	21,858
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний збиток	2445	(1,168)	(24,085)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(3,825)	(2,227)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(3,825)	(2,227)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1,046,381	836,863
Чистий прибуток (збиток), що належить:			
власникам материнської компанії	2470	1,050,229	838,874
неконтрольованій частці	2475	(23)	216
Сукупний дохід, що належить:			
власникам материнської компанії	2480	1,046,404	836,647
неконтрольованій частці	2485	(23)	216

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2,452,212	2,012,767
Витрати на оплату праці	2502	1,078,709	891,095
Відрахування на соціальні заходи	2510	196,812	148,981
Амортизація	2515	324,600	252,368
Інші операційні витрати	2520	1,225,489	993,134
Разом	2550	5,277,822	4,298,345

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	7,273,200	7,273,200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	7,273,200	7,273,200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	144.4	115.3
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	144.4	115.3
Дивіденди на одну просту акцію	2650	5.75	4.60

В. Г. Костюк,
Виконавчий Директор

В. Г. Смародіна,
Директор з фінансів

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2019	01	01
01973472		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	316527	270097
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(243312)	(232555)
Валовий: прибуток	2090	73215	37542
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	4216	3078
Адміністративні витрати	2130	(21999)	(10681)
Витрати на збут	2150	(12181)	(8352)
Інші операційні витрати	2180	(3374)	(2909)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	39877	18678
збиток	2195	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	--	--
Інші доходи	2240	271	265
Фінансові витрати	2250	(4316)	(4865)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(--)	(--)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	35832	14078
збиток	2295	(--)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-6451	-2215
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	29381	11863
збиток	2355	(--)	(--)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	29381	11863

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	232304	217596
Витрати на оплату праці	2505	32636	19844
Відрахування на соціальні заходи	2510	5840	4146
Амортизація	2515	6272	5636
Інші операційні витрати	2520	14582	14355
Разом	2550	291634	261577

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	--	--
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	--	--
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	--	--
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	--	--
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

Голова правління

(підпис)

Чанчиков Олександр Михайлович

Головний бухгалтер

(підпис)

Будько Ірина Ілларионівна

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

2019 01 01

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 980 643	1 761 878
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 078 609)	(960 954)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	902 034	800 924
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	21 448	6 070
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(75 300)	(70 299)
Витрати на збут	2150	(556 323)	(450 836)
Інші операційні витрати	2180	(78 466)	(55 623)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	213 393	230 236
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 008	657
Інші доходи	2240	1 247	247
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(6 572)	(1 912)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 696)	(4 893)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	206 380	224 335
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(36 882)	(49 226)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	169 498	175 109
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1 064	429
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 064	429
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 064	429
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	170 562	175 538

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	843 636	836 395
Витрати на оплату праці	2505	237 111	192 228
Відрахування на соціальні заходи	2510	45 226	36 008
Амортизація	2515	93 607	91 071
Інші операційні витрати	2520	554 427	382 010
Разом	2550	1 774 007	1 537 712

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	31364	31364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	5 404,22140	5 583,12078
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП Телявський
В.І.

Телявський Володимир Іванович

ЕП Павленко Т.Є.

Павленко Тетяна Євгенівна

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 250 100	1 980 643
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 232 387)	(1 078 609)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	1 017 713	902 034
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	19 508	21 448
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(83 932)	(75 300)
Витрати на збут	2150	(713 507)	(556 323)
Інші операційні витрати	2180	(89 006)	(78 466)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	150 776	213 393
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 518	1 008
Інші доходи	2240	556	1 247
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(8 705)	(6 572)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(283)	(2 696)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	143 862	206 380
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(26 303)	(36 882)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	117 559	169 498
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	365	1 064
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	365	1 064
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	365	1 064
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	117 924	170 562

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 129 694	843 636
Витрати на оплату праці	2505	288 884	237 111
Відрахування на соціальні заходи	2510	55 449	45 226
Амортизація	2515	84 217	93 607
Інші операційні витрати	2520	560 588	554 427
Разом	2550	2 118 832	1 774 007

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	31364	31364
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	3 748,21451	5 404,22140
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Телявський
Володимир
Іванович
ЕП Павленко
Тетяна
Євгенівна

Телявський Володимир Іванович

Павленко Тетяна Євгенівна

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2020	01	01
01973472		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	359506	316527
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(252360)	(243312)
Валовий: прибуток	2090	107146	73215
збиток	2095	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	6490	4216
Адміністративні витрати	2130	(48356)	(21999)
Витрати на збут	2150	(16223)	(12181)
Інші операційні витрати	2180	(3219)	(3374)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	45838	39877
збиток	2195	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--
Інші фінансові доходи	2220	--	--
Інші доходи	2240	412	271
Фінансові витрати	2250	(5013)	(4316)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(--)	(--)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	41237	35832
збиток	2295	(--)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-7429	-6451
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	33808	29381
збиток	2355	(--)	(--)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	33808	29381

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	222611	232304
Витрати на оплату праці	2505	74278	32636
Відрахування на соціальні заходи	2510	8583	5840
Амортизація	2515	7172	6272
Інші операційні витрати	2520	19956	14582
Разом	2550	332600	291634

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	--	--
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	--	--
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	--	--
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	--	--
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--

д/н

Голова правління

(підпис)

Чанчиков О.М.

Головний бухгалтер

(підпис)

Будько Ірина Ілларионівна

АТ „ФАРМАК”

ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ У тисячах українських гривень

	Дата (рік, місяць, число)	Коди 2019 12 31
Підприємство АТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	7184
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		V
Одиниця виміру: тис. грн.		

Консолідований звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік

Форма № 2-к
Код за ДКУД 1801008

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6,541,750	6,618,911
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2,826,842)	(2,933,774)
Валовий:			
прибуток	2090	3,714,908	3,685,137
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	31,082	19,009
Адміністративні витрати	2130	(746,520)	(681,292)
Витрати на збут	2150	(1,397,411)	(1,341,839)
Інші операційні витрати	2180	(369,287)	(320,917)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	1,232,772	1,360,098
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	3,363	3,680
Інші фінансові доходи	2220	20,880	14,377
Інші доходи	2240	73,258	-
Фінансові витрати	2250	(51,092)	(45,686)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	(35,033)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1,279,181	1,297,436
збиток	2295	-	-
(Витрати) дохід з податку на прибуток	2300	(209,013)	(247,230)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	(14,479)	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1,055,689	1,050,206
збиток	2355	-	-

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ
У тисячах українських гривень**

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	7,514	(2,657)
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний збиток	2445	(31,913)	(1,168)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(24,399)	(3,825)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(24,399)	(3,825)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1,031,290	1,046,381
Чистий прибуток (збиток), що належить:		-	-
власникам материнської компанії	2470	1,056,970	1,050,229
неконтрольованій частці	2475	(1,281)	(23)
Сукупний дохід, що належить:		-	-
власникам материнської компанії	2480	1,032,571	1,046,404
неконтрольованій частці	2485	(1,281)	(23)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2,341,907	2,452,212
Витрати на оплату праці	2502	1,216,344	1,060,457
Відрахування на соціальні заходи	2510	206,961	196,812
Амортизація	2515	396,897	324,600
Інші операційні витрати	2520	1,177,951	1,243,741
Разом	2550	5,340,060	5,277,822

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	7,273,200	7,273,200
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	7,273,200	7,273,200
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	145.3	144.4
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	145.3	144.4
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	5.75

В. Г. Костюк,
Виконавчий Директор

В. Г. Смородіна,
Директор з фінансів

**Звіт про власний капітал
за 2017 рік**

Форма N 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	7882	8314	8191	260	10799	0	0	35446
Коригування: Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилки	4010	0	0	0	0	73	0	0	73
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	7882	8314	8191	260	10872	0	0	35519
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	11863	0	0	11863
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0

Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	89	0	58	0	2754	0	0	2901
Залишок на кінець року	4300	7971	8314	8249	260	13626	0	0	38420

Примітки: д/н

Керівник

Сорочинська Ж.М.

(підпис)

Головний бухгалтер

Будько Ірина Ілларіонівна

(підпис)

Інший сукупний дохід	4116	0	0	0	0	0	0	0	0
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	-9109	0	0	-9109
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	0	0	0	0	0	0	0	0
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	89	0	58	0	0	0	0	147
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0

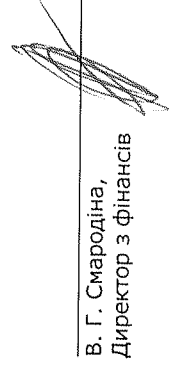
ПАТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ
У тисячах українських гривень**

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії						Неконтро- льована частка	Разом		
		Зареєстро- ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додат- ковий капітал	Резервний капітал	Нерозподі- лений прибуток (непокри- тий збиток)	Неопла- чений капітал			Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	21,858	-	-	-	-	21,858	-	21,858
Інший сукупний збиток	4116	-	-	-	-	(24,085)	-	-	(24,085)	-	(24,085)
Розподіл прибутку:											
виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(31,543)	-	-	(31,543)	-	(31,543)
спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:											
внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:											
викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	(8,383)	-	(127)	(8,510)	-	(8,510)
перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(11,951)	-	-	(11,951)	-	(11,951)
Разом змін у капіталі	4295	-	-	21,858	-	762,912	-	(127)	784,643	216	784,859
Залишок на кінець року	4300	36,366	-	50,202	-	3,292,456	-	(3,298)	3,375,726	35	3,375,761

Ф. І. Жебровська,
Глава Наглядової ради

В. Г. Смародіна,
Директор з фінансів

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"**

(найменування)

Звіт про власний капітал

за

Рік 2017

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

КОДИ

2018

01

01

35251822

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	15 368	399 450	-	-	433 103	-	-	847 921
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	(4 308)	-	-	(4 308)
Скоригований залишок на початок року	4095	15 368	399 450	-	-	428 795	-	-	843 613
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	175 109	-	-	175 109
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(137 113)	-	-	429	-	-	(136 684)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(137 113)	-	-	-	-	-	(137 113)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(137 113)	-	-	175 538	-	-	38 425
Залишок на кінець року	4300	15 368	262 337	-	-	604 333	-	-	882 038

Керівник

Телявський Володимир Іванович

Головний бухгалтер

Павленко Тетяна Євгенівна

ПАТ „ФАРМАК”

ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ У тисячах українських гривень

	Дата (рік, місяць, число)	Коди
Підприємство ПАТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	2018 12 31
Територія м. Київ	за КОАТУУ	00481198
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	8038500000
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство	за КОПФГ	7184
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	234
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		21.20
За положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
За міжнародними стандартами фінансової звітності		
Одиниця виміру: тис. грн.		V

Консолідований звіт про власний капітал за 2018 рік

Форма №4-к
Код за ДКУД 1801011

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії					Всього	Неконтро-льована частка	Разом
		Зареєстро-ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додат-ковий капітал	Резервний капітал	Нерозподі-лений прибуток (непокри-тий збиток)	Неопла-чений капітал	Вилучений капітал	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	36,366	-	50,202	-	3,292,456	-	(3,298)	3,375,726
Коригування:									
зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	36,366	-	50,202	-	3,292,456	-	(3,298)	3,375,726
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	1,050,229	-	-	1,050,229
Інший сукупний збиток за звітний період	4110	-	-	-	-	(1,168)	-	-	(1,168)

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ**
У тисячах українських гривень

В. Г. Костюк,
Виконавчий Директор

ародина,
р з фінансів

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2019	01	01
01973472		

**Звіт про власний капітал
за 2018 рік**

Форма № 4

Код за ДКУД **1801005**

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	7971	8314	8249	260	13626	--	--	38420
Коригування: Зміна облікової політики	4005	--	--	--	--	--	--	--	--
Виправлення помилок	4010	--	--	--	--	-320	--	--	-320
Інші зміни	4090	--	--	--	--	--	--	--	--
Скоригований залишок на початок року	4095	7971	8314	8249	260	13306	--	--	38100
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	--	--	--	--	29381	--	--	29381
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	--	--	--	--	--	--	--	--
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	--	--	--	--	-10248	--	--	-10248
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	--	--	--	--	--	--	--	--
Відрахування до резервного капіталу	4210	--	--	--	--	--	--	--	--
Внески учасників : Внески до капіталу	4240	--	--	--	--	--	--	--	--
Погашення заборгованості з капіталу	4245	--	--	--	--	--	--	--	--
Вилучення капіталу : Викуп акцій (часток)	4260	--	--	--	--	--	--	--	--
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	--	--	--	--	--	--	--	--
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	--	--	--	--	--	--	--	--
Вилучення частки в капіталі	4275	--	--	--	--	--	--	--	--
Інші зміни в капіталі	4290	--	--	--	--	--	--	--	--
Разом змін у капіталі	4295	--	--	--	--	19133	--	--	19133
Залишок на кінець року	4300	7971	8314	8249	260	32439	--	--	57233

Голова правління

(підпис)

Чанчиков Олександр Михайлович

Головний бухгалтер

(підпис)

Будько Ірина Ілларионівна

Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

2018

10

01

35251822

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про власний капітал

за

Рік 2018

р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	15 368	262 337	-	-	604 333	-	-	882 038
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	(30)	-	-	(30)
Скоригований залишок на початок року	4095	15 368	262 337	-	-	604 303	-	-	882 008
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	169 498	-	-	169 498
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(1 327)	-	-	1 064	-	-	(263)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(1 327)	-	-	1 064	-	-	(263)
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(1 327)	-	-	170 562	-	-	169 235
Залишок на кінець року	4300	15 368	261 010	-	-	774 865	-	-	1 051 243

ЕП Телявський
В.І.

Керівник

Телявський Володимир Іванович

Головний бухгалтер

ЕП Павленко Т.Є.

Павленко Тетяна Євгенівна

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКИЙ ВІТАМІННИЙ ЗАВОД"** за ЄДРПОУ

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

Звіт про власний капітал
за **Рік 2019** р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

КОДИ		
2020	01	01
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
9521182		

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	15 368	261 010	-	-	774 865	-	-	1 051 243
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	(3 368)	-	-	(3 368)
Скоригований залишок на початок року	4095	15 368	261 010	-	-	771 497	-	-	1 047 875
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	117 559	-	-	117 559
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	(300)	-	-	365	-	-	65
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	(300)	-	-	365	-	-	65
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цілевих) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	(300)	-	-	117 924	-	-	117 624
Залишок на кінець року	4300	15 368	260 710	-	-	889 421	-	-	1 165 499

Керівник

Головний бухгалтер

Телявський Володимир Іванович

Павленко Тетяна Євгенівна

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
ФАРМАЦЕВТИЧНА ФАБРИКА "ВІОЛА"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
2020	01	01
01973472		

Звіт про власний капітал
за 2019 рік

Форма № 4

Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	7971	8314	8249	260	32439	--	--	57233
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	--	--	--	--	--	--	--	--
Виправлення помилок	4010	--	--	--	--	--	--	--	--
Інші зміни	4090	--	--	--	--	--	--	--	--
Скоригований залишок на початок року	4095	7971	8314	8249	260	32439	--	--	57233
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	--	--	--	--	33808	--	--	33808
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	--	--	--	--	--	--	--	--
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	--	--	--	--	-21635	--	--	-21635
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	--	--	--	--	--	--	--	--
Відрахування до резервного капіталу	4210	--	--	--	--	--	--	--	--
Внески учасників : Внески до капіталу	4240	6925	--	7988	--	--	--	--	14913
Погашення заборгованості з капіталу	4245	--	--	--	--	--	--	--	--
Вилучення капіталу : Викуп акцій (часток)	4260	--	--	--	--	--	--	--	--
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	--	--	--	--	--	--	--	--
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	--	--	--	--	--	--	--	--
Вилучення частки в капіталі	4275	--	--	--	--	--	--	--	--
Інші зміни в капіталі	4290	--	--	--	--	--	--	--	--
Разом змін у капіталі	4295	6925	--	7988	--	12173	--	--	27086
Залишок на кінець року	4300	14896	8314	16237	260	44612	--	--	84319

д/н

Голова правління

(підпис)

Чанчиков О.М.

Головний бухгалтер

(підпис)

Будько Ірина Ілларионівна

АТ „ФАРМАК”

ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

У тисячах українських гривень

	Дата (рік, місяць, число)	Коди
		2019 12 31
Підприємство АТ „ФАРМАК”, його дочірні підприємства та компанії спеціального призначення	за ЄДРПОУ	00481198
Територія м. Київ	за КОАТУУ	8038500000
Орган державного управління Міністерство охорони здоров'я	за СПОДУ	7184
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Виробництво фармацевтичних препаратів і матеріалів	за КВЕД	21.20
Складено (зробити позначку „V” у відповідній клітинці):		
За положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
За міжнародними стандартами фінансової звітності		V
Одиниця виміру: тис. грн.		

Консолідований звіт про власний капітал за 2019 рік

Форма №4-к
Код за ДКУД 1801011

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії								Неконтрольована частка	Разом
		Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Залишок на початок року	4000	36,366	-	47,545	-	4,202,648	-	(3,298)	4,283,261	12	4,283,273
Коригування:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(226)	-	-	(226)	-	(226)
інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	36,366	-	47,545	-	4,202,422	-	(3,298)	4,283,035	12	4,283,047
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	1,056,970	-	-	1,056,970	(1,281)	1,055,689
Інший сукупний збиток за звітний період	4110	-	-	7,514	-	(31,913)	-	-	(24,399)	-	(24,399)

АТ „ФАРМАК”

**ДОДАТКОВІ ФОРМИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**

У тисячах українських гривень

Стаття	Код рядка	Належить власникам материнської компанії								Неконтрольована частка	Разом
		Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	7,514	-	-	-	-	7,514	-	7,514
Інший сукупний збиток	4116	-	-	-	-	(31,913)	-	-	(31,913)	-	(31,913)
Розподіл прибутку:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(47,315)	-	-	(47,315)	-	(47,315)
спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(49,054)	-	-	(49,054)	(6,399)	(55,453)
Разом змін у капіталі	4295	-	-	7,514	-	928,688	-	-	936,202	(7,680)	928,522
Залишок на кінець року	4300	36,366	-	55,059	-	5,131,110	-	(3,298)	5,219,237	(7,668)	5,211,569

В. Г. Костюк,
Виконавчий Директор

В. Г. Смородіна,
Директор з фінансів